

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิติที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

นางสาวประภาสินี ปิงใจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING ACTIVITIES BY USING
THE GRAFFITI MODEL ON THE READING COMPREHENSION ABILITY
AND COOPERATIVE SKILLS OF EIGHTH GRADE STUDENTS

Miss Prapasinee Pingjai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดล
กราฟฟิติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและ
ทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดย นางสาวประภาสินี ปิงใจ
สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ชยพร กระจ่างทอง)

ประภาสินี ปิงใจ : ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2. (EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING ACTIVITIES BY USING THE GRAFFITI MODEL ON THE READING COMPREHENSION ABILITY AND COOPERATIVE SKILLS OF EIGHTH GRADE STUDENTS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.พรทิพย์ แข็งขัน, 134 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 สถานศึกษาโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ จำนวน 89 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีจำนวน 44 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบประเมินทักษะการร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา การทดลองใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 32 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีมีทักษะการร่วมมือหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีมีทักษะการร่วมมือสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา...หลักสูตรและการสอน..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา...การสอนภาษาไทย..... ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....
 ปีการศึกษา...2555.....

5483379327: MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEY WORD: GRAFFITI MODEL / READING COMPREHENSION ABILITY/ COOPERATIVE SKILL

PRAPASINEE PINGJAI: EFFECTS OF ORGANIZING THAI LANGUAGE LEARNING

ACTIVITIES BY USING THE GRAFFITI MODEL ON THE READING COMPREHENSION

ABILITY AND COOPERATIVE SKILLS OF EIGHTH GRADE STUDENTS. ADVISOR:

ASST.PROF. PORNTIP KHEANGKHAN, Ph.D., 134 pp.

The purposes of this research were: 1) to study the effects of organizing Thai language learning activities by using the graffiti model on the reading comprehension ability and the cooperative skills of eighth grade students; and 2) to compare reading comprehension ability and cooperative skills between a group learning by the graffiti model and a group learning by conventional instruction. The subjects were 89 eighth grade students in the 2012 academic year at Piriyalai School in Phrae Province. These subjects were divided into two groups: an experimental group learning by using the graffiti model, and a control group learning by conventional instruction. The instruments for data collection were a reading comprehension ability test and cooperative skills evaluation. The instruments for the experiment were lesson plans. The duration of the experiment was thirty-two periods over a span of eight weeks. Arithmetic means, standard deviations, and t-tests were utilized in the data analysis.

The results were as follows:

- 1) students learning by using the graffiti model had higher reading comprehension ability after the experiment than before the experiment at the .05 level of significance;
- 2) students learning by using the graffiti model had higher reading comprehension ability than students learning by conventional instruction at the .05 level of significance;
- 3) students learning by using the graffiti model had higher cooperative skills after the experiment than before the experiment at the .05 level of significance; and
- 4) students learning by using the graffiti model had higher cooperative skills than students learning by conventional instruction at the .05 level of significance.

Department : Curriculum and Instruction... Student's Signature: .....

Field of Study : Teaching Thai Language... Advisor's Signature: .....

Academic Year : 2012.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ แข็งขัน ครูผู้ให้สิ่งที่ดีแก่ศิษย์เสมอมา ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา และกรุณาให้ข้อคิดในการทำงาน และข้อคิดในการดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาและความกรุณาของท่านมาในโอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเฝ้า ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.ชยพร กระจ่างทอง กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์ อาจารย์สุพัตรา อุตมั่ง อาจารย์ ดร.เปรม สนวนสมุทร อาจารย์บัวนา ปิ่นชัยพัฒน์ อาจารย์เพชร วิจิตรนาวินและอาจารย์ปาริชาติ โปธิ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและนักเรียนโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวปึงใจ และครอบครัวอ่อนอารมย์ทุกคน ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน ขอขอบคุณ ธนชพร พุ่มภชาติ ปาริฉัตร พลสมบัติ ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ และพิณพนธ์ คงวิจิตร ผู้ที่เป็นพี่น้องและเพื่อนที่อยู่เคียงข้างกัน คอยช่วยเหลือให้แนะนำ และให้คำปรึกษาตลอดการศึกษาเล่าเรียน และขอบคุณกัลยาณมิตรทุกคนที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นอย่างดีเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ

บทที่

1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	4
3. วัตถุประสงค์.....	5
4. สมมติฐานการวิจัย.....	5
5. ขอบเขตการวิจัย.....	6
6. คำจำกัดความการวิจัย.....	6
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	11
1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	11
1.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	11
1.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	13
1.4 การประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน.....	15
2. โมเดลกราฟฟิติ.....	19
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ.....	19
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ โดยเอสเตส มินซ์ และกันเตอร์.....	22
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	23
3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	23
3.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	24
3.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	25
3.4 เกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	25

บทที่	ช หน้า
4. ทักษะการร่วมมือ.....	26
4.1 ความหมายของทักษะการร่วมมือ.....	26
4.2 องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ.....	26
4.3 การประเมินทักษะการร่วมมือ.....	28
5. การใช้คำถาม.....	30
5.1 ความหมายและความสำคัญของการใช้คำถาม.....	30
5.2 ประเภทของคำถามและลักษณะคำถามที่ดี.....	31
5.3 ประโยชน์ของการใช้คำถาม.....	35
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	35
6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการร่วมมือ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
1. การออกแบบการวิจัย.....	40
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
4. การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	43
5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
7. การนำเสนอผลการวิจัย.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	51
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการร่วมมือ.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายข้อมูล และข้อเสนอแนะ.....	54
1. สรุปผลการวิจัย.....	54
2. อภิปรายข้อมูล.....	54
3. ข้อเสนอแนะ.....	57
รายการอ้างอิง.....	58
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	64
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67

ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	79
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	113
ภาคผนวก จ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	121
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	134

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	การออกแบบงานวิจัย..... 40
ตารางที่ 2	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชา ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง..... 42
ตารางที่ 3	จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับ..... 44
ตารางที่ 4	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าที (t) ของ คะแนน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม ก่อนการทดลอง..... 48
ตารางที่ 5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าที (t) ของ คะแนน ทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง..... 49
ตารางที่ 6	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง..... 51
ตารางที่ 7	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง..... 52
ตารางที่ 8	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่ม ทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง..... 52
ตารางที่ 9	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง..... 53
ตารางที่ 10	ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ..... 114
ตารางที่ 11	ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินทักษะ การร่วมมือ..... 115
ตารางที่ 12	ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้... 116
ตารางที่ 13	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ..... 113
ตารางที่ 14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของแบบประเมินทักษะการร่วมมือ..... 120

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	39

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน คือ รากฐานของการเรียนรู้ มนุษย์ใช้การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาและแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านเป็นกระบวนการเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่านให้สูงขึ้น การอ่านจึงเปรียบเสมือนกุญแจไขไปสู่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความคิดและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ดังที่ มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2548:19) กล่าวว่า การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้อ่าน การอ่านมากทำให้ผู้นั้นมีความรอบรู้ ที่สำคัญ คือ ทำให้คนมีความคิดกว้างไกล มีวิสัยทัศน์และเกิดการพัฒนาสติปัญญา ยิ่งในปัจจุบันที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทักษะการอ่านก็ยังมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนทุกเพศ ทุกวัยมากขึ้น

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ ทำให้คนฉลาด รู้จักคิด และมีโลกทัศน์กว้างทันโลกและทันเหตุการณ์ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 11) กล่าวว่า การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต และศรีวิไล พลมณี (2545: 124) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือพัฒนาสมองและทักษะการแก้ปัญหา และยังช่วยสร้างความเจริญต่อประเทศชาติ นอกจากนี้ การอ่านยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังที่ วิชัย ตันศิริ (2547:55) กล่าวว่า การสอนทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างพื้นฐานสำหรับการศึกษตลอดชีวิต คือ การสอนขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการที่จะค้นหาข้อเท็จจริงและวิธีการที่จะศึกษาเรื่องราวต่างๆ ด้วยการอ่าน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้กับเยาวชนจึงต้องให้ความสำคัญเรื่อง การอ่านด้วย

ประสิทธิผลของการอ่านจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่อง ที่อ่าน เพราะความเข้าใจในการอ่านเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าผู้อ่านปราศจากความเข้าใจเรื่อง ที่อ่าน ก็ถือว่ามิใช่การอ่านที่แท้จริง ความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของการอ่านทุกประเภท เพราะผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่อง ที่อ่าน จึงจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านประเภทอื่นๆ ได้ (ประเทิน มหาพันธ์, 2530; สมุทรา เซ็นเซวานิช, 2542; ไพพรรณ อินทนิล, 2546)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 41) ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีสาระที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า “ เข้าความหมายโดยตรง

และความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด” การกำหนดคุณภาพผู้เรียนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรได้เน้นความสำคัญของการสอนให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการอ่านที่สูงขึ้น การขาดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจะเป็นอุปสรรคปิดกั้นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจะเป็นทักษะที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อนักเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นๆ ต่อไป แต่ผลการประเมินของโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ปี 2009 ซึ่งแบ่งระดับการอ่านเป็น 6 ระดับ พบว่านักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉลี่ยมีความรู้เรื่องการอ่าน (Reading literacy) อยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ กล่าวคือ ร้อยละ 43 รู้เรื่องการอ่านต่ำกว่าระดับพื้นฐาน ร้อยละ 37 รู้เรื่องการอ่านที่ระดับพื้นฐาน มีนักเรียนเพียงร้อยละ 20 ที่มีความรู้และทักษะการอ่านสูงกว่าระดับพื้นฐาน นักเรียนส่วนมากประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศมีความรู้เรื่องการอ่านโดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 2 คือ สามารถอ่านและบอกสาระจากการอ่านได้ต่อเมื่อข้อความที่อ่านแสดงไว้อย่างชัดเจนและสามารถนำความรู้ทั่วไปจากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านได้ในระดับต่ำ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 64)

ผลประเมินการรู้เรื่องการอ่านของโครงการ PISA สะท้อนให้เห็นว่า ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูภาษาไทยต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2532: 9) กล่าวว่า “หัวใจของการสอนอ่าน ขึ้นอยู่กับครูว่าสามารถส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จเพียงใด” และ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 3) กล่าวว่า การอ่านไม่ใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติต้องอาศัยการปลูกฝังและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงเยาว์วัย เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการอ่านและแสวงหาความรู้ต่อไป

นอกจากทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจแล้ว ครูควรพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนด้วย เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนไว้ในมาตรฐานที่ 3 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2548: 11) ว่า ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2548: 21) ได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการร่วมมือไว้ในมาตรฐานที่ 7 ว่า ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต นอกจากนี้ ในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2554: 6) ได้กำหนดคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ด้านทักษะ/กระบวนการ ข้อที่ 4 ว่า “ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น”

แม้ว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายการศึกษาจะให้ความสำคัญกับทักษะการร่วมมือ แต่จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550:24) รอบแรก (พ.ศ.2543-2548) จำนวน 35,159 แห่ง พบว่า มาตรฐานที่ 7 การมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริตยังไม่ผ่านการประเมิน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการร่วมมือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียน คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ Slavin (1987: 7) Johnson และ Johnson (1994: 367) ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ว่า หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

โมเดลกราฟฟิตี (Graffiti model) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) รูปแบบหนึ่ง que พัฒนาขึ้นโดย Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ร่วมกันระดมพลังสมอง โดยการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อตอบคำถามหรืออภิปรายหัวข้อที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบลงในกระดาษคำถาม ซึ่งแลกเปลี่ยนไปให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ นักเรียนทุกคนจะได้อ่านคำตอบของทุกกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น การจัดการเรียนรู้ตามโมเดลกราฟฟิตี ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : เตรียมกระดาษคำถามและแบ่งกลุ่มนักเรียน

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ แล้วแจกกระดาษคำถามที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของบทเรียนให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 แผ่น กระดาษคำถามแต่ละแผ่นมีคำถาม 1 ข้อไม่ซ้ำกัน

ขั้นที่ 2 : แจกอุปกรณ์การเรียนและสื่อการเรียนรู้

ครูแจกเอกสารประกอบการเรียน เพื่อให้นักเรียนศึกษาคำตอบและแจกปากกาให้แต่ละกลุ่ม โดยมีสีแตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบของกลุ่มตนเองได้ง่าย

ขั้นที่ 3 : นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำถามและตอบคำถาม โดยเขียนลงในกระดาษคำถามด้วยปากกาสีที่ได้รับภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 4 : นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนคำถาม

นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกระดาษคำถามที่เขียนคำตอบของกลุ่มตนเรียบร้อยแล้วกับกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 5 : นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบ แล้วสรุป

เมื่อกระดาษคำถามแผ่นแรกที่แต่ละกลุ่มได้รับวนกลับมาที่กลุ่มเดิม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบทั้งหมด แล้วสรุปเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 : แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่น

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอคำตอบของคำถามข้อแรกในกลุ่มที่ได้รับ ซึ่งสรุปคำตอบจากการพิจารณาทบทวนคำตอบของทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 7: ประเมินผล

นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามในใบงานเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ และเขียนสรุปผลการทำงานของกลุ่มตนว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

เมื่อศึกษางานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า มีการนำการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบต่างๆ มาใช้แก้ปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้แก่ รูปแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) รูปแบบร่วมมือผสมผสานการอ่านและการเขียน (CIRC) รูปแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกัน ผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่า รูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้สูงขึ้น (ขวัญหทัย สมัครคุณ, 2541; พูลศรี กิจเฉลา, 2544; ศรีนยา ชติยะ, 2544; พรรณณา เพิ่มพูน, 2549; แสนประเสริฐ ปานเนียม, 2552) และสามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนให้สูงขึ้นเช่นกัน (พรรรัตน์ ศิลกุล, 2543; นิตยา ชังคมานนท์, 2544; อภิญญา สิงห์สมบัติ, 2545; บุญสนอง สมวงศ์, 2547; จิรัชยา มหารวรรณ, 2552; วัลยา พุ่มต้นวงศ์, 2554) แต่ยังไม่มียานวิจัยในประเทศไทยที่นำโมเดลกราฟฟิตีมาใช้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจนำโมเดลกราฟฟิตีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิตีพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้หรือไม่ อย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากแนวคิดและผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

Estes, Mintz และ Gunter (2011:263-265) กล่าวว่า โมเดลกราฟพิติสามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนได้ กล่าวคือ นักเรียนมีการพึ่งพากันในทางบวกและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน Slavin (1995:235) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือสามารถทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี และขวัญหทัย สมัครคุณ (2541), ศรีนยา ชัตติยะ (2544), พรธนนภา เพิ่มพูล (2549) วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้

แนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทักษะการร่วมมือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ทักษะการร่วมมือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่-น่าน) กระทรวงศึกษาธิการ

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ
- 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2) ทักษะการร่วมมือ

5.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ หงส์หิน แสงเมืองหลวง ถ้ำ มะเมียะ เจ้าสุวัตรกับนางบัวคำ กำพ้อบัวตอง ชิวหาลิ้นทองคำ นางอมราและนางปทุมสังกา

6. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ร่วมกันระดมพลังสมอง โดยการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อตอบคำถามหรืออภิปรายหัวข้อที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบลงในกระดาษคำถาม ซึ่งแลกเปลี่ยนไปให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ นักเรียนทุกคนจะได้อ่านคำตอบของทุกกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น พัฒนาขึ้น โดย Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 : เตรียมกระดาษคำถามและแบ่งกลุ่มนักเรียน

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ แล้วแจกกระดาษคำถามที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของบทเรียนให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 แผ่น กระดาษคำถามแต่ละแผ่นมีคำถาม 1 ข้อ ไม่ซ้ำกัน

ขั้นที่ 2 : แจกอุปกรณ์การเรียนและสื่อการเรียนรู้

ครูแจกเอกสารประกอบการเรียน เพื่อให้นักเรียนศึกษาคำตอบและแจกปากกาให้แต่ละกลุ่ม โดยมีสีแตกต่างกัน เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบของกลุ่มตนเองได้ง่าย

ขั้นที่ 3 : นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำถามและตอบคำถาม โดยเขียนลงในกระดาษคำถามด้วยปากกาสีที่ได้รับภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 4 : นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนคำถาม

นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกระดาษคำถามที่เขียนคำตอบของกลุ่มตนเรียบร้อยแล้วกับกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 5 : นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบ แล้วสรุป

เมื่อกระดาษคำถามแผ่นแรกที่แต่ละกลุ่มได้รับวนกลับมาที่กลุ่มเดิม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบทั้งหมด แล้วสรุปเป็นคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 6 : แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่น

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอคำตอบของคำถามข้อแรกในกลุ่มที่ได้รับ ซึ่งสรุปคำตอบจากการพิจารณาทบทวนคำตอบของทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 7: ประเมินผล

นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามในใบงานเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ และเขียนสรุปผลการทำงานของกลุ่มตนว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูส่วนใหญ่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

นำเสนอเนื้อหาในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนดูรูปภาพ ดูตัวอย่างละครหรือฟังเพลงเกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาที่เป็นบทเรียน

ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การถามเนื้อเรื่องประกอบการบรรยายและอภิปราย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาของบทเรียน โดยการตอบคำถาม เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจ

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านและเข้าใจเนื้อเรื่องของวรรณกรรม วัดได้จากคะแนนการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด Dallmann และ Boer (1978: 129) ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับข้อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจเนื้อหาที่กล่าวไว้ตรงๆ ในเรื่องที่อ่าน ทักษะที่จำเป็นในการอ่านระดับนี้ ได้แก่ การรู้ความหมายของคำ การจับใจความสำคัญ การเลือกรายละเอียดสำคัญ และการเรียงลำดับเหตุการณ์

2. ระดับตีความ หมายถึง ความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้หรือกล่าวถึงโดยตรงในเรื่อง ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิงและการลงความเห็นมาพิจารณาข้อความที่แสดงไว้ โดยนัย ทักษะที่จำเป็นในการอ่านระดับนี้ ได้แก่ การสรุปและรวบรวมเรื่องที่อ่าน การเข้าใจสำนวนภาษา การเปรียบเทียบและการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า

3. ระดับประเมินค่า หมายถึง การตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน โดยการใช้ข้อมูลหรือองค์ประกอบทั้งหมดจากการอ่านมาพิจารณาอย่างมีเหตุผล ทักษะที่จำเป็นในการอ่านระดับนี้ ได้แก่ การแยกข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น การพิจารณาเหตุผล ความเหมาะสมของเรื่องที่อ่านและการพิจารณาจุดประสงค์ของผู้แต่ง

ทักษะการร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม วัดได้จากการประเมินทักษะการร่วมมือ โดยใช้แบบประเมินซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Johnson และ Johnson (1984: 45-48) ประกอบด้วย 4 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้ในการจัดกลุ่ม การกำหนดภาระและหน้าที่ การเรียนรู้แบบร่วมมือภายในกลุ่ม ได้แก่ การเข้าประจำกลุ่ม การอยู่ประจำกลุ่ม การเรียกชื่อสมาชิกในกลุ่มแทนการใช้คำสรรพนามและการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

2. ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้ในการจัดการงานเพื่อไปสู่ความสำเร็จ และการรักษามิตรภาพของกลุ่ม ได้แก่ การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้ง การเตือนเรื่องการรักษาเวลาในการทำงานและการสร้างบรรยากาศภายในกลุ่ม

3. ทักษะการคิดเชิงระบบ หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้ศึกษาบทเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาและความคงทนในการเรียนรู้ ได้แก่ การพูดสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านหรือการอภิปรายโดยไม่ใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้หรืออ่านจากต้นฉบับ การตรวจสอบความถูกต้องของบทสรุปของสมาชิกกลุ่ม การบันทึกข้อมูลในรูปแบบต่างๆ และการวางแผนถ่ายทอดความรู้ให้สมาชิกภายในกลุ่ม

4. ทักษะการสรุปความคิด หมายถึง พฤติกรรมที่ใช้ในการทบทวนบทเรียน การแก้ปัญหา ความขัดแย้ง และการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม ได้แก่ การวิจารณ์ผลงานของกลุ่ม การอธิบายหรือชี้แจงต่อสมาชิกกลุ่ม เมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน การตั้งคำถามที่นำไปสู่ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนและการรวบรวมเหตุผลเพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่ม

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่-น่าน) สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจที่เน้นการพัฒนาทักษะการร่วมมือ เพื่อนำไปสู่คุณลักษณะของเยาวชนไทยในประชาคมอาเซียน ให้มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. ได้แนวทางใหม่ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถนำไปใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟิฟิตีที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 1.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 1.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
  - 1.4 การประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
2. โมเดลกราฟิฟิตี
  - 2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟิฟิตี
  - 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟิฟิตี โดยเอสเตส มินซ์ และกันเตอร์
3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
  - 3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
  - 3.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
  - 3.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
  - 3.4 การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
4. ทักษะการร่วมมือ
  - 4.1 ความหมายของทักษะการร่วมมือ
  - 4.2 องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ
  - 4.3 การประเมินทักษะการร่วมมือ

5. การใช้คำถาม

- 5.1 ความหมายและความสำคัญของการใช้คำถาม
- 5.2 ประเภทของคำถามและลักษณะคำถามที่ดี
- 5.3 ประโยชน์ของการใช้คำถาม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการร่วมมือ

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยๆ มีการจัดกลุ่มแบบละความสามารถ เช่น นักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน นักเรียนที่มีความสามารถปานกลาง 2 คน และนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ 1 คน นักเรียนในกลุ่มมีหน้าที่ช่วยเหลือกันซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อให้ทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน (Johnson และ Holubec, 1993: 1-3; Slavin, 1995: 5; Cruickshank, 2006: 238; อารี สันหวี, 2543: 33; ทิศนา ขัมมณี, 2545: 196; สุคนธ์ สิ้นธนานนท์ และคณะ, 2545: 30)

ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดให้นักเรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยที่มีสมาชิกละความสามารถกัน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

1.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson และ Johnson (1991: 55-59) นำเสนอองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) **ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก** องค์ประกอบนี้มาจากหลักการสำคัญ คือ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน สมาชิกทุกคนต้องยอมรับว่าผลงานของตนมีความสำคัญต่อผู้อื่น และผลงานของผู้อื่นก็มีความสำคัญต่อตนและต่อกลุ่มด้วย ดังนั้น

ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้ โดยการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจน

2) การมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก องค์ประกอบนี้มาจากหลักการสำคัญ คือ ผลงานที่ดีมาจากการใช้ความสามารถของบุคคลหลายคน การเรียนแบบร่วมมือต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยเหลือกัน มีการปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและการอธิบายให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้

3) ความรับผิดชอบและการตอบสนองรายบุคคล องค์ประกอบนี้มาจากหลักการ คือ สิ่งที่นักเรียนทำร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเองในวันข้างหน้า นักเรียนต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนและเพื่อน การตรวจสอบว่านักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลทำได้โดยการประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคนซึ่งรวมเป็นผลงานกลุ่ม การให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึง และให้นักเรียนจดบันทึกผลการทำกิจกรรมลงในแบบบันทึกการเรียนรู้

4) ทักษะทางสังคมและทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม องค์ประกอบนี้มาจากหลักการสำคัญ คือ การทำงานร่วมกันจะเสริมสร้างความสามารถในการทำงานได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว ทั้งนี้ ทักษะทางสังคมและการทำงานเป็นกลุ่มนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนรู้จักฟังอย่างตั้งใจ รู้จักถามคำถามเพื่อให้เกิดความกระจ่าง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการผลัดเปลี่ยนกันอธิบาย รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์และร่วมมือกันแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น

5) การประเมินผลงานของกลุ่ม องค์ประกอบนี้มาจากหลักการสำคัญ คือ สมาชิกในกลุ่มต้องประเมินว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของกลุ่มและพฤติกรรมใดควรเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมใดควรดำเนินต่อไป เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

อารี สันทรวี (2543: 33) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 4 ประการดังนี้

- 1) การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในทางบวก (positive interdependence) สมาชิกในกลุ่มทุกคนจะมีหน้าที่และบทบาทที่สำคัญและจำเป็นภายในกลุ่มทุกคน
- 2) การมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด (face-to-face interaction) สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นของตนต่อหน้าสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม
- 3) สมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบต่อผลงานที่ได้รับมอบหมาย (individual accountability)
- 4) สมาชิกของกลุ่มจะต้องได้รับการฝึกฝนในเรื่องทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และกระบวนการกลุ่ม (interpersonal and small group skills)

องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ 1) สมาชิกกลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จภายในกลุ่ม 2) การมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด มีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและการอธิบายให้เพื่อนเกิดการเรียนรู้ 3) สมาชิกแต่ละคนต้องรับผิดชอบในผลงานที่ได้รับมอบหมาย 4) สมาชิกของกลุ่มจะต้องได้รับการฝึกฝนในเรื่องทักษะทางมนุษยสัมพันธ์และกระบวนการกลุ่ม และ 5) แต่ละกลุ่มต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่มเพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

1.3 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson และ Johnson (1987: 27-30) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ สรุปได้ 9 ประการ ดังนี้

- 1) นักเรียนเก่งที่เข้าใจคำสอนของครูได้ดี จะเปลี่ยนคำสอนของครูเป็นภาษาพูดของตน แล้วอธิบายให้เพื่อนฟังได้ ทำให้เพื่อนเข้าใจได้ดีขึ้น
- 2) นักเรียนที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟัง จะเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
- 3) การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว ทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่และความสนใจมากยิ่งขึ้น
- 4) นักเรียนทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะครุคิดคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งกลุ่ม
- 5) นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าคะแนนของตน มีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้น ทุกคนต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ
- 6) นักเรียนทุกคนมีโอกาสฝึกทักษะทางสังคมมีเพื่อนร่วมกลุ่มและเป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากเมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานอันแท้จริง
- 7) นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันนั้น ก็ต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือคะแนนของกลุ่มดีขึ้น
- 8) นักเรียนเก่งจะมีบทบาททางสังคมในชั้นเรียนมากขึ้น เพราะเขาต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม
- 9) การตอบคำถามในห้องเรียน เมื่อทำงานเป็นกลุ่มนักเรียนจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าหากตอบคำถามผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่ม นักเรียนคนอื่นๆ จะให้ความช่วยเหลือกัน ทำให้นักเรียนมีความผูกพันกันมากขึ้น

Arends (1994: 15) กล่าวถึงประโยชน์การเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ถือเป็นโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและแสดงออกตลอดจนลงมือปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน ผู้เรียนในกลุ่มเดียวกันมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันทำงานจนสามารถหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด นับเป็นการสร้างความรู้ให้ตนเอง ทำให้ความรู้ที่ได้รับเป็นความรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนที่แท้จริง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น

2) ด้านการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การเรียนรู้แบบร่วมมือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีภูมิหลังต่างกันได้ทำงานร่วมกัน ฟังพาทอาศัยกัน รับฟังความคิดเห็นกันและเห็นใจสมาชิกในกลุ่ม ก่อให้เกิดการยอมรับและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

3) ด้านทักษะการทำงานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จที่ดีและการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคม

การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยปลูกฝังทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งผลให้งานกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายร่วมกัน ทักษะทางสังคมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การสร้างความไว้วางใจกัน การตัดสินใจ การสื่อสารและการจัดการกับข้อขัดแย้ง

4) ด้านทักษะการร่วมมือกันแก้ปัญหา

การทำงานกลุ่มสมาชิกจะได้รับทราบและทำความเข้าใจในปัญหาร่วมกัน จากนั้นระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เมื่อทราบสาเหตุของปัญหาสมาชิกในกลุ่มก็จะแสดงความคิดเห็นเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหามีการอภิปรายให้เหตุผลซึ่งกันและกัน จนสามารถตกลงร่วมกันได้ว่า จะเลือกวิธีการใดที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา พร้อมกับลงมือร่วมมือกันแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ตลอดจนทำงานประเมินการทำงานแก้ปัญหาของกลุ่มด้วย

5) ด้านการทำให้รู้จักและตระหนักคุณค่าของตนเอง

การทำงานกลุ่มสมาชิกทุกคนจะได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับในความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ย่อมทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และคิดว่าตัวเองมีคุณค่าที่สามารถช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ การเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบที่ค่อนข้างซับซ้อน แต่ให้ประโยชน์กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

อารี สันทรวี (2543: 36-37) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อ
นักเรียนไว้ 10 ประการ ดังนี้

- 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
- 2) นักเรียนมียุทธวิธีในการเรียนที่ดีขึ้น
- 3) นักเรียนมีความทรงจำที่ดีขึ้น
- 4) นักเรียนมีแรงจูงใจภายในมากขึ้น
- 5) นักเรียนมีทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้น
- 6) นักเรียนชอบเรียนวิชาต่าง ๆ มากขึ้น
- 7) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู
- 8) นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันมากขึ้น
- 9) นักเรียนรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับและได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน
- 10) นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองหรือมีความภาคภูมิใจในตนเอง

ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วย
ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เนื่องจากการได้ฟังพาทอาศัยกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
และช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น และทำให้นักเรียน
เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น จึงทำให้มีทักษะทาง
สังคมที่ดีซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากเมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการทำงานที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

1.4 การประเมินผลที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นาตยา ปีลันธนานนท์ (2543: 98-104) นำเสนอแนวทางการประเมินผลที่ส่งเสริม
การเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 4 ลักษณะ พร้อมยกตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรม ดังนี้

ลักษณะการประเมินผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำแนกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1) การสุ่มถาม หมายถึง วิธีการสุ่มเพื่อเรียกตอบคำถามของครู ซึ่งจะทำให้นักเรียน
ตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบคำถาม และให้ความสนใจดูแลกันและกัน อีกทั้งยังเป็นการ
ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของเพื่อนๆ ในกลุ่มให้ตรงกัน เพราะนักเรียนจะไม่ทราบว่าจะ
เลือกใครในกลุ่มเป็นผู้ตอบคำถาม

2) การประเมินจากผลงาน หมายถึง การตรวจสอบและพิจารณาผลงานที่นักเรียน
ทำขึ้น ในกรณีที่กิจกรรมการเรียนให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มร่วมกันทำผลงานขึ้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
และต้องการให้มีผลงานเป็นของกลุ่มเพียงชิ้นเดียว ซึ่งในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือจะมี
รายละเอียดที่ควรระมัดระวัง คือ ผลงานหรือรายงานนั้นเกิดจากการร่วมกันทำจริง ๆ สมาชิกทุกคน

รับรู้และเห็นชอบในงานนั้นหรือไม่ ดังนั้น ลักษณะการประเมินจากผลงาน นักเรียนจึงต้องเซ็นชื่อให้ความเห็นชอบกับงานนั้นก่อนส่งครู

3) การทดสอบ หมายถึง การประเมินผลเพื่อให้ได้คะแนนกลุ่ม สามารถใช้การทดสอบแบบ quiz หรือ test ความรู้ สาระ จากสิ่งที่ได้เรียนมา แล้วนำคะแนนของสมาชิกทุกคนที่ได้มารวมกันเป็นคะแนนกลุ่มว่า แต่ละกลุ่มได้คะแนนรวมมากน้อยเท่าใด การเรียนรู้แบบร่วมมือ นิยมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกข้อสอบและข้อคำถามด้วย วิธีนี้ทำให้ครูรับทราบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนเป็นอย่างไร สามารถจับประเด็นในเรื่องที่เรียนได้อย่างถูกต้องมากน้อยเพียงใด จุดสนใจของนักเรียนในเรื่องที่เรียนอยู่ส่วนไหน เหล่านี้ครูจะพิจารณาได้จากคำถามที่นักเรียนตั้งขึ้น ทั้งยังทำให้เกิดความมั่นใจว่าข้อทดสอบเหล่านั้นสอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ด้วย

4) การใช้แบบสอบถาม หมายถึง วิธีที่จะประเมินความคิดเห็นของนักเรียนว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่อการทำงานกลุ่ม นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพว่าเป็นอย่างไร การใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม ครูอาจสร้างขึ้นเองหรือให้นักเรียนร่วมกันสร้างในการประเมินอาจให้นักเรียนประเมินตนเอง ประเมินกลุ่ม และครูประเมินนักเรียนด้วย

นาตยา ปิลันธนานนท์ (2543: 101-104) ได้นำเสนอตัวอย่างแบบประเมินจำนวน 5 ตัวอย่าง ครูสามารถเลือกหรือดัดแปลงไปใช้ได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างที่ 1

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมผู้เรียนสำหรับครู

สังเกตพฤติกรรมต่อไปนี้ของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากแค่ไหน
- 2) ผู้เรียนมีช่วงเวลาความสนใจยาวนานแค่ไหน
- 3) ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดได้ดีเพียงไร
- 4) ผู้เรียนพูดตรงประเด็นหรือไม่
- 5) ผู้เรียนสามารถฟังคนอื่นพูดได้ดีแค่ไหน
- 6) ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งปันสิ่งของกันได้ดีเพียงใด
- 7) ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงได้ดีแค่ไหน
- 8) ลักษณะกลุ่มแบบใดที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความรู้เรื่องการยอมรับกันและกัน และความรู้สึกว่าประสบความสำเร็จ
- 9) กิจกรรมแบบใดที่ผู้เรียนสามารถทำได้และเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง รวมทั้งพัฒนาด้านวิชาการและด้านสังคมด้วย

ตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน

วันที่.....

- คำแนะนำ - เลือกพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ครูต้องการสังเกตมา 1-2 ทักษะ
- เขียนพฤติกรรมดังกล่าวลงในตาราง แล้วสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 10 นาที
- จดบันทึกความถี่ของการแสดงพฤติกรรมที่สังเกตได้ หากมีข้อเสนอแนะใดๆ หรือข้อสังเกตเพิ่มเติม ให้เขียนลงในช่องข้อเสนอแนะ

กลุ่มที่	ทักษะการทำงานกลุ่ม		ข้อเสนอแนะ
	ความถี่ของพฤติกรรม.....	ความถี่ของพฤติกรรม.....	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

ตัวอย่างที่ 3

<u>ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนในกลุ่ม</u>			
พฤติกรรม	สมาชิกกลุ่ม		
1. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น 2. สนับสนุนผู้อื่น 3. ชมเชยผู้อื่น 4. สรุปความคิดเห็น 5. สอบถามให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องลึกซึ้ง			
พฤติกรรมดี ๆ ของเพื่อนที่สังเกตพบ ..... ข้อสังเกตอื่นๆ..... ลงชื่อผู้สังเกต..... เวลาที่สังเกต.....			

ตัวอย่างที่ 4

<u>ตัวอย่างแบบประเมินการทำงานกลุ่ม</u>			
คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มประเมินกลุ่มของตน			
ข้อรายการ	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เลย
1. ทุกคนในกลุ่มรู้ว่าทำอะไร			
2. ทุกคนในกลุ่มได้ทำงานของตน			
3. สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกัน			
4. สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียนต่อกัน			
5. ทุกคนในกลุ่มช่วยกันตัดสินใจ			
6. กลุ่มของเราใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ			

ตัวอย่างที่ 5

ตัวอย่างแบบประเมินตนเอง			
ชื่อผู้เรียน.....			
พฤติกรรม	ปฏิบัติได้ดี	ต้องปรับปรุง และปฏิบัติให้มากขึ้น	
1. ไม่ส่งเสียงดัง 2. มีส่วนร่วมในกลุ่ม 3. อธิบายงานให้เพื่อนฟัง 4. วิพากษ์วิจารณ์ความคิดเห็นของเพื่อน 5. สรุปความคิดเห็นของเพื่อน 6. ให้ความช่วยเหลือเพื่อน 7. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน 8. แสดงความรู้สึกรักของตนให้เพื่อนทราบ 9. ให้แนวทางแก่เพื่อน 10. สอบถามเพื่อนให้กระจ่าง			

2. โมเดลกราฟฟิตี

โมเดลกราฟฟิตี (Graffiti model) คือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) รูปแบบหนึ่งที่พัฒนาขึ้นโดย Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ร่วมกันระดมพลังสมอง โดยการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อตอบคำถามหรืออภิปรายหัวข้อที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบลงในกระดาษคำถาม ซึ่งแลกเปลี่ยนไปให้แต่ละกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ นักเรียนทุกคนจะได้อ่านคำตอบของทุกกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตี

Gibbs (1984: 102) นำเสนอขั้นตอนของกราฟฟิตี ดังนี้

- 1) ครูเลือกหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนและแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 4-5 คน
- 2) ครูเขียนคำถามลงในกระดาษแผ่นใหญ่ โดยมีจำนวนคำถามเท่ากับจำนวนกลุ่มของนักเรียน สมาชิกในแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบลงในกระดาษคำถามภายในเวลา 1 นาที
- 3) เมื่อหมดเวลา แต่ละกลุ่มส่งกระดาษแผ่นใหญ่ให้กลุ่มถัดไปตอบคำถามให้ครบทุกข้อ จนคำถามข้อแรกวนกลับมาที่กลุ่มเริ่มต้น (Home group)
- 4) สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปคำตอบที่ประมวลมาจากทุกกลุ่ม เพื่อให้เป็นคำตอบที่สมบูรณ์ที่สุด

Bennett และคณะ (1991: 284) นำเสนอขั้นตอนของโมเดลกราฟฟิตี ดังนี้

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 3-4 คน
- 2) แจกกระดาษแผ่นใหญ่ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้ขีดแบ่งเนื้อที่ในกระดาษออกเป็น 3 หรือ 4 ส่วน และเขียนหัวข้อที่แต่ละกลุ่มสนใจไว้ตรงกลางกระดาษ
- 3) ให้นิเวลนักเรียนคนละ 2 นาที คิดและเขียนความคิดของตนเองที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำหนดลงในกระดาษแผ่นใหญ่
- 4) เมื่อหมดเวลานักเรียนในแต่ละกลุ่มหยุดเขียนในกระดาษแผ่นนั้น แล้วลุกขึ้นย้ายกลุ่มไปเขียนที่กระดาษแผ่นใหม่
- 5) ทุกกลุ่มปฏิบัติตามกระบวนการในขั้นที่ 3 และ 4 ต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าแต่ละกลุ่มจะได้เขียนลงในกระดาษครบทุกแผ่น
- 6) นักเรียนทั้งชั้นร่วมกันพิจารณาบททวนผลงานทุกคน และสรุปความรู้จากการเขียนลงในกระดาษแผ่นใหญ่

Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) นำเสนอไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ (เก่ง กลาง อ่อน) และแจกกระดาษคำถาม
- 2) ครูแจกลี้อและอุปกรณ์การเรียนให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
- 3) นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามที่ได้รับ ตามเวลาที่ครูกำหนด
- 4) นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกระดาษคำถามกับกลุ่มอื่นๆ โดยการส่งต่อให้กลุ่มที่อยู่ถัดไป จนคำถามข้อแรกของแต่ละกลุ่มวนกลับมาอยู่ที่กลุ่มตน

5) นักเรียนพิจารณาทบทวนและสรุปคำตอบที่ทุกกลุ่มเขียนตอบในกระดาษคำถาม ให้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

6) แต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอคำตอบที่ประมวลความรู้จากการตอบคำถามของทุกกลุ่ม

7) นักเรียนประเมินผลการทำกิจกรรมกลุ่ม

นาย ปิรันธนานนท์ (2543: 50) นำเสนอขั้นตอนของโมเดลกราฟฟิติ 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1

1) แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน จากนั้นให้นักเรียนจับคู่กัน

2) ครูกำหนดประเด็นที่จะให้นักเรียนอภิปรายในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรืออาจเป็นการอภิปรายในลักษณะอื่นๆ ที่ความคิดเห็นในเรื่องนั้นมีหลากหลาย ไม่มีคำตอบที่แน่นอนเฉพาะเจาะจงเริ่มต้นให้แต่ละคู่อภิปรายในลักษณะเห็นด้วยก่อน โดยคนหนึ่งเป็นคนแสดงความเห็น และอีกคนหนึ่งเป็นคนจับบันทึก แล้วสลับหน้าที่กัน

3) ให้นักเรียนทั้งคู่อภิปรายในลักษณะที่ไม่เห็นด้วย โดยคนหนึ่งเป็นคนแสดงความเห็นและอีกคนหนึ่งเป็นคนจับบันทึก แล้วสลับหน้าที่กัน

4) เมื่อเสร็จสิ้นการอภิปรายในแต่ละคู่แล้ว ให้สมาชิกทุกคนมารวมกัน แล้วรวบรวมความคิดเห็นทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยของแต่ละคู่ มาประมวลเข้าด้วยกัน โดยจะต้องคงความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนเอาไว้ด้วย

5) ทุกคนในกลุ่มช่วยกันเขียนผลสรุปขั้นสุดท้ายก่อนส่งครู เป็นผลงานที่มีลายมือของสมาชิกทุกคนปรากฏอยู่ จากนั้นครูนำสิ่งที่ผู้เรียนอภิปรายกันในกลุ่มมาอภิปรายรวมในชั้นเรียน

ลักษณะที่ 2

1) แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน

2) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาคำตอบจากคำถามที่ครูถามทีละคำถาม แล้วเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบ

3) ครูตั้งคำถามข้อใหม่ให้แต่ละกลุ่มค้นหาคำตอบ ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนครบทุกคำถามที่ครูเตรียมไว้

- 4) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนคำตอบในทุกคำถามอีกครั้งหนึ่ง โดยให้แต่ละคนนำคำตอบที่ตนตอบไว้มาดูร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม แล้วพิจารณาว่าคำตอบที่ถูกต้องควรจะเป็นเช่นไร จากนั้นนำคำตอบที่ผ่านการพิจารณามาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นคำตอบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- 5) สมาชิกทุกคนช่วยกันเขียนเรียบเรียงเป็นใจความสมบูรณ์ก่อนนำเสนอ

ขั้นตอนของโมเดลกราฟฟิตีที่มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนำเสนอไว้ข้างต้น เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5 ประการ ของ Johnson และ Johnson (1984: 31-32) พบว่า โมเดลกราฟฟิตีที่นำเสนอโดย เอสเตส มินซ์ และกันเตอร์ มีองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างชัดเจนครบทุกประการ ดังนี้ กิจกรรมในขั้นที่ 1-6 ของโมเดลกราฟฟิตี เชื่อมโยงกับองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือประการที่ 1-4 ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิก คือ นักเรียนเกิดการยอมรับ เห็นความสำคัญของตนเองและสมาชิกคนอื่นๆ เพราะยึดหลักความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคน 2) การมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก คือ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรง มีการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และการอธิบายให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้ 3) การรับผิดชอบและตอบสนองรายบุคคล คือ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและสมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานอย่างทั่วถึง และ 4) ทักษะทางสังคมและทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม คือ นักเรียนตั้งใจฟังและถามเมื่อต้องการคำตอบที่ชัดเจน รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่ม และขั้นที่ 7 ของโมเดลกราฟฟิตี เชื่อมโยงกับองค์ประกอบประการที่ 5 คือ การประเมินผลงานกลุ่ม นักเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่มเพื่อพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์หรือสิ่งใดควรปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้ผลงานกลุ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกโมเดลกราฟฟิตีตามขั้นตอนของ Estes, Mintz และ Gunter มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโมเดลกราฟฟิตี โดย Estes, Mintz และ Gunter

Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) นำเสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้น ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 : เตรียมกระดาษคำถามและแบ่งกลุ่มนักเรียน (prepare the graffiti questions and group number and composition)

ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารถ แล้วแจกกระดาษคำถามที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของบทเรียนให้แต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 แผ่น กระดาษคำถามแต่ละแผ่นมีคำถาม 1 ข้อไม่ซ้ำกัน

- ขั้นที่ 2 : แจกอุปกรณ์การเรียนและสื่อการเรียนรู้ (distribute materials)
ครูแจกเอกสารประกอบการเรียน เพื่อให้นักเรียนศึกษาหาคำตอบและแจกปากกาให้แต่ละกลุ่ม โดยมีสีแตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบของกลุ่มตนเองได้ง่าย
- ขั้นที่ 3 : นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม (group answer questions)
ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำถามและตอบคำถาม โดยเขียนลงในกระดาษคำถามด้วยปากกาสีที่ได้รับภายในเวลาที่กำหนด
- ขั้นที่ 4 : นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนคำถาม (exchange questions)
นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกระดาษคำถามที่เขียนคำตอบของกลุ่มตนเรียบร้อยแล้ว กับกลุ่มอื่นๆ เพื่อให้ทุกกลุ่มตอบคำถามจนครบทุกข้อ
- ขั้นที่ 5 : นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบ แล้วสรุป (return to the original question, summarize, and make generalizations)
เมื่อกระดาษคำถามแผ่นแรกที่แต่ละกลุ่มได้รับวนกลับมาที่กลุ่มเดิม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบทั้งหมด แล้วสรุปเป็นคำตอบที่ถูกต้อง
- ขั้นที่ 6 : แลกเปลี่ยนคำตอบกับกลุ่มอื่น (share information)
นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอคำตอบของคำถามข้อแรกที่กลุ่มได้รับ ซึ่งสรุปคำตอบจากการพิจารณาทบทวนคำตอบของทุกกลุ่ม
- ขั้นที่ 7: ประเมินผล (evaluation the group process)
นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามในใบงานเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจ และเขียนสรุปผล การทำงานของกลุ่มตนว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

3. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

3.1 ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการในการทำความเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อมายังผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ประโยค สามารถจับใจความสำคัญและแนวคิดของผู้เขียนได้ แล้วนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม ตลอดจนการใช้ความหมายบริบทเข้าช่วยในการตีความให้ใกล้เคียงกับเจตนาอารมณ์ ความคิด และจุดประสงค์ของผู้เขียน เพื่อสรุปความหมายให้เกิดเป็นความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน (Miller, 1990: 108-110; Ruddell, 2002: 105; Farris, 2004: 321; สมุทฺร เซ็นเชาวนิช, 2542: 92; ศรีวิไล พงษ์ณี, 2545: 135-136)

กระบวนการค้นหาความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกัน ตั้งแต่ระดับตัวอักษรหรือระดับคำ (morphology) ระดับโครงสร้าง (syntactic) และระดับความหมาย (semantic) ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่อง เพื่อช่วยสร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและสามารถจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (Anderson, 1985: 372-375; สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2542: 88)

ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการอ่านที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมา จับใจความสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ โดยอาศัยความสามารถทางภาษา ความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3.2 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียนความรู้เกี่ยวกับภาษา ความสามารถในการตีความ ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน และเหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน องค์ประกอบทั้งห้าของการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้อ่าน (Williams, 1984: 3-7; Miller, 1990: 2; O' Donnell และคณะ, 2004: 149-150; วาสนา บุญสม, 2541: 22)

1) **ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน** (knowledge of the writing system) ทั้งในลักษณะที่เป็นลายมือเขียนและตัวพิมพ์ รวมถึงความรู้ด้านสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านคำได้อย่างถูกต้อง

2) **ความรู้เกี่ยวกับภาษา** (knowledge of the language) ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านต้องมีความรู้เรื่องรูปแบบของคำ การเรียงคำ โครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาเป็นอย่างดี

3) **ความสามารถในการตีความ** (ability to interpret) ในการอ่าน ผู้อ่านต้องสามารถบอกลถึงจุดมุ่งหมายของบทอ่านได้ นอกจากนี้ต้องเข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ

4) **ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน** (knowledge of the world) ความรู้ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง กีฬา ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้อ่านจะสามารถนำมาเชื่อมโยงกับบทอ่านได้เพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่าน

5) **เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน** (reason for reading and reading style) เหตุผลในการอ่านของผู้อ่านแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน เหตุผลหรือความต้องการในการอ่านนี้จะมีผลต่อการเลือกอ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจะทราบว่าจะตนเองอ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

3.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ แบ่งได้ตามลำดับชั้นจากง่ายไปหายาก โดยส่วนใหญ่แบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ความเข้าใจระดับตัวอักษรหรือระดับข้อเท็จจริง 2) ความเข้าใจระดับตีความหรือระดับอ้างอิง 3) ความเข้าใจระดับประเมินค่าหรือระดับการนำไปใช้ (Dallmann, 1978: 129; Raygor และ Raygor, 1985: 162; Lapp และ Flood, 1986: 136; สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์, 2531: 7-8; มณีรัตน์ สุโขศิริรัตน์, 2532: 54-57) มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ความเข้าใจระดับตัวอักษรหรือระดับข้อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจในข้อความที่กล่าวไว้ตรงๆ ตามตัวอักษรที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน
- 2) ความเข้าใจระดับตีความหรือระดับอ้างอิง หมายถึง ความเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรงๆ ในเรื่อง แต่ต้องใช้ความสามารถในการสรุปความ แปลความ และใช้ข้อมูลต่างๆ จากการอ่านมาช่วยพิจารณาตัดสินข้อความที่แสดงโดยนัย
- 3) ความเข้าใจระดับประเมินค่าหรือระดับการนำไปใช้ หมายถึง การประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของการอ่านมาพิจารณาตัดสินว่า งานเขียนนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และสามารถนำผลการพิจารณาไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่

3.4 การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยเกณฑ์ในการวัดที่ครอบคลุมเพื่อที่จะสามารถตัดสินระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนจากแบบวัดได้อย่างถูกต้อง Hafner และ Jolly (1972: 147) กล่าวถึงเกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่าจะต้องพิจารณาจากความสามารถต่างๆ สรุปได้ดังนี้

- 1) ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
- 2) เข้าใจคำชี้แจงและสามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายได้
- 3) จดจำและบรรยายสิ่งที่ได้อ่านเป็นคำพูดของตัวเองได้
- 4) ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้
- 5) แยกรายละเอียดตอนที่สำคัญและตอนที่ไม่น่าสนใจได้
- 6) บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่างๆ มีความสัมพันธ์กับข้อความสำคัญตอนไหน อย่างไร

- 7) บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงข้อความสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน
- 8) บอกได้ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาอื่นๆ อย่างไร
- 9) แสดงข้อสรุปของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
- 10) บอกแนวการเรียบเรียงหรือลำดับเนื้อหาของผู้เขียนได้ เช่น ลำดับตามเวลา สถานที่ หรือเหตุและผล เป็นต้น
- 11) บอกความหมายโดยนัยที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงไว้ในเนื้อเรื่อง
- 12) บอกแนวการดำเนินเรื่อง หรืออารมณ์ของเรื่องได้
- 13) บอกวัตถุประสงค์ในการเขียนที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้
- 14) อธิบายกลวิธีการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบและบอกความหมายของถ้อยคำนั้นได้

การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีวิธีการและขั้นตอนที่หลากหลาย ผู้วัดจะต้องเลือกลักษณะของแบบวัดให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถประเมินได้เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด Harris และ sipay (1990: 27) และอัจฉรา วงศ์โสธร (2539: 67) กล่าวไว้สรุปได้ว่า แบบทดสอบที่นิยมใช้ในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน คือ แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ เพราะเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงและสามารถประเมินผลได้ง่าย เนื่องจากคำตอบที่ถูกต้องมีเพียงคำตอบเดียว

4. ทักษะการร่วมมือ

4.1 ความหมายของทักษะการร่วมมือ

ทักษะการร่วมมือ หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทในการช่วยดำเนินงานของกลุ่มอย่างเป็นระบบ มีการติดต่อสื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม (ทิสนา แชมมณี, 2545: 95; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546: 25)

4.2 องค์ประกอบของทักษะการร่วมมือ

Johnson และคณะ (1984: 45-48) เสนอองค์ประกอบของทักษะการร่วมมือไว้

4 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม เป็นทักษะพื้นฐานของการจัดกลุ่มและการกำหนดบรรทัดฐานของกลุ่มอย่างเหมาะสม ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 1.1) เข้าประจำกลุ่มภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น
- 1.2) อยู่ประจำกลุ่มและไม่เดินไปมาหลังจากเข้าประจำกลุ่มแล้ว
- 1.3) เรียกชื่อสมาชิกในกลุ่ม แทนการใช้คำสรรพนาม
- 1.4) ตั้งใจฟังและมองผู้พูด ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดชี้แจงรายละเอียดต่างๆ
- 1.5) ไม่แสดงกิริยาไม่สุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้อง

2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการทำงานกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินงานและรักษาความสัมพันธ์ของสมาชิกระหว่างการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 2.1) พูดและเน้นย้ำเป้าหมายของงานที่ได้รับมอบหมาย
- 2.2) กำหนดและเตือนเรื่องการรักษาเวลา
- 2.3) เสนอกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุนานที่ได้รับมอบหมาย
- 2.4) แสดงการสนับสนุนและยอมรับผ่านทางวจนภาษาและอวัจนภาษา
- 2.5) สอบถามสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อช่วยเหลือหรือสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งที่พูดหรือกระทำภายในกลุ่ม
- 2.6) แสดงความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างชัดเจนต่อการสนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น
- 2.7) กระตุ้นกลุ่มเมื่อแรงจูงใจภายในกลุ่มต่ำลง โดยนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ หรือสร้างความสนุกสนานภายในกลุ่ม

3) ทักษะการคิดเชิงระบบ เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการจัดเตรียมกระบวนการทางความคิดซึ่งจำเป็นต่อความเข้าใจเชิงลึกของบทเรียนที่ศึกษา ทั้งกระตุ้นการใช้ยุทธศาสตร์ การแสดงเหตุผลอย่างมีคุณภาพ และทำให้เชื่อมั่นได้ถึงความรู้และความคงทนในการเรียนรู้ เนื่องจากจุดประสงค์ของกลุ่มการเรียนรู้ คือ สร้างการเรียนรู้ของสมาชิกทั้งหมดให้ได้มากที่สุด ทักษะการคิดเชิงระบบประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

- 3.1) พูดสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่านหรืออภิปรายอย่างสมบูรณ์โดยไม่อ้างถึงสิ่งที่บันทึกหรือบทเรียนที่ศึกษามาก่อน ความคิดและข้อเท็จจริงสำคัญควรจัดรวมอยู่ในข้อสรุปนั้น สมาชิกกลุ่มจะเกิดการเรียนรู้มากที่สุดหากสามารถสรุปข้อมูลจากความจำของตนได้
- 3.2) สำนวความถูกต้องโดยการตรวจสอบบทสรุปของสมาชิกเพิ่มเติมเมื่อขาดข้อมูลที่สำคัญและไม่ได้กล่าวไว้ หรือสรุปไว้ไม่ถูกต้อง

3.3) สํารวจรายละเอียดโดยการสอบถามสมาชิกถึงการเชื่อมโยงระหว่าง บทเรียนที่ใช้ในการเรียนรู้ขณะนั้นกับบทเรียนและสิ่งต่างๆ ที่รู้มาก่อน

3.4) สามารถบันทึกข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อจดจำข้อมูลและข้อเท็จจริง เช่น การวาดภาพ ผังมโนภาพ และอุปกรณ์ช่วยจำอื่นๆ

3.5) กระตุ้นให้สมาชิกภายในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเพื่อสร้างกระบวนการทางเหตุผลที่ชัดเจน นำไปสู่ความถูกต้องและการอภิปรายต่อไป

3.6) ปรึกษาสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อวางแผนในการใช้บทเรียนสอนนักเรียน คนอื่น ๆ โดยคำนึงถึงการวางแผนอย่างไรที่จะถ่ายทอดความรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

4) ทักษะการสรุปความคิด เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการกระตุ้นการทบทวนบทเรียน การโต้แย้งเชิงวิชาการทำให้สมาชิกกลุ่มต้องสืบค้น รวบรวมเหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อสรุป คิดอย่างรอบด้านมากขึ้น เกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ ทักษะการสรุปความคิดประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้

4.1) วิจารณ์ผลงานของกลุ่ม แต่ไม่วิจารณ์การทำงานของสมาชิกเป็นรายบุคคล

4.2) สามารถชี้แจงหรืออธิบายต่อสมาชิกภายในกลุ่ม เมื่อมีความคิดไม่ตรงกับสมาชิกในกลุ่ม

4.3) บูรณาการความคิดที่แตกต่างของสมาชิกไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

4.4) รวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้สรุปข้อสรุปของงานกลุ่ม

4.5) ขยายคำตอบหรือข้อสรุปของสมาชิกอื่นๆ โดยการเพิ่มข้อมูลให้ชัดเจนมากขึ้น

4.6) พิสูจน์ความคิดโดยการถามที่นำไปสู่ความเข้าใจและการวิเคราะห์เชิงลึกมากขึ้น

4.7) ตั้งคำถามที่นำไปสู่ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนอย่างลึกซึ้ง

4.8) ทดสอบความเป็นจริงทางความคิด โดยตรวจสอบการทำงานกลุ่มตามคู่มือแนะนำ ตามเวลาที่เหลือ และแบบทดสอบอื่นๆ

4.3 การประเมินทักษะการร่วมมือ

ทิสนา แคมมณี (2545: 64) กล่าวถึงการประเมินทักษะการร่วมมือ สรุปได้ว่าการประเมินด้านทักษะการทำงานกลุ่ม ต้องอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้งการวิเคราะห์และการประเมินพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม ผู้ประเมินจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ซึ่งครูจำเป็นต้องจัดทำรายการพฤติกรรมที่ต้องการ

ประเมินและจัดทำแบบสังเกตการณ์หรือแบบบันทึกพฤติกรรม รวมทั้งต้องกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังตัวอย่างที่ ทิศนา แคมมณี (2530: 197) ใช้ในชุดกิจกรรมการสอนและฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม สำหรับเด็กระดับประถมศึกษา ดังนี้

ตัวอย่าง รายการทักษะหรือพฤติกรรมที่ต้องการประเมิน

ลำดับที่	รายการทักษะการทำงานงานกลุ่มของนักเรียน
1	การวางแผน
	1.1 ริเริ่มความคิดให้แก่กลุ่ม
	1.2 เสนอหรือช่วยวางระเบียบในการทำงาน
	1.3 ทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของงาน
	1.4 ปรึกษากันและระบุงานที่ต้องทำ
	1.5 ปรึกษากันว่าจะทำงานด้วยวิธีใด
	1.6 ปรึกษากันว่าจะทำงานเป็นลำดับขั้นตอนกันอย่างไร
	1.7 แบ่งงานให้ทุกคนในกลุ่มอย่างทั่วถึง
	1.8 แบ่งงานโดยคำนึงถึงความสามารถ
2	การอภิปราย (การปรึกษาหารือ)
	2.1 ให้ความคิดเห็นหรือข้อมูลแก่กลุ่ม
	2.2 ให้เหตุผลหรือข้อมูลประกอบความคิดเห็น
	2.3 แสดงความสนใจต่อการพูดคุยปรึกษาหารือกันของกลุ่ม
	2.4 ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
	2.5 พิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น
	2.6 กระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นหรือช่วยกลุ่ม
	2.7 สนับสนุนผู้อื่นเมื่อเห็นด้วย
	2.8 คัดค้านผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
	2.9 ช่วยกลุ่มไม่ให้ออกนอกเรื่องที่กำลังพูดอยู่
	2.10 ประสานความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม
	2.11 สรุปผลงานกลุ่ม
	2.12 สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่กลุ่ม
3	การเสนอผลงาน
	3.1 เสนอผลงานให้ถูกต้องตามข้อสรุปของกลุ่ม
	3.2 เสนอผลงานด้วยวิธีที่ทำให้กลุ่มอื่นสนใจ

ลำดับที่	รายการทักษะการทำงานงานกลุ่มของนักเรียน
4	การปฏิบัติงาน
	4.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานและหน้าที่ของตนก่อนลงมือทำงาน
	4.2 หัวหน้ากลุ่มดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือสมาชิก
	4.3 หัวหน้ากลุ่มให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชย สมาชิกกลุ่ม
	4.4 หัวหน้ากลุ่มให้คำตักเตือน/แนะนำแก่สมาชิกกลุ่ม
	4.5 รักษาระเบียบในการทำงาน
	4.6 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
	4.7 ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือแก่กลุ่ม
	4.8 ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่นนอกเหนือจากงานในหน้าที่ของตน
	4.9 ตรวจสอบผลงาน
	4.10 ทำหน้าที่ควบคุมกลุ่มจนงานบรรลุเป้าหมาย
5	คุณสมบัติทั่วไป
	5.1 พูดสื่อความหมายชัดเจน
	5.2 รักษามารยาทในการพูด
	5.3 รักษามารยาทในการฟัง
	5.4 ปรับความเข้าใจกับสมาชิกอื่นเมื่อมีการเข้าใจผิดหรือเข้าใจไม่ตรงกัน
	5.5 แสดงความเคารพและให้เกียรติสมาชิกอื่น
	5.6 ควบคุมอารมณ์ได้
	5.7 ตัดสินโดยใช้เหตุผลเป็นหลัก
	5.8 เมื่อกลุ่มลงมติอย่างใดแล้ว ยอมรับมตินั้นและทำตามมตินั้น

5. การใช้คำถาม

5.1 ความหมายและความสำคัญของการใช้คำถาม

การใช้คำถาม หมายถึง การใช้คำถามแต่ละประเภทเป็นและรู้จักลักษณะการถามที่ดี ทั้งคำถามง่ายและคำถามยาก หรือทั้งคำถามแคบและคำถามกว้าง หรือทั้งคำถามระดับต่ำและคำถามระดับสูง จุดประสงค์หลักของการใช้คำถาม คือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองและทบทวนความเข้าใจของตนเอง การใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพจะต้อง

คำนี้ถึงจุดมุ่งหมายของเนื้อหา (Clark และ star, 1967: 219; frazee และ Rudnitski, 1955: 241-242; ศิริกาญจน์ โกสุมและดารณี คำวิจารณ์, 2544: 42; พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2545: 42)

การใช้คำถามจะช่วยให้ครูสามารถทราบพื้นฐานความรู้และความสามารถของนักเรียน เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่ช่วยเปิดเผยความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งความรู้สึกนึกคิดต่างๆ คำถามที่ดีทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้หลายระดับ ตั้งแต่ระดับความจำ ความเข้าใจ ไปจนถึงระดับวิเคราะห์ และประเมินค่า อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ และอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2545: 88-89; จินตนา ปรีดานันท์, 2549: 61; ศรีมงคล เทพเรณู, 2545: 251) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คำถามมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดและเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่ศึกษา

5.2 ประเภทของคำถามและลักษณะการตั้งคำถามที่ดี

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2545: 112-115) แบ่งประเภทคำถามตามระดับขั้นของการใช้ความคิดในพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ตามแนวคิดของ Benjamin Bloom โดยแบ่งคำถามเป็น 6 ประเภท คือ

- 1) **ถามความรู้** เป็นคำถามที่มีคำตอบแน่นอน ถามเนื้อหาเกี่ยวกับข้อเท็จจริง คำจำกัดความคำนิยาม คำศัพท์ กฎ ทฤษฎีถามเกี่ยวกับใคร (who) อะไร (what) เมื่อไร (when) ที่ไหน (where) รวมทั้งใช่หรือไม่
- 2) **ถามความเข้าใจ** เป็นคำถามที่ต้องใช้ความรู้ความจำมาประกอบเพื่ออธิบายด้วยคำพูดของตนเอง เป็นคำถามที่สูงกว่าถามความรู้
- 3) **ถามการนำไปใช้** เป็นคำถามที่นำความรู้และความเข้าใจไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่
- 4) **ถามการวิเคราะห์** เป็นคำถามที่ให้จำแนกแยกแยะเรื่องราวต่างๆ ว่าประกอบด้วยส่วนย่อยอะไรบ้าง โดยอาศัยหลักการ กฎ ทฤษฎี ที่มาของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น
- 5) **ถามการสังเคราะห์** เป็นคำถามที่ใช้กระบวนการคิดเพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลย่อย ๆ ขึ้นเป็นหลักการ หรือแนวคิดใหม่
- 6) **ถามการประเมินค่า** เป็นคำถามที่ให้นักเรียนประเมินคุณค่าโดยใช้ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็นในการกำหนดเกณฑ์ เพื่อประเมินค่าสิ่งเหล่านั้น

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545: 88-89) กล่าวว่า ประเภทของคำถาม จำแนกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1) คำถามระดับต่ำและระดับสูง

1.1) คำถามระดับต่ำ เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบระดับความจำของข้อมูล เรียกว่าคำถามวัดความจำ ใช้ในการทบทวนความรู้พื้นฐานหรือโมโนทัศน์

1.2) คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบระดับการแปลผล การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า เรียกว่า คำถามวัดความคิด ซึ่งช่วยพัฒนา นักเรียนในด้านทักษะการคิดและการให้เหตุผล

2) คำถามเกี่ยวกับผล กระบวนการและความคิดเห็น

2.1) คำถามเกี่ยวกับผล เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบในรูปของการสรุปผลขั้นสุดท้าย

2.2) คำถามเกี่ยวกับกระบวนการ เป็นคำถามที่ต้องการให้นักเรียนอธิบายวิธีการ การดำเนินการหรือขั้นตอนที่นำไปสู่ผลขั้นสุดท้าย

2.3) คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เป็นคำถามที่ต้องการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจหรือประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3) คำถามแบบปิดและแบบเปิด

3.1) คำถามแบบปิด เป็นคำถามที่มีคำตอบเดียว มักใช้กับข้อมูลที่เป็นความจำ

3.2) คำถามแบบเปิด เป็นคำถามที่ให้คำตอบได้หลายอย่าง ใช้เพื่อการสร้างข้อมูล เพื่อให้เกิดการตอบสนองเฉพาะตัว นำไปสู่การอภิปรายและการถามในขั้นต่อไป

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 143-147) แบ่งคำถามออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) **คำถามเพื่อหาคำตอบพื้นฐาน** เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นักเรียนอ่าน คำตอบจะมีอยู่ในเนื้อเรื่อง คำถามประเภทนี้มักจะถามเกี่ยวกับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ลักษณะของคำถามมีดังนี้

1.1) วัดความจำ เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์สำคัญ เวลา คำที่ใช้ขึ้นต้นคำถามมี “ใคร” “อะไร” “เมื่อไร” “ที่ไหน” เช่น พระอภัยมณีเป็นโอรสของใคร สะพานข้ามแม่น้ำแควอยู่ที่ใด เป็นต้น

1.2) วัดการสรุปเรื่อง เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับการสรุปเรื่องที่ละย่อหน้าทีละตอน แล้วสรุปรวมกันเป็นเรื่องย่อของทั้งหมด การสรุปเรื่องมักจะยกประเด็นสำคัญที่มีอยู่ในเรื่อง

มาแสดงให้เห็นปรากฏชัดเจน ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ คนเผ่าอินเดียนแดงที่อาศัยในที่ราบแถบตะวันออกมีลักษณะแตกต่างจากอินเดียนแดงที่อาศัยทางใต้ได้อย่างไร

1.3) วัดจุดมุ่งหมาย เป็นการถามเพื่อให้ผู้อ่านค้นหาจุดมุ่งหมายของผู้เขียนที่เสนอเรื่องราวทั้งหมด ผู้อ่านจะหาคำตอบได้ถ้าอ่านเรื่องราวทั้งหมดอย่างเข้าใจ ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในการเสนอเรื่องราวสี่แผ่นดิน

1.4) วัดการเขียนหัวข้อ เป็นการถามเพื่อให้ผู้อ่านตอบประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนเป็นหัวข้อสำคัญได้ถ้าผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ เมื่ออ่านเรื่องสี่แผ่นดินจบ นักเรียนจะกำหนดเป็นหัวข้อสำคัญอะไรได้บ้าง

1.5) วัดการนำไปใช้ ถามเกี่ยวกับการนำเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2) คำถามเพื่อคิดวิจารณ์ญาณ คำถามประเภทนี้ต้องการคำถามเกี่ยวกับการคิดขั้นสูงที่ต้องการคำตอบในเชิงเหตุผล โดยเนื้อหาจากการอ่านเป็นการคิด เพื่อตัดสินใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ประเภทของคำถามมีดังนี้

2.1) วัดการเปรียบเทียบข้อที่เหมือนกันและตรงข้ามกัน ให้ผู้อ่านค้นหาคำตอบจากเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่เหมือนกันและสิ่งใดบ้างที่แตกต่างหรือตรงกันข้ามกัน ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ มีนิทานพื้นเมืองไทยเรื่องใดที่มีเนื้อเรื่องคล้ายกับนิทานพื้นเมืองของมาเลเซีย

2.2) วัดการวิเคราะห์ ให้ผู้อ่านจำแนกหรืออ่านรายละเอียดปลีกย่อยที่ปรากฏในเนื้อเรื่องหรือในภาพ ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ ในเนื้อเรื่องมีคำอะไรที่ให้ความรู้สึกดีและสะเทือนใจ เป็นต้น

2.3) วัดความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผล ให้ผู้อ่านค้นหาเหตุและผลในเรื่อง ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ เหตุใดนางสำมะนักศึกษาจึงถูกตัดมือตัดเท้า เป็นต้น

2.4) วัดการแสดงความคิดเห็น ให้ผู้อื่นวิพากษ์วิจารณ์ตัวละคร เหตุการณ์ เรื่องราวหรือปัญหาที่ปรากฏในเรื่อง ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ นางเอกในวรรณคดีไทยมีลักษณะแตกต่างจากนางเอกในนวนิยายปัจจุบันอย่างไร

2.5) วัดการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า ให้ผู้อ่านทำนายหรือคาดคะเนโดยอาศัยเรื่องราวที่อ่านเป็นพื้นฐานในการทำนาย ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ เกาะแก้วพิสดาร น่าจะหมายถึงอะไร

2.6) วัดการสืบค้นข้อมูล เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านไปค้นหาคำตอบจากหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ตัวอย่างคำถาม ได้แก่ ท่านมีเหตุผลอะไรมาสนับสนุนคำถามในข้อ 2

2.7) วัดการประเมินค่า เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้อ่านตัดสินหรือหาข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและพิจารณาความเป็นจริงหรือเท็จของข้อมูล ตัวอย่างคำถามได้แก่ ข้อสันนิษฐานที่กล่าวว่าเกาะแก้วพิสดารคือเกาะเสม็ดนั้นเชื่อถือได้หรือไม่ ให้เสนอเหตุผล

3) คำถามเพื่อคิดสร้างสรรค์ เป็นคำถามที่มุ่งให้นักเรียนหรือผู้อ่านปรับเปลี่ยนแนวคิดที่ได้จากการอ่านในทางที่ดี ก่อให้เกิดคุณค่าทางด้านจิตใจ ให้ความสุขแก่ตนเองและผู้อื่น ผู้อ่านอาจต้องสร้างจินตภาพของตนเองออกมาเป็นเรื่องราว คำถามประเภทนี้มักจะเป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้อ่านสามารถตอบได้อย่างอิสระโดยไม่ถือว่าผิด ตัวอย่างคำถามได้แก่ ถ้าท่านเป็นผู้เขียนเรื่องราชสีห์กับหนู ท่านคิดว่าจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวละครราชสีห์กับหนูให้เป็นอย่างไร

ประเภทของคำถามข้างต้น สรุปได้ว่า ประเภทของคำถามแบ่งได้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) แบ่งตามระดับขั้นของการใช้ความคิดในพุทธิพิสัย แบ่งได้ 6 ประเภท ได้แก่ ถามความรู้ ถามความเข้าใจ ถามการนำไปใช้ ถามการวิเคราะห์ ถามการสังเคราะห์ และถามการประเมินค่า
- 2) แบ่งตามลักษณะของการตอบ แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ คำถามระดับต่ำและระดับสูง คำถามเกี่ยวกับผล กระบวนการและความคิดเห็น และคำถามแบบปิดและแบบเปิด
- 3) แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการถาม แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่ คำถามเพื่อหาคำตอบพื้นฐาน คำถามเพื่อคิดวิจารณ์ญาณ และคำถามเพื่อคิดสร้างสรรค์

นอกจากครูต้องรู้จักการใช้คำถามประเภทต่างๆ แล้ว ครูต้องฝึกการตั้งคำถามที่ดี โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1) ภาพ เลาห์ไพบูลย์ (2537: 172) กล่าวถึง ลักษณะคำถามที่ดี ดังนี้
  - 1) มีความหมายชัดเจน ไม่คลุมเครือ ใช้ภาษาง่าย เมื่อนักเรียนฟังคำถามแล้วจะเข้าใจได้ถูกต้อง
  - 2) เป็นข้อความที่กะทัดรัดไม่มีคำถามหลายประเด็นพร้อมกัน
  - 3) เป็นข้อความที่สมบูรณ์ ไม่ละข้อความบางส่วน of คำถามโดยให้นักเรียนคิดเอง
  - 4) มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของนักเรียนและไม่ควรเป็นคำถามที่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไป
  - 5) เป็นคำถามที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2545: 117) กล่าวถึง ลักษณะการตั้งคำถามที่ดี มีดังต่อไปนี้

- 1) เตรียมคำถามล่วงหน้า เพราะจะสามารถถามโดยเรียงตามลำดับความยากง่ายตามลำดับเนื้อหาและช่วยให้มีความมั่นใจในการถาม
- 2) ถามอย่างมั่นใจโดยใช้ภาษาชัดเจน กะทัดรัด
- 3) ถามแล้วต้องมีเวลารอคอย ประมาณ 3 วินาทีเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งเก่งและไม่เก่งได้คิดอย่างทั่วถึงจากนั้นจึงเรียกชื่อผู้เรียนให้ตอบคำถาม ไม่กำหนดผู้ตอบก่อนถามคำถามถามทีละคน และตอบทีละคน แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตอบหลายๆ คนในคำถามเดียวกัน
- 4) ถามแล้วไม่ทวนคำถาม และไม่ทวนคำตอบ
- 5) ควรใช้ท่าทาง เสียงประกอบการถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ
- 6) ควรใช้คำถามปูพื้น เมื่อตอบคำถามแรกไม่ได้
- 7) ควรใช้คำถามง่ายและยากปนกันในการสอนครั้งหนึ่งๆ
- 8) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนถามคำถามผู้สอน

5.3 ประโยชน์ของการใช้คำถาม

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545: 87-88) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถาม สรุปได้ว่าการใช้คำถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาความคิดใหม่ๆ การใช้คำถามจะช่วยขยายทักษะการคิด ทำให้ได้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านการเรียนและการสอน ก่อให้เกิดการทบทวนและการเชื่อมโยงระหว่างความคิดต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความท้าทายและใฝ่เรียนรู้มากขึ้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

กิงดาว กลิ่นจันทร์ (2537) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 40 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม

มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติมา จรรยาธรรม (2539) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคละสัมฤทธิ์ผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบคละสัมฤทธิ์ผลที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคมจังหวัดระยอง จำนวน 60 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการอ่านด้วยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผลกลุ่มควบคุมฝึกทักษะการอ่านด้วยวิธีการสอนตามปกติของครู ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผลมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มคละสัมฤทธิ์ผลมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามปกติของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิสมัย สังข์ทอง (2539) ได้ศึกษาเรื่องผลของการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนคงวิทยาคมจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คนและกลุ่มควบคุม 16 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองจะได้รับการฝึกด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันและกลุ่มควบคุมจะเรียนด้วยการเรียนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการร่วมมือในการอ่านโดยตั้งเป้าหมายร่วมกันมีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญหทัย สม์ครุณ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มคละผลสัมฤทธิ์และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ 2) ศึกษาปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนกับระดับความสามารถทางการเรียนภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3) เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มคละผลสัมฤทธิ์และกลุ่มที่เรียนแบบปกติ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 120 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันและกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอีกทั้งยังมีความคงทนในการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการร่วมมือ

วีรศักดิ์ ผาธา (2545) ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติ โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภอางาว จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภอางาว จังหวัดลำปาง จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มทุกด้านของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มรวมทุกด้านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ

วงศ์ปกรณ์ พชรธรรมโรจน์ (2551) ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ โดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนทรวิทยาจำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ที่มีการใช้เครื่องมือสื่อสารแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ที่มีการใช้เครื่องมือสื่อสารแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

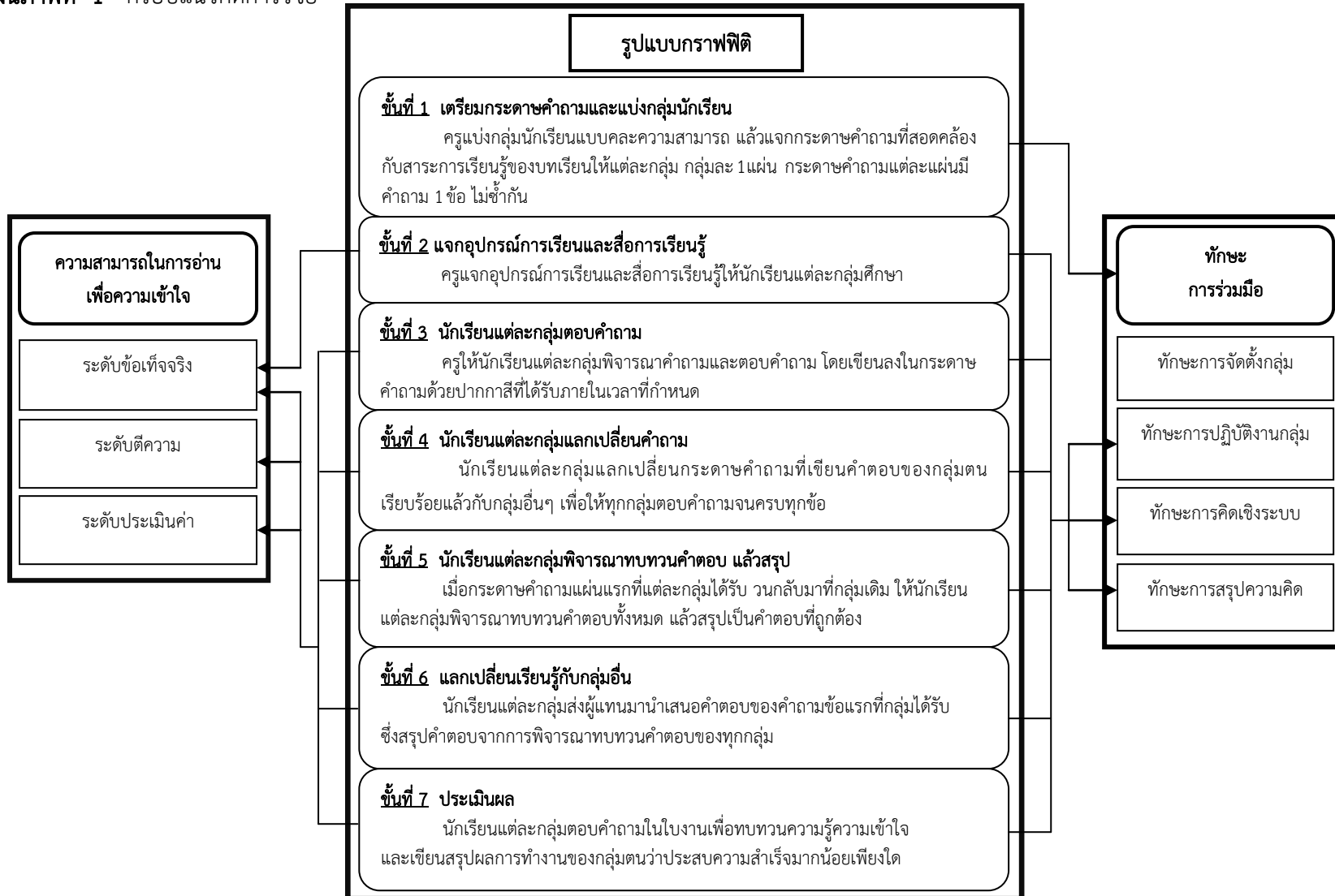
วัลยา พุ่มต้นวงศ์ (2552) ศึกษาผลการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 46 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้ของการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือและการเรียนอีเลิร์นนิ่ง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

ทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษาที่เรียนด้วยการเรียนเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือข้างต้น พบว่า มีผู้นำการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบต่างๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะการร่วมมือของนักเรียนอย่างหลากหลาย งานวิจัยที่นำเสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การออกแบบการวิจัย
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การนำเสนอผลการวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ กลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีการวัดตัวแปรตามทั้งสองกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test design) แบบการวิจัยแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การออกแบบงานวิจัย

กลุ่ม	การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
C	A ₁ ,B ₁		A ₂ ,B ₂
E	A ₁ ,B ₁	x	A ₂ ,B ₂

C	แทน	กลุ่มควบคุม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
X	แทน	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติ
A ₁	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนการทดลอง
A ₂	แทน	การวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลอง
B ₁	แทน	การวัดทักษะการร่วมมือก่อนการทดลอง
B ₂	แทน	การวัดทักษะการร่วมมือหลังการทดลอง

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบประเมินทักษะการร่วมมือ

2.2 ศึกษาข้อมูลจาก หนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับโมเดลกราฟฟิติ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาที่จะดำเนินการทดลอง ในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่-น่าน) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเหตุผล ดังนี้

3.2.1 สถานศึกษาแห่งนี้เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ประเภทสหศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37 (แพร่-น่าน) กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน และมีการสอนรายวิชาเพิ่มเติมวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา

3.2.2 ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาแห่งนี้มีนโยบายสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

3.2.3 ผู้วิจัยเป็นครูประจำการของสถานศึกษาแห่งนี้ จึงทราบบริบทของโรงเรียนและมีความคุ้นเคยกับท้องถิ่นเป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้การทดลองและเก็บข้อมูลการวิจัยสะดวกรวดเร็ว

3.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรายวิชาภาษาไทย ท 22201 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนจำนวน 13 ห้อง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละห้อง

3.3.2 เลือกห้องเรียนที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใกล้เคียงกันมากที่สุด จำนวน 2 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้ห้องเรียน ม.2/9 และห้องเรียน ม.2/10

3.3.3 นำค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของห้องเรียน ม.2/9 และห้องเรียน ม.2/10 มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ โดยทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	SD	T	sig.
ม.2/9	45	55.67	6.04	-.204	.839*
ม.2/10	44	55.93	6.20		

* $p < .05$

ตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ของกลุ่มตัวอย่าง ห้องเรียน ม.2/9 และห้องเรียน ม.2/10 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.4 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มทดลอง คือ ห้องเรียน ม.2/10 จำนวน 44 คน และกลุ่มควบคุม คือ ห้องเรียน ม.2/9 จำนวน 45 คน แล้วจัดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการของโมเดลกราฟฟิติ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

4.1.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ใช้เป็นแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

4.1.2 แบบประเมินทักษะการร่วมมือ ใช้เป็นแบบประเมินทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

4.2 เครื่องมือการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 16 แผน คือ

4.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติสำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 แผน

4.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน

รายละเอียดของการสร้างเครื่องมือในการวิจัยแต่ละประเภทมีดังนี้

4.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1.1 แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.1.1 ศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

4.1.1.2 นำวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่องที่คุณผู้วิจัยไม่นำมาทดลอง ได้แก่ เรื่อง นกกระจาบ กำก่ำดำ ปลาตะเพียนทอง กาแลออกหน่อ ช้างโพรงกับนางผมหอม และเตโชยาโม มาปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 65) เพื่อพิจารณาเลือกเรื่องที่จะนำมาสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง นกกระจาบ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องที่มีเนื้อหา

เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีความยาวพอเหมาะ และมีข้อคิดที่นักเรียนจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้

4.1.1.3 สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กรอบแนวคิดของ Dallmann และ boer (1978: 129) ซึ่งแบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า แบบวัดที่สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจชุดเดียวกัน ทั้งก่อนและหลังการทดลอง เนื่องจากการวัดทั้งสองครั้งมีระยะเวลาห่างกันค่อนข้างยาวนาน จำนวนข้อที่วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับ แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	จำนวน
ระดับข้อเท็จจริง	10
ระดับตีความ	10
ระดับประเมินค่า	10
รวม	30

4.1.1.4 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.1.1.5 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 66) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อคำถาม แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (วรรรณี แกมเกตุ, 2551: 221) เมื่อคำนวณแล้วพบว่า แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่า ควรแก้ไขถ้อยคำใน

ตัวเลือกข้อ ง ของแบบวัดข้อ 2 จาก น้อยใจ เพราะคิดว่าเพื่อนจะทิ้งแม่หนักและลูก เป็น ตัดพ้อ เพราะคิดว่าเพื่อนจะทิ้งแม่หนักและลูก

4.1.1.6 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปริยาลัยจังหวัดแพร่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที) ผลการทดลองใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่านักเรียนเข้าใจข้อคำถามเป็นอย่างดี และสามารถทำแบบวัดได้ภายในเวลาที่กำหนด

4.1.1.7 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผ่านการทดลองใช้ใน ข้อ 4.1.1.6 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูกและ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก แล้วคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วพิจารณาแล้วพิจารณาคัดเลือกแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 97) ค่าความยากง่าย ระหว่าง .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 225) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .76 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .40 - .80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .55 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 117) เมื่อพิจารณาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกดังกล่าว พบว่าข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.1.1.8 นำแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (ตัวอย่างแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 67)

4.1.2 แบบประเมินทักษะการร่วมมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินทักษะการร่วมมือตามขั้นตอนดังนี้

4.1.2.1 ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมิน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินทักษะการร่วมมือ

4.1.2.2 กำหนดโครงสร้างของทักษะการร่วมมือที่ต้องการประเมินตามแนวคิดของ Johnson และ Johnson (1984: 45-49) ประกอบด้วย 4 ทักษะ คือ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ และ 4) ทักษะการสรุปความคิด

4.1.2.3 สร้างแบบประเมินทักษะการร่วมมือ โดยใช้แบบประเมินค่าของ ลิเคอร์ท (Likert) ประเภทประเมินค่าด้วยคำตอบจำกัด (Itemized rating scales) แบบกำหนดคำตอบเป็นข้อความ มี 5 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และไม่มีทักษะ โดยกำหนดความหมายไว้ ดังนี้

- 4 หมายถึง ทักษะการร่วมมืออยู่ในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง มีทักษะการร่วมมืออยู่ในระดับดี
- 2 หมายถึง มีทักษะการร่วมมืออยู่ในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง มีทักษะการร่วมมืออยู่ในระดับควรปรับปรุง
- 0 หมายถึง ไม่มีทักษะการร่วมมือปรากฏให้เห็น

4.1.2.4 นำแบบประเมินทักษะการร่วมมือที่สร้างขึ้น เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.1.2.5 นำแบบประเมินทักษะการร่วมมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเป็นปรนัย รวมทั้งตรวจความชัดเจนของการใช้ภาษาในการสื่อความ แล้วนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) แล้วพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (วรรณิ แกมเกตุ, 2551: 221) เมื่อคำนวณแล้ว พบว่าแบบประเมินทักษะการร่วมมือมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดและผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรแก้ไขถ้อยคำในข้อ 8 จาก นักเรียนไม่แสดงกิริยาไม่สุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้อง เป็น นักเรียนแสดงกิริยาสุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้อง

4.1.2.6 ปรับปรุงแบบประเมินทักษะการร่วมมือตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน ที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient) เกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 97) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบประเมินทักษะการร่วมมือมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .87 และหาค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะการร่วมมือมาให้ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ใช้ประเมินนักเรียนพร้อมกัน แล้วนำคะแนนที่ได้จากครูทั้ง 2 คน มาคำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552: 97) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบประเมินทักษะการร่วมมือมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ .95 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 120)

4.1.2.7 นำแบบประเมินทักษะการร่วมมือไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ (ตัวอย่างแบบประเมินทักษะการร่วมมืออยู่ในภาคผนวก ข หน้า 77)

4.2 เครื่องมือการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา ของสถานศึกษา โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่

4.2.2 ศึกษาเนื้อเรื่องของวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ หงส์หิน มะเมียะ เจ้าสุพรรณางบัวคำ กำพรวัวตอง น้อยไชยา ชิวหาลิ้นคำ นางอมรา และนางปทุมสังกา เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

4.2.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาที่กำหนดในข้อ 4.2.2 จำนวน 16 แผน คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติสำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติสำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน แต่ละแผนใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ

4.2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่า ควรระบุเวลาในกิจกรรมแต่ละขั้นให้ชัดเจนและควบคุมเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนให้เป็นไปตามที่กำหนด

4.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

4.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ประเภทละ 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 40 คน ที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาไทย ท 22201 ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเวลาและกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติพบปัญหาในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 4 คือนักเรียนบางกลุ่มใช้เวลาตอบคำถามเกินเวลาที่กำหนด ทำให้ส่งกระดาษคำถามไปยังกลุ่มถัดไปล่าช้ากว่ากลุ่มอื่น ส่วนผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบรู้ปกติพบว่า ไม่มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2.7 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำว่า ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชั้นที่ 4 ควรกำหนดเวลาในการตอบคำถามให้ชัดเจน และเป่านกหวีดเตือนเมื่อหมดเวลาตอบคำถามในแต่ละข้อ (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แสดงในภาคผนวก ค หน้า 79)

4.2.8 ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองทั้งหมด ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 16 แผน และบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละคาบ เพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย

5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ ในการดำเนินการทดลอง

5.2 วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2555 โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที) จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t -test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า t ของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ค่าสถิติ					
	n	$\bar{x}$	SD	t	sig.
กลุ่มตัวอย่าง					
กลุ่มควบคุม	45	16.40	3.43	-1.371	.174*
กลุ่มทดลอง	44	17.32	2.86		

* $p < .05$

ตารางที่ 4 พบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ประเมินทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ในวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2555 ในคาบเรียนรายวิชาเพิ่มเติมวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา โดยใช้แบบประเมินทักษะการร่วมมือที่สร้างขึ้น ใช้เวลาประเมิน 1 คาบ (50 นาที) จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า t ของคะแนนทักษะการร่วมมือ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
	n	$\bar{x}$	SD	t	sig.
กลุ่มควบคุม	45	55.87	4.64	.106	.916
กลุ่มทดลอง	44	55.75	5.72		

* $p < .05$

ตารางที่ 5 พบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาตามแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองจำนวน 8 แผนและกลุ่มควบคุมจำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ (100 นาที) โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 4 คาบ กลุ่มละ 2 คาบรวม 32 คาบ ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละคาบ ผู้วิจัยสังเกตทักษะการร่วมมือของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วบันทึกคะแนนทักษะการร่วมมือของนักเรียนในแบบบันทึก

5.5 วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ในวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2556 โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการทำแบบวัด 1 คาบ (50 นาที) และประเมินทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง ในวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2556 โดยใช้แบบประเมินทักษะการร่วมมือที่สร้างขึ้น ใช้เวลาประเมิน 1 คาบ (50 นาที) แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและแบบประเมินทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.2 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.3 วิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6.4 วิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการคำนวณค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังนี้

7.1 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

7.2 ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

7.3 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

7.4 ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟพิติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	ค่าสถิติ			
	$\bar{x}$	SD	t	sig.
ก่อนการทดลอง	18.86	2.358	- 4.306	.000*
หลังการทดลอง	20.27	2.061		

* $p < .05$

ตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิติมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 125)

2. ผลการวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ		t	sig.
	$\bar{x}$	SD		
กลุ่มทดลอง	20.27	2.061	3.461	.000*
กลุ่มควบคุม	18.36	3.076		

* p < .05

ตารางที่ 7 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพิทมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 125-126)

3. ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจำแนกเป็นทักษะย่อย 4 ทักษะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

ทักษะการร่วมมือ	ค่าสถิติ		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	Sig.
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม	15.16	2.33	23.09	2.79	-33.08	.000*		
2. ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม	13.80	1.52	19.11	1.56	-26.27	.000*		
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ	13.20	1.66	17.70	1.99	-20.75	.000*		
4. ทักษะการสรุปความคิด	14.61	2.08	18.89	2.48	-13.67	.000*		
รวม	56.77	6.57	78.80	5.45	-50.42	.000*		

*p<.05

ตารางที่ 8 เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายทักษะพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพีดีมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 126-129)

4. ผลการวิเคราะห์คะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยจำแนกเป็นทักษะย่อย 4 ทักษะ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ค่าสถิติ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	Sig.
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม	23.09	2.79	19.11	1.99	7.72	.000*
ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม	19.11	1.56	16.84	1.59	6.79	.000*
ทักษะการคิดเชิงระบบ	17.70	1.99	15.42	1.23	6.47	.000*
ทักษะการสรุปความคิด	18.89	2.48	16.84	1.35	4.80	.000*
รวม	78.80	5.45	68.22	3.94	10.46	.000*

*p<.05

ตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายทักษะพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟพีดีมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการร่วมมือสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 129-133)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โมเดลกราฟฟิติที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิติกับนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โมเดลกราฟฟิติที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีทักษะการร่วมมือหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีทักษะการร่วมมือสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและทักษะการร่วมมือ สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้และมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ เนื่องจากโมเดลกราฟฟิติเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มุ่งให้นักเรียนได้ร่วมกันระดมพลังสมอง โดยการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อตอบคำถามหรืออภิปรายหัวข้อที่กำหนด

นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันและร่วมมือกันปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน (Estes, Mintz และ Gunter, 2011: 263-265) เมื่อนักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาของวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา จึงทำให้สามารถเข้าใจเรื่องได้ สอดคล้องกับที่ slavin (1995: 235) กล่าวไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือสามารถทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีมีจุดเด่น คือ การใช้คำถามให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านและร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนด จึงทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังที่ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 88-89) กล่าวว่า การใช้คำถามเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาความคิดใหม่ๆ และช่วยพัฒนาทักษะการคิดและเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัยและผลการประเมิน บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจทุกระดับ ตั้งแต่ชั้นที่ 2-6 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตี กล่าวคือ ชั้นที่ 2 นักเรียนมีความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง พิจารณาจากเมื่อนักเรียนศึกษาเนื้อเรื่องที่เป็นบทเรียนแล้ว สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในเรื่องได้ถูกต้องทั้งหมด ชั้นที่ 3-6 นักเรียนมีความเข้าใจ 2 ระดับ ได้แก่ 1) ความเข้าใจระดับตีความ นักเรียนสามารถระบุตัวละครสำคัญในเรื่องและอธิบายพฤติกรรมของตัวละครสำคัญในเรื่องได้ครบทุกตัว สรุปข้อคิดสำคัญจากเรื่องและยกตัวอย่างเนื้อเรื่องตอนที่แสดงข้อคิดได้ถูกต้อง พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบได้ค่อนข้างชัดเจน และ 2) ความเข้าใจระดับประเมินค่า นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสถานการณ์ในชีวิตจริงที่แสดงถึงการนำข้อคิดสำคัญจากเรื่องไปใช้ได้ ค่อนข้างชัดเจนทุกประเด็น ส่วนกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับข้อเท็จจริงเท่านั้น ยังไม่ถึงระดับตีความและประเมินค่า กล่าวคือ นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญในเรื่องได้ถูกต้อง สามารถระบุตัวละครสำคัญในเรื่องได้ แต่อธิบายพฤติกรรมของตัวละครสำคัญยังไม่ชัดเจน สรุปข้อคิดสำคัญของเรื่องยังไม่ถูกต้อง ยกตัวอย่างเนื้อเรื่องไม่สอดคล้องกับข้อคิดที่สรุปได้ ไม่สามารถยกตัวอย่างสถานการณ์ในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับข้อคิดสำคัญจากเรื่องได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มทดลองได้เรียนรู้จากการตอบคำถามและทำความเข้าใจผ่านคำตอบของแต่ละกลุ่ม ในขณะที่มีการวนคำถามไปให้ทุกกลุ่มตอบ จึงทำให้กลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีสามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากเป็นโมเดลที่สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถในการเรียนต่างกันจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ดังที่ Estes, Mintz และ Gunter (2011: 263-265) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีสามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือของนักเรียนได้ เพราะสมาชิกกลุ่มมีการพึ่งพากันในทางบวกและมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังนั้น

ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โมเดลนี้ คือ นักเรียนมีทักษะการร่วมมือ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับที่ Johnson และ Johnson (1987: 40) อธิบายว่า เมื่อนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เพราะได้รับการส่งเสริมซึ่งกันและกัน และ Borich (2004: 334) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาทักษะการร่วมมือให้เพิ่มขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิติจึงทำให้ทักษะการร่วมมือของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีทักษะการร่วมมือน้อยกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตี เพราะกลุ่มควบคุมแบ่งกลุ่มตามอัธยาศัย กล่าวคือ เข้ากลุ่มกับเพื่อนกลุ่มเดิม และสมาชิกในกลุ่มจะได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากลุ่มให้ปฏิบัติหน้าที่เหมือนเดิมเกือบทุกครั้ง นักเรียนบางคนจึงเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ไม่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้ากลุ่ม แตกต่างจากกลุ่มทดลองที่ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแบบละความสามารถ โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ตามแนวคิดของ Slavin (1995: 5) ที่อธิบายว่า การจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน เช่น แต่ละกลุ่มต้องมีนักเรียนที่มีความสามารถสูง 1 คน นักเรียนที่มีความสามารถปานกลาง 2 คน และนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ 1 คน เป็นต้น ในขั้นที่ 3-6 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลกราฟฟิตีกลุ่มทดลองได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างทั่วถึง ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อหาคำตอบของคำถามที่วนมาให้แต่ละกลุ่มตอบจนครบทุกข้อ จึงทำให้สมาชิกภายในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีตลอดระยะเวลาที่ทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ ในขั้นที่ 7 นักเรียนได้ประเมินผลการทำงานของกลุ่มตนว่าพฤติกรรมใดที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานกลุ่มและพฤติกรรมใดที่ควรปรับปรุงเพื่อให้การทำงานกลุ่มบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้น การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนรู้ มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น และภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของกลุ่ม ดังจะเห็นได้ว่า เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 พบว่ากลุ่มทดลองมีทักษะย่อยของทักษะการร่วมมือดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม พฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน คือ นักเรียนเข้าประจำกลุ่มได้ภายในเวลาที่กำหนดทุกกลุ่ม ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่นขณะเข้ากลุ่ม และไม่เดินไปมาระหว่างทำกิจกรรมกลุ่ม 2) ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม พฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน คือ นักเรียนพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้หรืออ่านจากต้นฉบับ นักเรียนกล่าวชื่นชมหรือปรบมือให้แก่เพื่อนที่บรรยายความรู้ หรือแสดงความคิดเห็นได้ถูกต้อง และสร้างบรรยากาศภายในกลุ่มให้สนุกสนานอย่างสม่ำเสมอ 3) ทักษะการคิดเชิงระบบ พฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน คือ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเป็นประโยชน์ต่อการทำงานกลุ่มและ

ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และ 4) ทักษะการสรุปความคิด พฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจน คือ นักเรียนพยายามคิดทบทวนเพื่อค้นหาคำตอบหรือข้อสรุปที่ดีที่สุดของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้โมเดลกราฟฟิตี

1.1 ครูควรศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ตนสอน เพื่อประโยชน์ในการจัดกลุ่มการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องจัดกลุ่มแบบความสามารถ เนื่องจากเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการกลุ่มประสบความสำเร็จมากขึ้น

1.2 ครูควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความเป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้และมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูควรสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เมื่อนักเรียนไม่สามารถตอบคำถามข้อใดได้ ควรอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวคำตอบให้นักเรียน

1.4 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม หลังจากการจัดการเรียนรู้ไประยะหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น และเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และทักษะการร่วมมือของนักเรียนในระดับอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาผลการใช้โมเดลกราฟฟิตีที่มีต่อตัวแปรตามอื่นๆ ด้านการอ่าน เช่น ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการอ่านตีความ ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบทักษะการร่วมมือโดยใช้โมเดลกราฟฟิตีกับโมเดลอื่นๆ ที่เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเช่นเดียวกัน เช่น โมเดลจิ๊กซอว์ (Jigsaw) แบบต่างๆ โมเดลแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิ่งดาว กลิ่นจันทร์. 2537. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วย เกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546. การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ซัคเซส มีเดีย.
- ขวัญหทัย สมัครคุณ. 2541. ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ ความเข้าใจและความคงทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา จรรย์ธรรม. 2539. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบละผล สัมฤทธิ์ผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรัชยา มหาวรรณ. 2552. ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มการแข่งขันที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และทักษะการทำงานร่วมกันของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมราชศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา โทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- ทศนา แคมมณี. 2530. การทดลองใช้รูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนประถม : รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ.
- ทศนา แคมมณี. 2545. กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: นิชินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- นาคยา ปิลันธนานนท์. 2543. การเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ชังคมานนท์. 2544. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจีโอที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ทาง การเรียนและทักษะการทำงานร่วมกัน ในรายวิชา ส 503 สังคมศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัยจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญา โทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญสนอง สมวงศ์. 2547. ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตดที่มีต่อทักษะการทำงาน ร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บันลือ พุกกะวัน. 2532. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเทิน มหาจันทร์. 2530. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- พรรณนภา เพิ่มพูล. 2549. *ผลของการเรียนการสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรัตน์ ศิลกุล. 2543. *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการทำงานร่วมกันและเจตคติในวิชาสังคมศึกษา (ส 503) โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม*. วิทยาลัยนอติงแฮม จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษา สังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิสมัย สังข์ทอง. 2539. *ผลของการร่วมมือในการอ่านโดยกลุ่มตั้งเป้าหมายร่วมกันที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2545. *พฤติกรรมการสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพ วิชาการ.
- พูลศรี กิจเฉลา. 2544. *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. วิชาเอกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพพรรณ อินทนิล. 2546. *การส่งเสริมการอ่าน*. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์.
- ภพ เลหาไพบูลย์. 2537. *แนวการสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภณรัตน์ สุโขติรัตน์. 2548. *อ่านเป็น: เรียนเก่ง สอนเก่ง*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วงศ์ปกรณ์ พชรธรรมโรจน์. 2551. *ผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบจิ๊กซอว์โดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ แกมเกตุ. 2551. *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545. *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: กราฟฟิค.
- วัลยา พุ่มต้นวงศ์. 2554. *การศึกษาผลการเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา บุญสม. 2541. *การใช้ภาษา 1*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิชัย ต้นศิริ. 2547. *โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต แนวคิดสำคัญของการปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วีรศักดิ์ ฆาลา. 2545. *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติ โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภองาว จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรินยา ชัดิยะ. 2544. *การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริกาญจน์ โกสุมและดารณี คำวังนัง. 2544. *สอนเด็กให้คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับบลิชซิ่ง.
- ศิริชัย กาญจนวาลี. 2552. *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีมงคล เทพเรณู. 2545. *เอกสารคำสอน. ทักษะและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศรีวิไล พลมณี. 2545. *ภาษาและการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: เคล็ดไทย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2554. *ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์. 2531. *การอ่านตีความ*. เพชรบูรณ์: วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์. (อัดสำเนา)
- สุนทร สิ้นธนานนท์และคณะ. 2545. *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สมุท เซ็นเชาวนิช. 2542. *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2542. *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- แสนประเสริฐ ปานเนียม. 2552. *ศึกษาผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่สอนด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC กับวิธีสอนแบบปกติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551. *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554. *แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2548. *มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและ มัธยมศึกษาตอนต้น (พ.ศ. 2543-2548)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2550. *รายงานประจำปี 2550 (1 ตุลาคม 2549-30 กันยายน 2550)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- อภิญา สิมพ์ดี. 2545. *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิทธิหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยและศึกษาทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้และวิธีสอนตามแนวคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. 2529. *เทคนิควิธีการสร้างแบบวัดภาษาอังกฤษ: สำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อารี สันหลวี. 2543. *พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, C. R., and others. 1985. *Becoming a nation of reader: the report of the commission on Reading*. Washington, D.C.: National Academy of Education, Nation Institute of Education, Center for the study of Reading.
- Arends, R. I. 1994. *Learning to teach*. New York: McGraw-Hill.
- Bennett, B., Rolheiser-Bennett, C. and Stevahn, L. 1991. *Cooperative learning: Where heart meets mind*. Toronto: Educational Connection.
- Clark, L. H., and starr, I. S. 1967. *Secondary school teaching method*. New York: The macmillan company.
- Cruickshank, D. R., Jenkins, D .B., and Metcalf, K. K. 2006. *The act of teaching*. 4th ed. Boston: McGraw-Hill.
- Dallmann, M., and Boer, J. J. 1978. *The teaching of reading*. New York: Holt.
- Estes, H. T., Mintz, S. L., and Gunter, M. A. 2011. *Instruction: A models approach*. 6th ed. The United States of America: Pearson Education.
- Farris, P. J. 2004. *Teaching reading: a balanced approach for today's classroom*. New York: Mc Graw-Hill.
- Frazee, B. M., and Rudnitski, R. A. 1995. *Integrated teaching method: Theory, classroom applications, and Field-Based Connection*. United States of America: Delmar Publishers.
- Gibbs, J. 1984. *Tribes: A new way of learning together*. California: Center Source Publication.
- Hafner, L. E., and Jolly, H. B. 1972. *Pattern for teaching reading in the elementary School*. New York: Macmillan.

- Harris, A. J., and Sipay, E. R. 1990. *How to increase reading ability: A Guide to development & remedial methods*. New York: Longman.
- Johnson, D. W., and Holubec, E. T. 1993. *Circle of learn: cooperative in the classroom*. 4nd ed. Minnesota: Interaction Book.
- Johnson, D. W., and Johnson, F. P. 1994. *Joining together group theory and group Skills*. Boston: Allyn and Bacon.
- Johnson, D. W., and Johnson, R. T. 1987. *Learning together and alone: cooperative, competitive and individualistic learning*. 2nd ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Johnson, D. W., and Johnson, R. T. 1991. *Learning together and alone*. New Jersey: Prentice Hall.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., Holubec, E. J., and Roy, P. 1984. *Circles of learning cooperative in the classroom*. The United States of America: ASCD publications.
- Lapp, D., and Flood, J. 1986. *Teaching reading to every child*. New York: Longman.
- Miller, W. H. 1990. *Reading comprehension activities kit*. New York: The Center for Applied Research in Education.
- O' Donnell, Michael, P., and W. M. 2004. *Becoming a reader: a development approach to reading instruction*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Raygor, A. L., and Raygor, R. D. 1985. *Effective of reading*. New York: McGraw-Hill.
- Ruddell, R. B. 2002. *Teaching children to read and write: becoming an effective literacy*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Slavin, R. E. Cooperative Learning. *Cooperative Learning and Cooperative School*. Education Leadership. (1987 November): 7-13.
- Slavin, R. E. 1995. *Cooperative Learning: Theory, research and practices*. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Williams, E. 1984. *Reading in the language classroom*. London: McM.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา

1. อาจารย์ ดร.เปรม สวนสมุทร

การศึกษา ค.บ. (เกียรตินิยม) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 อ.ม. ภาษาไทย (วรรณคดีไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 Doctor of Philosophy (Thai Studies) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

2. อาจารย์เพชร วิจิตรนาวิน

การศึกษา ค.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 1) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย)
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน
 สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

3. อาจารย์ปาริชาติ โปธิ

การศึกษา ศษ.บ. (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
 ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิศัลย์ศยา รุดดิษฐ์

การศึกษา	ค.บ. (เกียรตินิยม) มัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. อาจารย์สุพัตรา อดัมมิ่ง

การศึกษา	ค.บ. (เกียรตินิยม) มัธยมศึกษา (ภาษาไทย-เทคโนโลยีการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	อ.ม. (ภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. อาจารย์บัวนำ ปิ่นชัยพัฒน์

การศึกษา	ค.บ. (ภาษาไทย) วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์ ค.ม. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่
ตำแหน่ง	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- แบบประเมินทักษะการร่วมมือ

แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

คำชี้แจง

1. แบบวัดมีทั้งหมด 30 ข้อ จำนวน 7 หน้า ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน
2. เขียนชื่อ-นามสกุล ชั้นและเลขที่ของตนเองในกระดาษคำตอบให้เรียบร้อย
3. การตอบให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการตอบ ตัวอย่างเช่น ถ้าข้อ ก เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดให้นักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X			

กรณีถ้าต้องการเปลี่ยนตัวเลือกใหม่ จากข้อ ค เป็นข้อ ก ให้ปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
0	X		*	

4. อ่านเรื่องนกกระจาปให้เข้าใจ แล้วทำแบบวัดลงในกระดาษคำตอบที่กำหนดเท่านั้น
5. กำหนดเวลาในการทำแบบวัด 50 นาที

วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง นกกระจาบ

ในชาติหนึ่งพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นนกกระจาบทำรังอาศัยอยู่บนต้นไม้ที่ชายป่ากับนกกระจาบตัวเมีย ไม่นานนกแม่นกฟักไข่ออกมาเป็นลูกนก 2 ตัว ทั้งสองช่วยกันเลี้ยงดูลูกๆ ด้วยความรักสืบมา วันหนึ่งพ่อนกรีบบินออกจากรังแต่เข้าตรู่เพื่อรีบไปหาอาหารมาให้ลูกเมีย พ่อนกบินมาถึงบึงใหญ่ที่มีดอกบัวกำลังบานสะพรั่ง ส่งกลิ่นหอมตลบไปทั่วบริเวณ พ่อนกกระจาบลงบินคลุกเคล้าจิกกินเกสรบัวอย่างสำราญใจ จนแสงแดดแผ่กล้าเป็นเวลาเที่ยงที่ดอกบัวค่อยๆ หุบกลีบเข้า พ่อนกกระจาบที่หลงเพลินจิกกินเกสรอยู่จึงติดอยู่ในดอกบัวนั้นบินออกมาไม่ได้ ในวันนั้นเกิดไฟไหม้ป่า แม่นกกระวนกระวายใจตั้งตารอพ่อนกกลับมา ไฟป่าก็กำลังลุกลามใกล้รังเข้าไปทุกที แม่นกตกใจร้องเป็นห่วงลูกและพยายามนำลูกนกบินหนีแต่ไม่สำเร็จ ไฟจึงไหม้รังพร้อมกับลูกนก ครั้นรุ่งเช้าเมื่อพ่อนกกระจาบเป็นอิสระก็รีบบินกลับรังเพื่อเล่าความจริงให้แม่นกกระจาบฟัง แม่นกไม่ยอมฟังสิ่งที่พ่อนกกระจาบเล่าและกล่าวตัดพ้อพ่อนกต่างๆ นานา จากนั้นแม่นกกระจาบจึงอธิษฐานว่าหากชาติหน้ามีจริงขอให้นางได้เกิดเป็นหญิงและจะไม่ขอพูดจากับชายใด แล้วแม่นกกระจาบก็บินเข้ากองไฟตายอยู่ตรงนั้นเอง พ่อนกกระจาบโศกเศร้าเสียใจมากที่ไม่สามารถกลับมาปกป้องภัยให้ลูกเมียได้ ทำให้ทั้งลูกและเมียต้องตายไป พ่อนกกระจาบจึงอธิษฐานว่าหากชาติหน้ามีจริง ขอให้ได้เกิดมาเป็นคู่ครองกับแม่นกทุกชาติไป แม่นางจะไม่พูดกับชายคนใดก็ขอให้พูดกับตน จากนั้นก็บินเข้ากองไฟตายตามแม่นกกระจาบไป

ด้วยผลกรรมที่นกกระจาบคู่นี้ทำร่วมกันมา ทำให้ในภพชาติต่อมาพ่อนกได้มาเกิดเป็นโอรสพระเจ้าวิชัยราชและนางอุบลเทวีผู้ครองเมืองดิลกนคร มีนามว่า สัพพสิทธิ เป็นผู้ที่มีลักษณะงดงามและมีความเฉลียวฉลาด ทั้งยังมีสติปัญญาเป็นเลิศจึงเป็นที่รักใคร่ของพระบิดา พระมารดาและบุคคลทั่วไปยิ่งนัก สัพพสิทธิมีพี่เลี้ยงคนหนึ่งอยู่ในวัยไล่เลี่ยกันซึ่งเป็นพี่โปรดปรานของสัพพสิทธิมาก แม้จะมีฐานะต่ำกว่าก็ถือเป็นเพื่อนสนิท ครั้นเมื่อเติบโตขึ้นสมควรจะศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้สมกับเป็นโอรสชาติตรี สัพพสิทธิพร้อมด้วยพี่เลี้ยงจึงเดินทางไปศึกษาวิชาที่พระฤๅษีที่เมืองตักศิลา ทั้งสองได้ศึกษาเล่าเรียนด้วยกันและฝึกฝนวิชาต่างๆ จนชำนาญ ในขั้นสุดท้ายพระฤๅษีได้สอนวิชาถอดจิตให้ด้วย ผู้ที่เรียนวิชานี้จนเชี่ยวชาญแล้วจะสามารถถอดจิตของตนเองไปใส่ในสิ่งของ ร่างคนหรือสัตว์ที่ตายแล้วได้

ณ เมืองพาราณสี พระเจ้าพรหมทัตมีธิดาองค์หนึ่งชื่อ นางทิพเกสรเป็นผู้ที่มีศิริโฉมงามมากจนเป็นที่เลื่องลือไปทั่ว แต่นางไม่ยอมพูดจากับชายใดแม้แต่บิดาของตน พระเจ้าพรหมทัตจึงสร้างปราสาทให้นางทิพเกสรประทับและจัดข้าราชการที่เปี่ยมสตรีให้คอยปรนนิบัติรับใช้ให้นางทิพเกสรมีความสุข เมื่อนางทิพเกสรเจริญวัยขึ้นสมควรจะมีคู่ครอง พระเจ้าพรหมทัตจึงประกาศให้เจ้าชายเมืองต่างๆ เข้ามาแสดงความสามารถชักชวนให้พระธิดายอมพูดด้วย ถ้าพระธิดาพูดกับเจ้าชายองค์ใดก็จะอภิเษกสมรสให้และจะยกบ้านเมืองให้ปกครอง

เจ้าชายเมืองต่าง ๆ เดินทางเข้ามาในเมืองพาราณสี พยายามใช้วิธีการต่างๆ ที่จะทำให้นางทิพเกสรพูดด้วยแต่ก็ไม่มีใครทำสำเร็จ แม้กระทั่งบรรดาชายหนุ่มทั้งหลายในเมืองพาราณสีหรือเมืองใกล้เคียงก็ไม่สามารถทำให้นางทิพเกสรยอมพูดด้วยเช่นกัน อำมาตย์ผู้หนึ่งรู้อย่างมีเจ้าชายอีกองค์หนึ่งคือ สัพพสิทธิ เรียนวิชาอยู่กับพระฤๅษีที่เมืองตักศิลา จึงชวนให้ไปทดลองความสามารถทำวพรหมทัตจึงรับสั่งว่าหากสัพพสิทธิสามารถทำให้นางทิพเกสรพูดได้พระองค์จะทำตามสัญญาที่

ให้ไว้ สัพพสิทธิทูลพระเจ้าพรหมทัตว่า จะขออยู่แค่เพียงหน้าประตูห้องบรรทมของนางทิพเกสร เท่านั้น ถ้านางพูดด้วยเมื่อใด ก็ขอให้หนักดนตรีประโคมดนตรีขึ้นพร้อมกัน สัพพสิทธิขอให้พี่เลี้ยงถอดจิตใส่ไว้ที่ประตูห้องบรรทม แล้วสัพพสิทธิก็เข้าไปอยู่ใกล้ๆ ประตูและพูดสนทนากับประตูที่มีจิตของพี่เลี้ยงอยู่ นางทิพเกสรแปลกใจมากที่เห็นบุรุษรูปงามพูดกับประตูได้ และสงสัยว่าประตูจะพูดได้อย่างไร จึงตั้งใจฟังสัพพสิทธิพูดกับประตูโดยไม่รู้ตัว จากนั้นประตูก็ขอให้สัพพสิทธิเล่านิทานให้ฟัง สัพพสิทธิจึงเล่านิทานเรื่องแรกให้ประตูฟังว่า

ครั้งหนึ่ง มีชายหนุ่มสี่คนเป็นเพื่อนกัน คนแรกเก่งเรื่องพยากรณ์ คนที่สองเก่งวิชาทางน้ำ คนที่สามสามารถชุบชีวิตคนได้ และคนสุดท้ายเป็นนายขมังธนู วันหนึ่งชายพยากรณ์บอกว่า วันนี้จะมีนกบินคาบหญิงสาวผ่านมา ทันใดนั้นก็มียกอินทรีบินคาบหญิงสาวผ่านมาจริงๆ นายขมังธนูจึงยิงธนูไปที่นกอินทรี หญิงสาวจึงหลุดออกจากปากนกตกลงไปในแม่น้ำ ชายหนุ่มนักดำน้ำช่วยนางขึ้นมาได้ แต่ปรากฏว่านางเสียชีวิตแล้ว ชายหนุ่มผู้มีความรู้เรื่องการชุบชีวิตก็ร้ายเวทมนต์ชุบชีวิตหญิงสาวให้ฟื้นคืนมาได้ ชายทั้งสองต่างพอใจหญิงสาวผู้นี้ อยากได้นางมาเป็นภรรยาของตน และต่างอ้างว่าเป็นผู้มีส่วนช่วยชีวิตนางให้รอดมาได้ สัพพสิทธิจึงถามประตูว่าใครควรจะได้นางเป็นภรรยา ประตูจึงแก้งตอบไปว่า นางควรเป็นภรรยาของชายที่เป็นนักพยากรณ์ เพราะเป็นคนแรกที่รู้ว่าจะมีหญิงสาวผ่านมา นางทิพเกสรได้ฟังเรื่องโดยตลอดก็หลงกลสัพพสิทธิพูดค่าน่า หญิงผู้นั้นสมควรเป็นภรรยาของนักประดาน้ำ เพราะเป็นผู้ที่ได้แตะเนื้อต้องตัวนางแต่ผู้เดียว ทันทีที่นางพูดนักดนตรีที่เฝ้าอยู่ก็เข้าใจว่านางพูดกับสัพพสิทธิจึงประโคมดนตรีขึ้นพร้อมกัน ต่อมาสัพพสิทธิได้นำจิตของพี่เลี้ยงไปไว้ที่โคมไฟ และพูดคุยถามปัญหาที่โคมไฟอีก ทำให้นางทิพเกสรแปลกใจที่โคมไฟพูดได้ นางจึงตั้งใจฟังเรื่องราวที่สัพพสิทธิพูด และเมื่อโคมไฟแก้งตอบปัญหาผิดอีก นางทิพเกสรก็เผลอพูดแย้งขึ้นอีกครั้ง เสียงประโคมดนตรีจึงดังขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ครั้งสุดท้ายสัพพสิทธินำจิตของพี่เลี้ยงไปไว้ที่ม่านทองในห้องบรรทม แล้วเล่าเรื่องให้ม่านทองตอบปัญหาอีก ม่านทองนั้นก็พูดได้และแก้งตอบปัญหาผิดอีก นางทิพเกสรซึ่งอยู่หลังม่านเผลอตอบปัญหาออกไป นักดนตรีได้ยินทางทิพเกสรพูดก็ประโคมดนตรีขึ้นพร้อมกัน เสียงดนตรีทั้งสามครั้งเป็นสัญญาณที่ทำให้พระเจ้าพรหมทัตทราบว่าจะพระธิดาของตนยอมพูดกับสัพพสิทธิแล้ว พระเจ้าพรหมทัตจึงจัดงานอภิเษกสมรสให้สัพพสิทธิกับนางทิพเกสรและสัพพสิทธิได้ครองเมืองพาราณสีสืบมา

นางทิพเกสรอยู่ร่วมกับสัพพสิทธิอย่างมีความสุข ส่วนพี่เลี้ยงก็โปรดให้อยู่ใกล้ชิดพระองค์เช่นแต่ก่อน โดยไม่มีใครรู้ว่าสัพพสิทธิและพี่เลี้ยงถอดจิตได้ วันหนึ่งสัพพสิทธิชวนพี่เลี้ยงไปเที่ยวป่าพบซากกวางที่เพิ่งตายใหม่ๆ อยู่ริมทางก็มีความคิดว่าถ้าพระองค์เป็นกวางก็คงจะได้ท่องเที่ยวไปในป่านี้ได้อย่างเพลิดเพลิน จึงบอกกับพี่เลี้ยงว่า เราจะถอดจิตเข้าไปอยู่ในร่างกวาง ขอให้พี่เลี้ยงรักษาร่างกายของตนไว้ให้ดี อย่าให้ใครทำอันตรายได้ พี่เลี้ยงมีใจริษยาสัพพสิทธิอยู่แล้ว แม้จะได้รับความสะดวกและความเชื่อใจจากสัพพสิทธิเท่าใดก็ไม่เคยสำนึกแต่กลับมักใหญ่ใฝ่สูง อยากครอบครองทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของสัพพสิทธิ โดยเฉพาะนางทิพเกสรและราชสมบัติ เมื่อมีโอกาสดีเช่นนี้พี่เลี้ยงจึงทรยศด้วยการถอดจิตตนเองไปอยู่ในร่างสัพพสิทธิและทำลายร่างเดิมของตน สัพพสิทธิตัวปลอมกลับเข้าวังโดยไม่มีใครสงสัย นอกจากนางทิพเกสรซึ่งสังเกตเห็นว่าพระสวามีมีกิริยาอาการไม่เหมือนเดิมทำให้นางไม่ไว้ใจ นางจึงอธิษฐานว่าถ้าไม่ใช่สัพพสิทธิ ก็ขอให้ตัวของนางร้อนจนเข้าใกล้ไม่ได้ ฝ่ายสัพพสิทธิกลับเข้าวังไม่ได้ก็เสียใจ เมื่อพบซากนกแก้วจึงถอดจิตเข้าไปอยู่และบินมาถึงหน้าต่างห้องบรรทม ของนางทิพเกสรจึงเล่าเรื่องราวทั้งหมดให้ฟัง ทั้งสองช่วยกันคิดหาทางให้สัพพสิทธิกลับเข้าวังได้

ในที่สุดก็คิดอุบายได้ว่า ให้นางทิพเกสรพูดจาหวานล่อมให้สัพพสิทธิตัวปลอมแสดงวิชาถอดจิตให้ชาวเมืองได้เห็นความสามารถเป็นการเพิ่มบารมี สัพพสิทธิตัวปลอมหลงกลและอยากโอ้อวดความสามารถอยู่แล้ว จึงให้เสนาประภาศให้ชาวเมืองมาชมการแสดงของตน รุ่งขึ้นทหารนำเอาร่างแพะที่เพิ่งตายใหม่ ๆ มาวางไว้หน้าพลับพลา สัพพสิทธิตัวปลอมกระหึ่มยิ้มย่องด้วยความลำพองใจว่าการแสดงความสามารถครั้งนี้จะทำให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใส จึงทำพิธีถอดจิตเข้าอาศัยในร่างแพะทันที ส่วนสัพพสิทธิตัวจริงในร่างนกแก้วก็ถอดจิตกลับเข้าในร่างเดิมของตน แล้วขับไล่ผีเลี้ยงในร่างแพะออกไปจากเมือง ทันทันที่แพะจะวิ่งหนีแผ่นดินก็แยกออกแล้วสูบแพะนั้นหายไป สัพพสิทธิและนางทิพเกสรก็ครองเมืองต่อมาด้วยความสุข

(เรียบเรียงจาก อุดม รุ่งเรืองศรี. 2546. *วรรณกรรมล้านนา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.)

1. เหตุใดพ่อนกจึงไม่กลับรังหลังจากบินออกไปหาอาหารในตอนเช้า
  - ก. เพราะถูกนายพรายดักจับขณะบินกลับรัง
  - ข. เพราะเกิดไฟไหม้ป่า พ่อนกจึงถูกไปครอกตาย
  - ค. เพราะบัวที่พ่อนกเข้าไปจิกกินหุบกลีบ ทำให้บินออกมาไม่ได้
  - ง. เพราะบินออกไปหาอาหารไกลจากรังมาก ตอนบินกลับจึงหลงทาง
2. แม่นกรู้สึกอย่างไรเมื่อพ่อนกบินกลับรังในตอนรุ่งเช้าของอีกวัน
  - ก. โลงใจเมื่อเห็นพ่อนกปลอดภัย
  - ข. ดีใจที่พ่อนกหาอาหารมาให้
  - ค. โกรธเพราะคิดว่าพ่อนกมัวแต่เถลไถล
  - ง. ตัดพ้อเพราะคิดว่าพ่อนกจะทิ้งแม่กับลูก ๆ ไป

อ่านเนื้อเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

เข้าหนึ่งพ่อไปหาอาหาร
 ผ่านไพรวัลย์เจอบึงใหญ่
 มีดอกบัวบานอยู่สลอน
 เพลินกลืนเกษรจนลึมภัย
 พ่อนกโชคร้าย บัวหุบร่างไว้ไม่ได้กลับรัง
 กรรมของเจ้ากระजाบ
 บาปตามมาประดัง
 หลุดจากบัว เจ้าเที่ยวบินหารัง
 พบเมียน้ำตาหลัง
 ทิ้งลูกทิ้งรังวอดวาย
 นกกระजाบบุญน้อย
 ซาติก่อนชะรอยสร้างกรรมมากมาย
 เมียเจ้าตายดับตามลูกน้อย
 เมียเจ้าไปคอยในภพใหม่
 เจ้าซ้ำชอกใจบินเข้ากองไฟตายตามลูกเมีย

3. เนื้อเพลงข้างต้นแสดงถึงพฤติกรรมใดของพ่อนกที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดเรื่องราวขึ้น

ก. ประมาท	ข. ตี้อารมณ์	ค. เล่นเล่น	ง. อ่อนแอ
-----------	--------------	-------------	-----------
4. เนื้อเพลงข้างต้นแสดงความเชื่อในเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. โชคลาง	ข. บาปกรรม	ง. ซาติภพหน้า	ง. เคาระห์กรรม
-----------	------------	---------------	----------------
5. การกระทำในข้อใดสะท้อนความเชื่อตามหลักพุทธศาสนา
  - ก. พ่อนกบินเข้ากองไฟตายตามแม่ไป
  - ข. พ่อนกบินออกไปหาอาหารมาให้แม่และลูก ๆ กิน
  - ค. พ่อนกและแม่ช่วยกันเลี้ยงดูลูก ๆ ด้วยความรัก
  - ง. พ่อนกอธิษฐานขอให้เกิดมาเป็นคู่ของแม่ทุก ๆชาติไป

6. เพราะเหตุใดนางทิพเกสรจึงไม่ยอมพูดกับชายใด แม้กระทั่งบิดาของตน
- เพราะไม่อยากแต่งงานกับชายใด
  - เพราะนางทิพเกสรพูดไม่ได้ตั้งแต่เกิด
  - เพราะทำตามคำอธิษฐานแต่ชาติปางก่อน
  - เพราะโกรธบิดาที่บังคับให้นางแต่งงานกับคนที่ไม่ได้รัก
7. สัพพสิทธิใช้วิธีใดทำให้นางทิพเกสรพูด
- ขอให้นางทิพเกสรเล่านิทานให้ตนฟัง
  - เล่านิทานให้นางทิพเกสรฟัง แล้วตั้งคำถามให้นางตอบ
  - ขอร้องให้นางทิพเกสรพูดกับตน ไม่เช่นนั้นตนจะถูกประหารชีวิต
  - เล่านิทานให้พี่เลี้ยงที่ถอดจิตไปอยู่ในสิ่งของต่างๆ ฟัง แล้วให้แกล้งตอบผิด
8. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของสัพพสิทธิ
- รอบคอบและช่างสังเกต
  - เฉลียวฉลาดและมีน้ำใจ
  - ไม่ถือตัวและเป็นมิตรกับทุกคน
  - มีไหวพริบและสติปัญญาเป็นเลิศ
9. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ท้าวพรหมทัตเป็นสาเหตุที่ทำให้นางทิพเกสรไม่ยอมพูด
  - พี่เลี้ยงเป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสัพพสิทธิมากที่สุด
  - นางทิพเกสรอึดอัดใจที่สิ่งของต่าง ๆ เผลยคำตอบผิด จึงเผลอพูดออกมา
  - ชาติก่อนนางทิพเกสรอธิษฐานขอให้ได้ครองคู่กับสัพพสิทธิในชาติหน้า
10. เหตุการณ์ข้อใดไม่เป็นความจริง
- ฤาษีสอนวิชาถอดจิตให้สัพพสิทธิ
  - พี่เลี้ยงเผาร่างตนเองแล้วถอดจิตเข้าในร่างกวาง
  - สัพพสิทธิกลับเข้าร่างตนเองไม่ได้ จึงถอดจิตเข้าในร่างนกแก้ว
  - ท้าวพรหมทัตจัดพิธีราชาภิเษกให้กับสัพพสิทธิและนางทิพเกสร
11. สัพพสิทธิรู้สึกอย่างไรเมื่อรู้ว่าพี่เลี้ยงทรยศตน
- เสียใจที่ไว้ใจคนผิด
  - โกรธแค้นที่แย่งสมบัติของตน
  - ให้อภัยเพราะทำผิดครั้งแรก
  - กลัวเพราะอัครเสนาเป็นคนโหดเหี้ยม
12. นางทิพเกสรทำอะไรเมื่อสงสัยว่าสามีเป็นตัวปลอม
- อธิษฐานให้ตัวนางร้อน
  - อธิษฐานให้นางถอดจิตได้
  - ขอให้สามีเล่านิทานให้ฟังอีกครั้ง
  - ไม่ยอมให้สามีแตะเนื้อต้องตัวโดยเด็ดขาด
13. หลังกลับจากเที่ยวป่า นางทิพเกสรสังเกตเห็นอะไรในตัวสัพพสิทธิที่ไม่เหมือนเดิม
- แววตา
  - ท่าทาง
  - รูปร่าง
  - น้ำเสียง
14. สำนวนใดตรงกับลักษณะนิสัยของตัวละคร “พี่เลี้ยง” มากที่สุด
- จงหองพองชน
  - ซุบมือเปิบ
  - ทำดีทีเหลว
  - คางคกขึ้นวอ

15. “อย่าไว้วางใจทาง อย่าวางใจคน” สุภาชิตข้างต้นตรงกับสถานการณ์ใดมากที่สุด
- พี่เลี้ยงที่ถอดจิตไปอยู่ในสิ่งของต่างๆ แล้วแก้งตอบคำถามจากนิทานผิด
  - พี่เลี้ยงเฝ้าร่างของตนเอง แล้วถอดจิตไปอยู่ในร่างของสัพพลิตี
  - นางทิพเกสรอธิษฐานให้นางตัวร้อนเพราะสงสัยว่าสามีเป็นตัวปลอม
  - นางทิพเกสรขอให้สัพพลิตีตัวปลอมถอดจิตไปอยู่ในร่างแพะให้นางดู
16. ข้อใดน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้พี่เลี้ยงคิดทรยศต่อสัพพลิตี
- ความรักที่มีต่อนางทิพเกสร
  - ต้องการเอาชนะสัพพลิตี
  - ความโลภอยากได้ทรัพย์สมบัติ
  - ความทะเยอทะยานอยากเลื่อนฐานะ
17. พฤติกรรมของพี่เลี้ยง ตรงกับสำนวนข้อใดมากที่สุด
- ข้าเก่าเต่าเลี้ยง
  - ทำดีที่เหลว
  - คดในข้ออในกระดุก
  - เกลือเป็นหนอน
18. หากสัพพลิตีไม่สามารถกลับเข้าร่างของตนได้จะเกิดผลอย่างไร
- สัพพลิตีต้องกลายเป็นนกเหมือนชาติภพที่แล้ว
  - สัพพลิตีต้องอยู่ในร่างนกแก้วและเป็นสัตว์เลี้ยงของนางทิพเกสร
  - สัพพลิตีตัวปลอมครอบครองทั้งทรัพย์สมบัติและนางทิพเกสร
  - สัพพลิตีตัวปลอมได้ครองคู่กับนางทิพเกสรอย่างมีความสุข

อ่านบทประพันธ์นี้แล้วตอบคำถามข้อ 19

“เป็นคนอย่าสิ้นเหล้า หลามไหล
บังเกิดกินแหงใจ เนตรเนื้อ”

19. บทประพันธ์ข้างต้นเปรียบได้กับพฤติกรรมใดของพ่อนกกระจาบ
- มัวหลงระเร่จิกกินบัวจนลืมเวลา
  - กระโดดเข้ากองไฟตายตามแม่ลงไป
  - บินออกไปหาอาหารอย่างขยันขันแข็ง
  - ดูแลแม่และลูกนกเป็นอย่างดี
20. การที่นางทิพเกสรพูดโต้ตอบกับ ประตู่ โคมไฟ และม่านทอง นางน่าจะมีความรู้สึกอย่างไร
- รำคาญ
  - ขี้ใจ
  - โกรธ
  - เบื่อหน่าย
21. “หญิงผู้นั้นสมควรเป็นภรรยาของนักประดาน้ำ เพราะเป็นผู้ที่ได้แต่เนื้อต้องตัวนางแต่ผู้เดียว”
- จากคำตอบของนางทิพเกสร สะท้อนค่านิยมทางสังคมว่าผู้หญิงควรจะเป็นอย่างไร
- รักศักดิ์ศรี
  - มีสามีเดียว
  - รักนวลสงวนตัว
  - ไม่ชิงสุกก่อนห่าม
22. ข้อใดเป็นลักษณะของนางทิพเกสรที่เห็นได้เด่นชัดที่สุด
- กตัญญูต่อบิดามารดา
  - รอบคอบและช่างสังเกต
  - ซื่อสัตย์และมั่นคงในความรัก
  - ฉลาดและมีไหวพริบปฏิภาณดี

23. สัพพสิทธิแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีใด ที่ปรากฏในเรื่องชัดเจนที่สุด
- ก. ใช้กลยุทธ์ต่างๆ
ข. ใช้สติปัญญาของตนเอง
ค. ใช้เวทมนต์คาถาที่ร่ำเรียนมา
ง. ใช้การอธิษฐานเพื่อให้เกิดปาฏิหาริย์
24. สัพพสิทธิควรได้รับการยกย่องในเรื่องใดมากที่สุด
- ก. ความพยายาม
ข. ความกตัญญู
ค. ความซื่อสัตย์
ง. ความเฉลียวฉลาด
25. ผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีการประพันธ์ใดเด่นชัดที่สุด
- ก. การใช้ภาพพจน์
ข. การใช้ตัวอย่าง
ค. การใช้คำถาม
ง. การให้ข้อคิดเตือนใจ
26. เรื่อง นกกระจาบ แสดงคุณค่าด้านใดชัดเจนที่สุด
- ก. ด้านสำนวนภาษา
ข. ด้านการประพันธ์
ค. ด้านคติในการดำรงชีวิต
ง. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
27. นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ที่พี่เลี้ยงในร่างของแพะถูกรรณีสูบนั้น สมควรกับพฤติกรรมของพี่เลี้ยงหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ก. สมควร เพราะทำให้บ้านเมืองไม่สงบสุข
ข. สมควร เพราะคนทำชั่วก็ควรได้รับผลชั่วตอบแทน
ค. ไม่สมควร เพราะเป็นการทำผิดครั้งแรก
ง. ไม่สมควร เพราะทำไปด้วยความรักที่มีต่อนางทิพเกสร
28. เรื่อง นกกระจาบ สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตข้อใดที่สุด
- ก. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
ข. เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร
ค. พึงชนะคนไม่ดี ด้วยความดีของตน
ง. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
29. นักเรียนควรนำแนวคิดที่ได้รับจากเนื้อเรื่องตอนที่พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นนกกระจาบไปใช้ในสถานการณ์ข้อใด
- ก. ตักเตือนเพื่อนที่ติดเกมจนไม่สนใจการเรียน
ข. ตำหนิเพื่อนที่ชอบมาโรงเรียนสายเป็นประจำ
ค. ชื่นชมเพื่อนที่เก็บกระเป๋าส่งคืนให้เจ้าของ
ง. แนะนำเพื่อนที่ติดเกมให้หันไปออกกำลังกายแทน
30. เรื่อง นกกระจาบน่าจะเป็นข้อคิดเตือนใจให้กับบุคคลวัยใดมากที่สุด
- ก. วัยเด็ก
ข. วัยเรียน
ค. วัยทำงาน
ง. วัยชรา

จำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแต่ละระดับและเฉลยคำตอบ

ข้อ	ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	เฉลยคำตอบ
1	ระดับข้อเท็จจริง	ค
2	ระดับข้อเท็จจริง	ค
3	ระดับตีความ	ก
4	ระดับตีความ	ข
5	ระดับตีความ	ง
6	ระดับข้อเท็จจริง	ค
7	ระดับข้อเท็จจริง	ง
8	ระดับข้อเท็จจริง	ก
9	ระดับข้อเท็จจริง	ค
10	ระดับข้อเท็จจริง	ข
11	ระดับข้อเท็จจริง	ก
12	ระดับข้อเท็จจริง	ก
13	ระดับข้อเท็จจริง	ข
14	ระดับตีความ	ง
15	ระดับตีความ	ข
16	ระดับตีความ	ง
17	ระดับประเมินค่า	ค
18	ระดับตีความ	ค
19	ระดับตีความ	ก
20	ระดับตีความ	ข
21	ระดับตีความ	ค
22	ระดับประเมินค่า	ข
23	ระดับประเมินค่า	ค
24	ระดับประเมินค่า	ง
25	ระดับประเมินค่า	ค
26	ระดับประเมินค่า	ง
27	ระดับประเมินค่า	ข
28	ระดับประเมินค่า	ก
29	ระดับประเมินค่า	ก
30	ระดับประเมินค่า	ข

แบบประเมินทักษะการร่วมมือ

ผู้วิจัยประเมินนักเรียน ชื่อ.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ผู้วิจัยประเมินพฤติกรรมของนักเรียนแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยใช้ตัวเลือกดังนี้

กำหนดค่าคะแนนในแต่ละระดับตามรายการแสดงพฤติกรรม ดังนี้

4	คะแนน หมายถึง	มีพฤติกรรมเช่นนั้นสม่ำเสมอ
3	คะแนน หมายถึง	มีพฤติกรรมเช่นนั้นบ่อยครั้ง
2	คะแนน หมายถึง	มีพฤติกรรมเช่นนั้นบางครั้ง
1	คะแนน หมายถึง	มีพฤติกรรมเช่นนั้นนานๆ ครั้ง
0	คะแนน หมายถึง	ไม่มีพฤติกรรมเช่นนั้น

ที่	ทักษะการร่วมมือ	ระดับการแสดงพฤติกรรม				
		4	3	2	1	0
◆ ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม						
1	นักเรียนไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นขณะจัดกลุ่ม					
2	นักเรียนเข้าประจำกลุ่มภายในเวลาที่กำหนด					
3	นักเรียนไม่เดินไปมาหลังจากเข้าประจำกลุ่มแล้ว					
4	นักเรียนไม่พูดคุยเสียงดังขณะอยู่ในกลุ่ม					
5	นักเรียนเรียกชื่อสมาชิกในกลุ่ม แทนการใช้คำสรรพนาม					
6	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม					
7	นักเรียนตั้งใจฟัง ขณะที่ผู้พูดกำลังพูดชี้แจงรายละเอียดต่างๆ					
8	นักเรียนแสดงกิริยาสุภาพ เมื่อสมาชิกกลุ่มถ่ายทอดความรู้ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม					
◆ ทักษะการปฏิบัติงานกลุ่ม						
9	นักเรียนพูดเน้นย้ำให้สมาชิกกลุ่มทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
10	นักเรียนเตือนสมาชิกภายในกลุ่มให้รักษาเวลาการทำงาน					
11	นักเรียนเสนอแนะแนวทางการทำงานเพื่อส่งเสริมให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพเสมอ					
12	นักเรียนกล่าวชื่นชม เมื่อสมาชิกคนใดสามารถอธิบายความรู้ได้ชัดเจน					
13	นักเรียนคอยดูแลสมาชิกในกลุ่มให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง					
14	นักเรียนช่วยแนะนำสมาชิกกลุ่ม หากไม่เข้าใจเนื้อหา					
15	นักเรียนไม่สร้างปัญหาให้กับกลุ่ม					

ที่	ทักษะการร่วมมือ	ระดับการแสดงพฤติกรรม				
		4	3	2	1	0
◆ ทักษะการคิดเชิงระบบ						
16	นักเรียนพูดสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยไม่ต้องใช้ข้อมูลที่บันทึกไว้หรืออ่านจากต้นฉบับ					
17	นักเรียนอธิบายข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อสมาชิกคนใดสรุปเนื้อหาไม่ครบถ้วน					
18	นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่					
19	นักเรียนบันทึกข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บันทึกย่อ เขียนผังมโนทัศน์ (mapping) เมื่อสมาชิกภายในกลุ่มนำเสนอความรู้					
20	นักเรียนกระตุ้นสมาชิกกลุ่มให้แสดงความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง					
21	นักเรียนมีเหตุผลประกอบการนำเสนอข้อมูลของตนเองเสมอ					
22	นักเรียนปรึกษากับสมาชิกกลุ่ม เพื่อวางแผนการถ่ายทอดความรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด					
◆ ทักษะการสรุปความคิด						
23	นักเรียนรวบรวมเหตุผล เพื่อให้ได้สรุปข้อสรุปของงานกลุ่ม					
24	นักเรียนวิจารณ์ผลงานของกลุ่ม แต่ไม่วิจารณ์การทำงานของสมาชิก					
25	นักเรียนสรุปความคิดของสมาชิกทุกคนให้ไปในทิศทางเดียวกัน					
26	นักเรียนพิจารณาข้อสรุปภายในกลุ่มอย่างถี่ถ้วน ก่อนยอมรับหรือคัดค้านข้อสรุปนั้น ๆ					
27	นักเรียนขยายความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตอบหรือข้อสรุปของกลุ่ม					
28	นักเรียนตั้งคำถามที่นำไปสู่ความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนอย่างลึกซึ้ง					
29	นักเรียนพยายามคิดไตร่ตรองเพื่อค้นหาคำตอบ หรือข้อสรุป จนสามารถได้คำตอบหรือข้อสรุปที่ดีที่สุด					
30	นักเรียนตรวจสอบเวลาการดำเนินงานและระบบการทำงานกลุ่ม					

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
รายวิชาวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาโดยใช้โมเดลกราฟฟิติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หงส์หิน
ผู้สอน นางสาวประภาสินี ปิงใจ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลา 2 คาบ (100 นาที)

สาระสำคัญ

หงส์หิน เรื่องราวของพระโอรสที่มีพระนามว่า “หงส์หิน” เมื่อตอนประสูติถูกนางสนมทั้งหกนำไปทิ้งแล้วเปลี่ยนเอาลูกสุนัขมาไว้แทน พระมารดา คือ นางวิมาลาจึงถูกพระเจ้าพรหมทัตผู้เป็นพระบิดาขับไล่ออกจากเมือง พระอินทร์รับพระโอรสหงส์หินไปเลี้ยงไว้ เมื่อโตขึ้นสามารถปราบยักษ์และช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ได้ แต่ถูกพระกุมารทั้งหกทำกลอุบายลอบฆ่าจนตาย พระอินทร์มาช่วยชุบชีวิตให้ฟื้นคืนชีพได้ หงส์หินจึงได้กลับสู่พระนคร เมื่อพระเจ้าพรหมทัตรู้เรื่องราวทั้งหมดจากพระเจ้าย่า จึงสั่งประหารชีวิตนางสนมและพระกุมารทั้งหก วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่องนี้ให้ข้อคิดสำคัญว่า คนทำดีย่อมได้รับผลดี คนทำชั่วย่อมได้รับผลชั่วตอบแทน

ผลการเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องได้
2. ตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญและพฤติกรรมตัวละครได้

จิตพิสัย

อธิบายความสำคัญและคุณค่าของเรื่องได้

ทักษะพิสัย

1. วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องได้
2. สรุปข้อคิดสำคัญจากเนื้อเรื่องโดยอธิบายเหตุการณ์ประกอบได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระการเรียนรู้

เนื้อเรื่องย่อ

พระเจ้าพรหมทัตครองเมืองพาราณสี มีมเหสีชื่อนางวิมาลาและสนมอีก 6 นาง นางทั้ง 7 ทรงครรภ์พร้อมกัน โจรทำนายว่าโอรสที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมากสามารถปราบยักษ์ได้ นางสนมทั้งหลายจึงอิจฉา ดังนั้น เมื่อนางวิมาลาประสูติพระโอรส สนมทั้งหลายจึงให้ทาสไปหาลูกสุนัขมาแทนและนำพระโอรสไปทิ้ง แล้วไปกราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัข พระเจ้าพรหมทัตจึงขับไล่นางไปพร้อมกับลูกสุนัข นางวิมาลาจึงต้องไปอาศัยอยู่กับสองตายายที่สวนอุทยานนอกเมือง พระอินทร์ทราบเรื่องจึงรับพระโอรสไปเลี้ยงไว้จนโต เมื่ออายุได้ 16 ปี พระโอรสขอลงจากสวรรค์เพื่อมาพบมารดา พระอินทร์ได้ประทานหินวิเศษที่เวลานั่งจะกลายเป็นหงส์ทองพาเหาะไป พระโอรสจึงได้ชื่อว่า “หงส์หิน” นับแต่นั้นมา เมื่อมาอยู่กับมารดาหงส์หินไปเล่นกับกุมารที่ประสูติจากนางสนมทั้งหลาย วันหนึ่งเดินผ่านมาทางประตูเมืองซึ่งมียักษ์เฝ้าอยู่ หงส์หินฆ่ายักษ์ตาย กุมารทั้งหลายให้สินบนแก่หงส์หินเพื่อไม่ให้บอกใคร แล้วมากราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่าตนทั้งหลายเป็นผู้ปราบยักษ์ได้ พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเชื่อที่โจรทำนายไว้ว่าผู้ที่สามารถปราบยักษ์ตนนี้ได้ จะต้องเป็นหน่อพุทธางกูรเท่านั้น พระองค์อยากทราบว่าพระกุมารทั้งหลายนี้ใครเป็นหน่อพุทธางกูร จึงให้กุมารทั้งหลายไปตามหาพระมารดาของพระองค์ที่ยักษ์ลักไป กุมารทั้งหลายจึงว่าจ้างให้หงส์หินไปตามหาแทน ส่วนตนก็ตั้งค่ายรออยู่ที่ฝั่งน้ำคางคา หงส์หินนั่งหงส์ทองเหาะไปเมืองยักษ์ และสามารถปราบยักษ์ได้หมด ทั้งยังได้ธิดายักษ์เป็นชายา 3 คน ในที่สุดก็ตามหาพระเจ้าย่าพบแล้วพามาให้แก่พระกุมารทั้งหลาย กุมารทั้งหลายทำกลอุบายหลอกหงส์หินไปฆ่าแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง ทำให้พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างมาก ชายาทั้งสามตามมาพบศพหงส์หิน พระอินทร์มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ หงส์หินจึงพาชายาทั้งสามมาอยู่กับนางวิมาลา ส่วนพระเจ้าย่าก็คิดถึงหงส์หินจนไม่เสวยกระยาหารจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง เมื่อพระเจ้าพรหมทัตทรงทราบความจริง จึงสั่งให้ประหารสนมพร้อมทั้งกุมารทั้งหลาย แล้วยกเมืองให้หงส์หินครอง พร้อมทั้งไปรับนางวิมาลา กลับสู่พระนคร

พฤติกรรมตัวละครสำคัญ

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
หงส์หิน	มีความกตัญญู มีน้ำใจและกล้าหาญ	ตอนขอลาจากพระอินทร์เพื่อมาอยู่ดูแลนางวิมาลา และตอนช่วยกุมารทั้งหลายตามหาพระเจ้าย่าที่เมืองยักษ์
พระเจ้าพรหมทัต	เป็นคนหูเบา ไม่พิจารณาเรื่องราวให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ	ตอนหลงเชื่อนางสนมทั้งหลายที่กราบทูลว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัข และขับไล่นางวิมาลาออกจากเมือง
สนมทั้งหลาย	อิจฉาริษยา ไม่อยากให้ผู้อื่นได้ดีกว่าตน	ตอนใส่ร้ายนางวิมาลาว่าประสูติพระโอรสเป็นสุนัข เพราะกลัวว่าลูกที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมากกว่าลูกของตน
กุมารทั้งหลาย	ไม่มีความซื่อสัตย์ โกหก เพื่อเอาความดีเข้าตัว	ตอนโกหกพระเจ้าพรหมทัตว่าเป็นผู้ปราบยักษ์ เพื่อให้ตนได้ ความดีความชอบ และตอนหลอกหงส์หินไปฆ่าเพื่อปกปิดความจริงเรื่องไปช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์

ข้อคิดสำคัญจากเนื้อเรื่อง

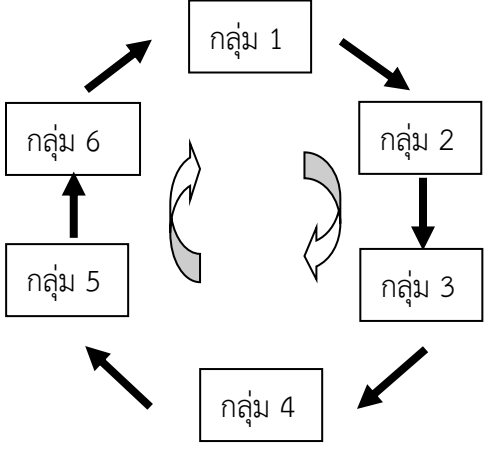
ข้อคิดสำคัญ	เนื้อเรื่องตอนที่แสดงข้อคิดสำคัญ
1. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้	ตอนหงส์หินถูกนางสนมทั้งหกนำไปทิ้ง แต่พระอินทร์ก็ช่วยรับไปเลี้ยงไว้จนโตและตอนหงส์หินถูกกุมารทั้งหกฆ่าตาย พระอินทร์ก็มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ
2. ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว	ตอนนางสนมหกใส่ร้ายนางวิมาลาและตอนกุมารทั้งหกฆ่าหงส์หินตาย แล้วโกหกพระเจ้าพรหมที่ตัวตนช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ได้ เมื่อความจริงเปิดเผยทั้งนางสนมและกุมารทั้งหกก็ถูกประหารชีวิต
3. อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน	ตอนหงส์หินช่วยตามหาพระเจ้าย่าให้กุมารทั้งหกเมื่อพบแล้วกลับถูกกุมารทั้งหกหลอกไปฆ่าจนตาย
4. ควรพิจารณาสิ่งต่างๆ ให้รอบคอบก่อนตัดสินใจกระทำการใด	ตอนพระเจ้าพรหมที่เชื่อเรื่องที่นางสนมทั้งหกกราบทูล โดยไม่พิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบทำให้นางวิมาลาและหงส์หินต้องลำบาก

(นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อคิดสำคัญอื่น ๆ ได้อีกตามประสบการณ์ โดยจะต้องสามารถยกตัวอย่างเนื้อเรื่องตอนที่แสดงข้อคิดนั้นได้)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 คาบ (100 นาที)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>คาบที่ 1 ชั้นที่ 1 เตรียมกระดาษคำถาม และแบ่งกลุ่มนักเรียน (5 นาที)</p>	<p>1.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5-6 คน แบบคละ ความสามารถจำนวน 6 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อ กลุ่มตามชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเอง</p> <p>1.2 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ให้กลุ่มละ 1 แผ่น แต่ละแผ่นมีคำถาม 1 ข้อ ไม่ซ้ำกัน ดังนี้</p> <p>กลุ่มที่ 1 : ข้อ 1 ตัวละครสำคัญในเรื่องหงส์หิน มีใครบ้าง และตัวละครแต่ละตัวมีพฤติกรรมอย่างไร</p> <p>กลุ่มที่ 2 : ข้อ 2 พฤติกรรมของตัวละครตัวใดบ้าง ที่ทำให้เกิดปัญหาในเรื่อง</p> <p>กลุ่มที่ 3 : ข้อ 3 พฤติกรรมของหงส์หินตอน ใดบ้างที่เป็นสาเหตุจนทำให้ตัวเองถูกฆ่าตาย</p> <p>กลุ่มที่ 4 : ข้อ 4 แนวคิดสำคัญของเรื่องหงส์หิน คืออะไร</p> <p>กลุ่มที่ 5 : ข้อ 5 เรื่องหงส์หิน ให้ข้อคิดสำคัญ อะไร</p> <p>กลุ่มที่ 6 : ข้อ 6 นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้ จากเรื่องหงส์หินไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร</p>
<p>ชั้นที่ 2 : แจกอุปกรณ์การเรียน และสื่อการเรียนรู้ (10 นาที)</p>	<p>2.1 ครูแจกอุปกรณ์การเรียนและสื่อการเรียนรู้ให้ แต่ละกลุ่ม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน - ใบงานกลุ่ม เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรม ล้านนา” - ปากกาเส้นใหญ่ กลุ่มละ 1 ด้าม (แต่ละกลุ่ม จะได้สีที่แตกต่างกัน) <p>2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านในเอกสารการ เรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่อง หงส์หิน แล้ว สรุปเนื้อเรื่องย่อเป็นแผนภาพโครงเรื่อง (story map) ในใบงานกลุ่ม ที่ครูแจกให้</p>

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 3 : นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม (5 นาที)</p>	<p>3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำถามที่กลุ่มตนได้รับ และปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง</p> <p>3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนคำตอบในกระดาษคำถาม ภายในเวลาที่ครูกำหนดให้</p>
<p>ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนกระดาษคำถาม (30 นาที)</p>	<p>4.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกระดาษคำถามที่เขียนคำตอบแล้วกับกลุ่มอื่น ๆ ด้วยการส่งกระดาษคำถามให้กลุ่มที่อยู่ลำดับถัดไป ตามแผนผังดังนี้</p> <pre> graph TD G1[กลุ่ม 1] --> G2[กลุ่ม 2] G2 --> G3[กลุ่ม 3] G3 --> G4[กลุ่ม 4] G4 --> G5[กลุ่ม 5] G5 --> G6[กลุ่ม 6] G6 --> G1 </pre> <p>4.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำถาม เพื่อหาคำตอบและเขียนคำตอบลงในกระดาษคำถามที่ได้รับตามเวลา ที่กำหนด</p> <p>4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำถามให้กลุ่มต่อไป ตอบคำถาม โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าคำตอบเหมือนกลุ่มอื่น นักเรียนจะต้องขยายความเพิ่มเติม เมื่อทุกกลุ่มได้ตอบคำถามครบทุกข้อแล้ว กระดาษคำถามข้อแรกของแต่ละกลุ่มจะวนกลับมาอยู่ที่กลุ่มตน</p>

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
คาบที่ 2 ชั้นที่ 5 : แต่ละกลุ่มพิจารณาทบทวนคำตอบ (15 นาที)	5.1 ครูแจกใบงานกลุ่ม เรื่อง “วรรณกรรมล้านนาพาคิด” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาทบทวนคำตอบที่ทุกกลุ่มเขียนตอบในกระดาษคำถามให้เป็นคำตอบที่ถูกต้องและชัดเจนที่สุด 5.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปคำตอบที่ผ่านการพิจารณาทบทวนแล้วลงในใบงานกลุ่มที่ครูแจกให้
ชั้นที่ 6 : แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มอื่น (25 นาที)	6.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอผลงานจาก ใบงานกลุ่ม เรื่อง “วรรณกรรมล้านนาพาคิด” ที่ประมวลความรู้จากการตอบคำถามของทุกกลุ่ม 6.2 ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ฟังการนำเสนอผลงานและอภิปรายเพิ่มเติม
ชั้นที่ 7 : ประเมินผล (10 นาที)	ครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปผลการทำงานของกลุ่มตนและเขียนบันทึกการเรียนรู้ในแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ครูแจกให้เป็นการบ้าน (ครูตรวจแบบบันทึกการเรียนรู้และคัดเลือกมาจัดแสดงที่ป้ายนิเทศของชั้นเรียน)

สื่อ/ แหล่งเรียนรู้

- เอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน
- ใบงานกลุ่ม เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
- ใบงานกลุ่ม เรื่อง “วรรณกรรมล้านนาพาคิด”
- แบบบันทึกการเรียนรู้
- เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมล้านนา เช่น www.lanbuddhism.net, www.lanna.mju.ac.th www.lannaworld.com www.maeyinglanan.com ฯลฯ

การวัดและการประเมินผล

พฤติกรรมที่ประเมิน

- การอ่านเพื่อความเข้าใจ
- ทักษะการร่วมมือ

วิธีการ

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้รายกลุ่ม
2. พิจารณาการนำเสนอใบงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. คำถาม
2. ใบงาน “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
3. ใบงาน “วรรณกรรมล้านนาพาคิด”
4. บันทึกการเรียนรู้
5. แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนรู้แบบกลุ่ม

ผลงานที่ประเมิน

1. ใบงาน เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
2. ใบงาน เรื่อง “วรรณกรรมล้านนาพาคิด”
3. บันทึกการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินแผนผังโครงเรื่อง

ระดับคะแนน	4	3	2	1
ผลงานที่ประเมิน (holistic score)				
แผนผังโครงเรื่อง (story map)	เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องถูกต้องทั้งหมด	เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องไม่ถูกต้อง 2 เหตุการณ์	เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องไม่ถูกต้อง 3 เหตุการณ์	เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องไม่ถูกต้อง 4 เหตุการณ์ขึ้นไป

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน (holistic score)				
ใบงานกลุ่ม เรื่อง วรรณกรรมล้านนา พาคิด	เขียนสรุปคำตอบได้ถูกต้องโดยมีเนื้อหาครอบคลุมคำตอบของทุกกลุ่ม	เขียนสรุปคำตอบได้ถูกต้องโดยมีเนื้อหาครอบคลุมคำตอบของกลุ่มอื่นๆ 4 กลุ่ม	เขียนสรุปคำตอบได้ถูกต้องโดยมีเนื้อหาครอบคลุมคำตอบของกลุ่มอื่นๆ 3 กลุ่ม	เขียนสรุปคำตอบได้ถูกต้องโดยมีเนื้อหาครอบคลุมคำตอบของกลุ่มอื่นๆ 2 กลุ่ม

เกณฑ์การประเมินบันทึกการเรียนรู้

ระดับ คุณภาพ เกณฑ์ที่ ประเมิน (analysis score)	4	3	2	1
1. การวิเคราะห์ ตัวละคร	อธิบายพฤติกรรม ของตัวละครสำคัญ ในเรื่องได้ครบ ทุกตัว	อธิบายพฤติกรรม ของตัวละครสำคัญ ในเรื่องขาดไป 1 ตัว	อธิบายพฤติกรรม ของตัวละครสำคัญ ในเรื่องขาดไป 2 ตัว	อธิบายพฤติกรรม ของตัวละครสำคัญ ในเรื่องขาดไป 3 ตัว
2. การวิเคราะห์ แนวคิดสำคัญ	บอกแนวคิดสำคัญ ของเรื่องได้ถูกต้อง และอธิบายเหตุผล สนับสนุนชัดเจน	บอกแนวคิดสำคัญ ของเรื่องได้ถูกต้อง และอธิบายเหตุผล สนับสนุนแต่ยังไม่ ชัดเจน	บอกแนวคิดสำคัญ ของเรื่องได้ แต่ อธิบายเหตุผล สนับสนุนไม่ถูกต้อง บางส่วน	บอกแนวคิดสำคัญ ของเรื่องได้ แต่ไม่ อธิบายเหตุผล สนับสนุน
3. การสรุปข้อคิด สำคัญ	สรุปข้อคิดสำคัญ จากเรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้ทั้งหมด โดยอธิบาย อย่างชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญ จากเรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้บางส่วน และอธิบายได้ ชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญ จากเรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้บางส่วน แต่อธิบายยังไม่ ชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญ จากเรื่องได้ แต่ไม่ สามารถยกตัวอย่าง เนื้อเรื่องตอนที่ แสดงข้อคิดนั้นๆ
4. การนำข้อคิด ไปใช้ในชีวิตจริง	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิต ที่แสดงถึงการนำ ข้อคิดสำคัญ จากเรื่องไปใช้ได้ ชัดเจนทุกประเด็น	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิต ที่แสดงถึงการนำ ข้อคิดสำคัญ จากเรื่องไปใช้ได้ แต่ยังไม่ชัดเจน ทุกประเด็น	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิต ที่แสดงถึงการนำ ข้อคิดสำคัญ จากเรื่องไปใช้ได้ บางส่วน	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิต ที่แสดงถึงการนำ ข้อคิดสำคัญ จากเรื่องไปใช้ได้ โดยครูต้องแนะนำ เพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมินทักษะการร่วมมือ

ระดับ คะแนน พฤติกรรม ที่ประเมิน (analysis score)	4	3	2	1
	1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม - เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด - ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เดินไปมาระหว่างอยู่ในกลุ่ม	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด และมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น
2. ทักษะการปฏิบัติหน้าที่ - สมาชิกกลุ่มปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย - สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น - สมาชิกกลุ่มทำงานเป็นระบบ	สมาชิกปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายและมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายแต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายแต่ขาดประเด็นอื่น ๆ ไป 2 ประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามได้แต่ไม่ตรงตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ - อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ - เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทเรียน - วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับและมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	มีการอภิปราย แต่ยังไม่ตรงกับหัวข้อที่ได้รับ ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม
4. ทักษะการสรุปความคิด - ประธานกลุ่มประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม - ประธานกลุ่มรวบรวมเหตุผลของสมาชิกทุกคนเพื่อสนับสนุนข้อสรุปของกลุ่ม - ประธานกลุ่มตรวจสอบข้อสรุปของสมาชิกทุกคน	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม และมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปจากสมาชิกทุกคน ไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม โดยครูต้องอธิบายเพิ่มเติม

จอห์นสันและคณะ (Johnson and other, 1984: 45-48)

เอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเมืองอยู่เมืองหนึ่งชื่อ “เมืองพาราณสี” มีกษัตริย์ชื่อพระเจ้าพรหมทัต มีมเหสีชื่อนางวิมาลาและสนมอีก 6 นาง พระองค์ไม่มีพระโอรสและพระธิดาเลย จึงทำพิธีบวงสรวงขอลูก โดยให้มเหสีและสนมทั้ง 6 ร่วมทำพิธีด้วย แล้วทุกนางก็ตั้งครรภ์ไล่เลี่ยกัน โหราทำนายว่า โอรสที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมาก สามารถปราบยักษ์ได้ แต่บุตรที่เกิดจากนางสนมจะเป็นมนุษย์ผู้ชายธรรมดา จากคำทำนายนี้ทำให้นางสนมทั้งหกอิจฉาและคิดกลั่นแกล้งมเหสี ดังนั้นเมื่อนางวิมาลาประสูติพระโอรส สนมทั้งหกจึงให้ทาสีไปหาลูกสุนัขมาแทนพระโอรส แล้วนำพระโอรสไปทิ้งท้ายประตู่วัง จากนั้นจึงไปกราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัขและช่วยกันยุแหย่ว่านางวิมาลาและพระโอรสเป็นกาลกิณีบ้านเมือง พระเจ้าพรหมทัตจึงขับไล่นางไปพร้อมกับลูกสุนัข นางวิมาลาจึงต้องเดินทางรอนแรมไปขออาศัยอยู่กับตายายที่กระท่อมปลายนาออกพระนคร พระอินทร์ทราบเรื่องทั้งหมดจึงมารับพระโอรสไปเลี้ยงไว้จนโต เมื่ออายุได้ 16 ปี พระอินทร์จึงเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยไม่คิดปิดบัง พอพระโอรสทราบเรื่องทั้งหมดจึงขอลงจากสวรรค์เพื่อมาตามหา มารดา พระอินทร์ได้ประทานหินวิเศษที่เวลานั่งจะกลายเป็นหงส์ทองพาเหาะไปได้ พระโอรสจึงได้ชื่อว่า “พระโอรสหงส์หิน” นับแต่นั้นมา เมื่อหามารดาจพบจึงได้อาศัยอยู่กับมารดาอย่างมีความสุข

ฝ่ายในพระราชวัง นางสนมทั้งหกต่างให้กำเนิดโอรสอายุไล่เลี่ยกัน พวกโอรสทั้งหมดมักจะออกมาทอยสบ่ำที่ทำด้วยทองคำ โดยหงส์หินก็ชอบไปยืนดูแล้วเกิดอยากได้สบ่ำทองคำนั้นบ้าง ก็กลับไปเล่าให้มารดาฟัง นางวิมาลาจึงเข้าป่าไปหาลูกสบ่ำแดงตามป่ามาให้หงส์หินเล่นแทน รุ่งขึ้นหงส์หินได้นำลูกสบ่ำแดงเข้าวังไปเล่นกับโอรสทั้งหก โดยให้เหตุผลว่า "ข้ายินดีเป็นผู้รับใช้ทุกอย่างหากข้าพเจ้าแพ้พระเจ้าข้า" ทุกครั้งที่เล่นกัน หงส์หินก็จะเป็นฝ่ายชนะทุกครั้ง ผลตอบแทน คือ การได้ข้าวห่อไปฝากแม่ทุกวัน

วันหนึ่งเดินทางมาทางประตูเมืองซึ่งมียักษ์เฝ้าอยู่ หงส์หินต่อสู้กับยักษ์และได้ฆ่ายักษ์จนตาย โอรสทั้งหกให้สินบนแก่หงส์หินเพื่อไม่ให้บอกใคร แล้วมาราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่าตนทั้งหกเป็นผู้ปราบยักษ์ได้ พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเชื่อที่โหราทำนายไว้ว่าผู้ที่สามารถปราบยักษ์ตนนี้ได้ จะต้องเป็นหน่อพุทธางกูรเท่านั้น พระองค์อยากทราบว่าหนึ่งในโอรสทั้งหกนี้ใครเป็นหน่อพุทธางกูร จึงพิสูจน์โดยให้โอรสทั้งหกไปตามหาพระมารดาของพระองค์ที่ยักษ์ลักไป โอรสทั้งหกจึงว่าจ้างให้หงส์หินไปตามหาแทน ส่วนตนก็ตั้งค่ายรออยู่ที่ฝั่งน้ำคงคา หงส์หินนั่งหงส์ทองเหาะไปเมืองยักษ์และสามารถปราบยักษ์ได้หมด ทั้งยังได้ธิดายักษ์เป็นชายา 3 คน ในที่สุดก็ตามหาพระเจ้าย่าพบแล้วพามาให้แก่พระกุมารทั้งหก แต่กุมารทั้งหกกลับทำกลอุบายหลอกหงส์หินไปฆ่าแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง ทำให้พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างมาก ชายาทั้งสามตามมาพบศพหงส์หินจึงขอให้พระอินทร์มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ เมื่อหงส์หินฟื้นคืนชีพจึงพาชายาทั้งสามมาอยู่กับนางวิมาลา ส่วนพระเจ้าย่าก็คิดถึงหงส์หินจนไม่เสวยกระยาหารจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้พระเจ้าพรหมทัตฟัง

ฝ่ายพระเจ้าพรหมทัตนั้นได้สืบรู้ความจริงทุกอย่าง นับตั้งแต่มเหสีถูกกลั่นแกล้งจนถึงเรื่องช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ จึงสั่งประหารชีวิตนางสนมและโอรสทั้งหก จากนั้นจึงจัดงานสมโภชรับขวัญนางวิมาลาและพระโอรสหงส์หินผู้เปี่ยมด้วยคุณธรรม และจัดงานอภิเษกให้พระโอรสหงส์หินกับธิดายักษ์ทั้งสาม แล้วยกเมืองพาราณสีให้ครองและสืบต่อราชบัลลังก์อย่างมีความสุขตราบจนสิ้นอายุขัย

ใบงาน
ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

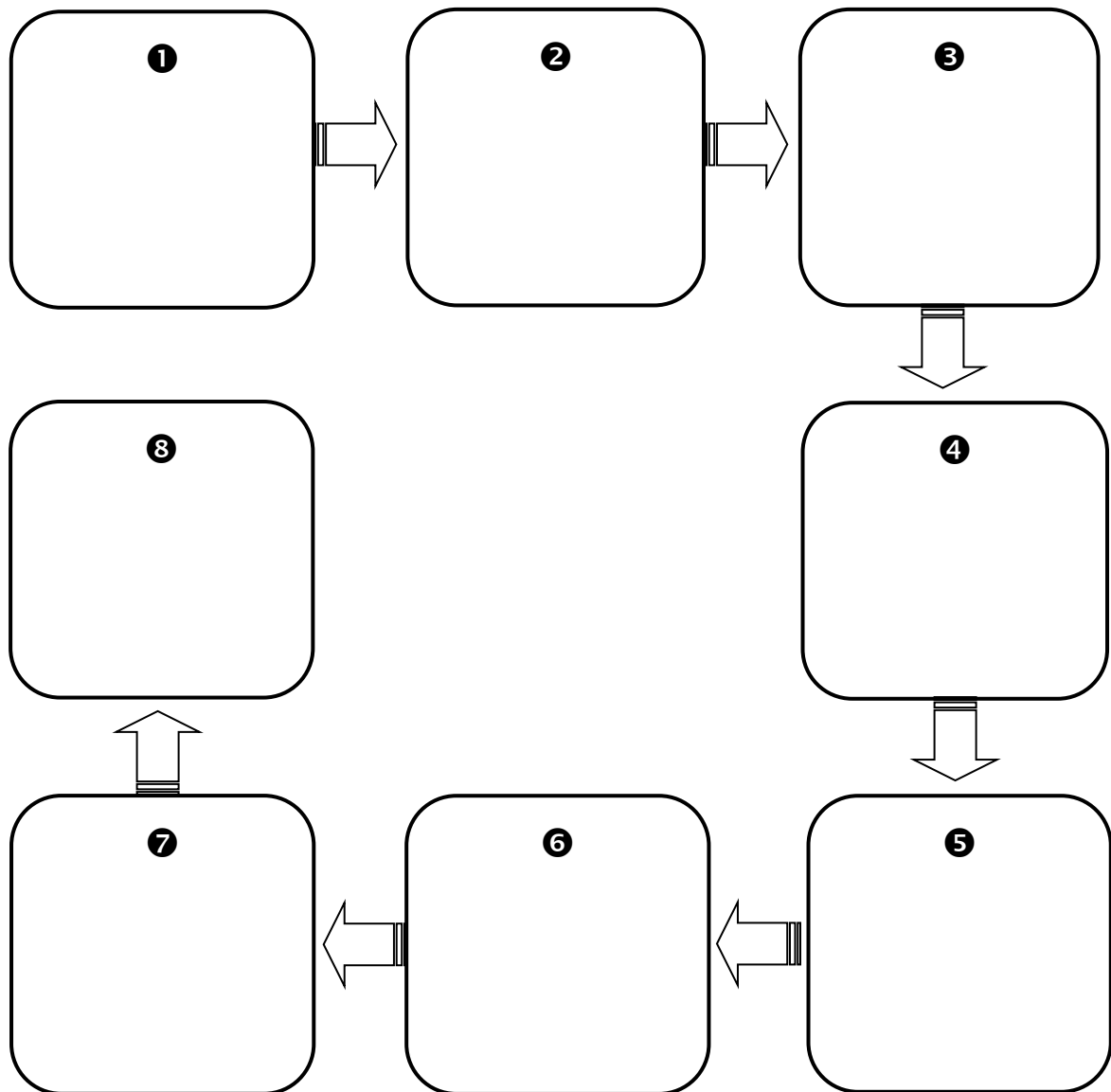
1)	2) .....
3)	4) .....
5)	6) .....

คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่อง หงส์หิน แล้วเลือกเหตุการณ์ในเรื่องที่กำหนดให้ จำนวน 8 เหตุการณ์ ไปสร้างแผนผังโครงเรื่อง (story map) ให้ถูกต้อง

เหตุการณ์ในเรื่อง “หงส์หิน”

1. พระอินทร์รับหงส์หินไปเลี้ยงที่สวรรค์
2. พระเจ้าพรหมตัดไถ่ นางวิมาลาออกจากเมือง
3. นางสนมทิ้งทาสีร้ายนางวิมาลาว่าประสูติโอรสเป็นสุนัข
4. นางวิมาลา กลับสู่พระนครและหงส์หินได้ครองเมือง
5. พระอินทร์ประทานหินวิเศษแก่หงส์หินเพื่อไปต่อสู้กับยักษ์
6. พระเจ้าพรหมตัดให้กุมารทิ้งทาสีตามหาพระเจ้าย่าที่ถูกยักษ์ลักไป
7. หงส์หินต่อสู้กับยักษ์จนตาย พระอินทร์จึงมาช่วยชุบชีวิตให้ฟื้นคืนชีพ
8. กุมารทิ้งทาสีไปช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ จึงได้ธิดายักษ์เป็นชายา
9. พระเจ้าพรหมตัดทราบเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดจึงสั่งประหารนางสนมและกุมารทิ้งทาสี
10. หงส์หินปราบยักษ์ได้ แต่กุมารทิ้งทาสีกลับทูลพระเจ้าพรหมตัดว่าพวกตนปราบยักษ์ได้
11. หงส์หินตามหาพระเจ้าย่า เมื่อพบแล้วกุมารทิ้งทาสีก็ฆ่าหงส์หินแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง
12. นางสนมและกุมารทิ้งทาสียอมรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำ พระเจ้าพรหมตัดจึงลงโทษโดยการเนรเทศออกนอกเมือง

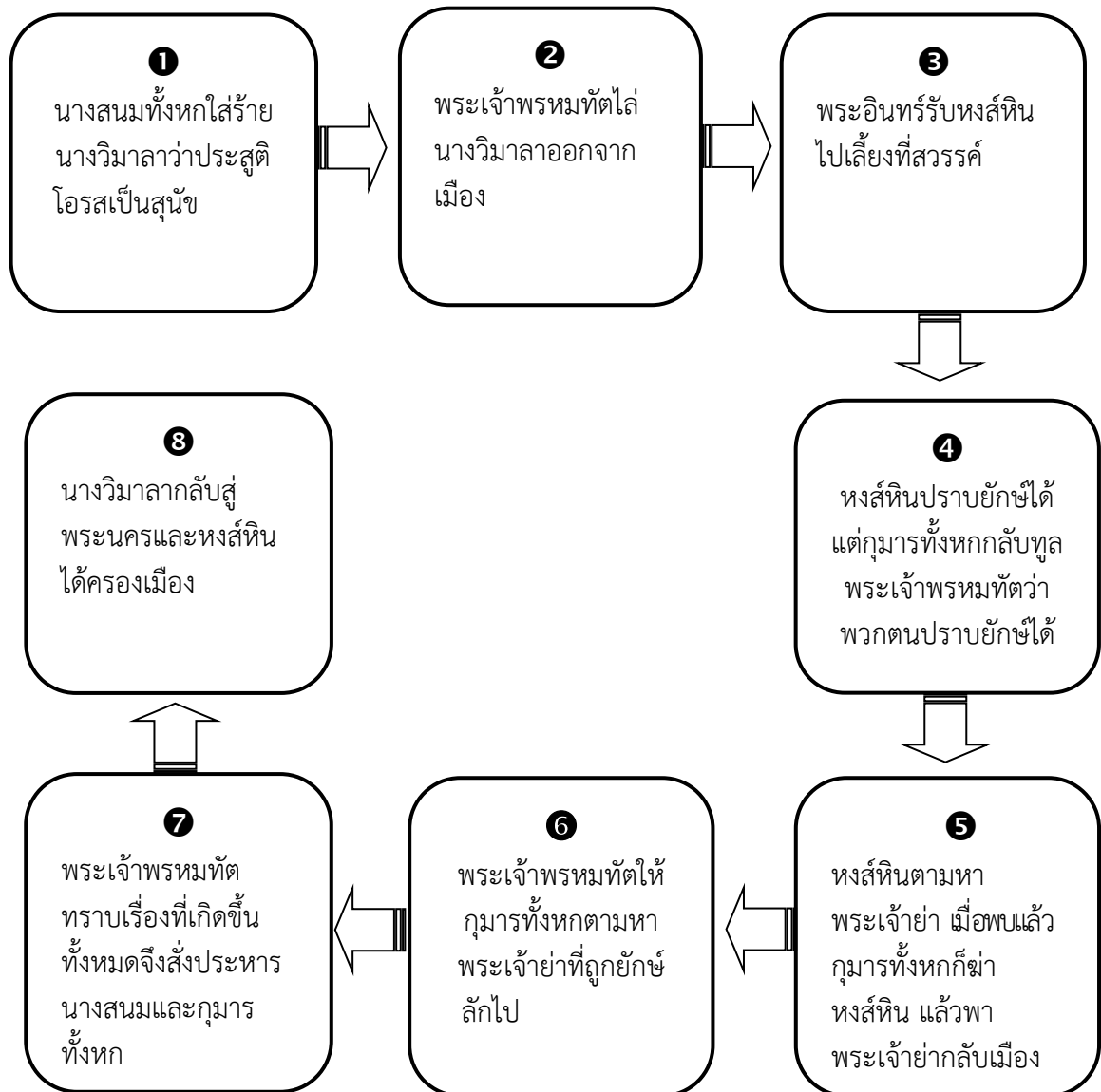
แผนผังโครงเรื่อง (story map)
เรื่อง หงส์หิน

เฉลยใบงาน “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”

แผนผังโครงเรื่อง (story map)
เรื่อง หงส์หิน

แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนรู้แบบกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

รายชื่อสมาชิก

- 1) ..... 2) .....
3) ..... 4) .....
5) ..... 6) .....

พฤติกรรมกรเรียนรู้

Multiple horizontal dotted lines for writing.

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม รายวิชาวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง หงส์หิน
ผู้สอน นางสาวประภาสินี ปิงใจ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เวลา 2 คาบ (100 นาที)

สาระสำคัญ

หงส์หิน เป็นเรื่องราวของพระโอรสที่มีพระนามว่า “หงส์หิน” เมื่อตอนประสูติถูกนางสนมทั้งหกนำไปทิ้ง แล้วเปลี่ยนเอาลูกสุนัขมาไว้แทน พระมารดา คือ นางวิมาลาจึงถูกพระเจ้าพรหมทัตผู้เป็นพระบิดาขับไล่ออกจากเมือง พระอินทร์รับพระโอรสหงส์หินไปเลี้ยงไว้ เมื่อโตขึ้นสามารถปราบยักษ์และช่วยพระเจ้าจากเมืองยักษ์ได้ แต่ถูกพระกุมารทั้งหกทำกลอุบายลอบฆ่าจนตาย พระอินทร์มาช่วยชุบชีวิตให้ฟื้นคืนชีพได้ หงส์หินจึงได้กลับสู่พระนคร เมื่อพระเจ้าพรหมทัตรู้เรื่องราวทั้งหมดจากพระเจ้าย่า จึงสั่งประหารชีวิตนางสนมและพระกุมารทั้งหก วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่องนี้ให้ข้อคิดสำคัญว่า คนทำดีย่อมได้รับผลดี คนทำชั่วย่อมได้รับผลชั่วตอบแทน

ผลการเรียนรู้

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องที่อ่านและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

พุทธิพิสัย

1. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
2. เรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องได้

จิตพิสัย

อธิบายความสำคัญและคุณค่าของเรื่องได้

ทักษะพิสัย

1. วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องได้
2. สรุปข้อคิดสำคัญจากเนื้อเรื่องโดยอธิบายเหตุการณ์ประกอบได้
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระการเรียนรู้

เนื้อเรื่องย่อ

พระเจ้าพรหมทัตครองเมืองพาราณสี มีมเหสีชื่อนางวิมาลาและสนมอีก 6 นาง นางทั้ง 7 ทรงครรภ์พร้อมกัน โหราทำนายว่าโอรสที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมากสามารถปราบยักษ์ได้ นางสนมทั้งหลายจึงอิจฉา ดังนั้น เมื่อนางวิมาลาประสูติพระโอรส สนมทั้งหลายจึงให้ทาสีไปหาลูกสุนัขมาแทนและนำพระโอรสไปทิ้ง แล้วไปกราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัข พระเจ้าพรหมทัตจึงขับไล่นางไปพร้อมกับลูกสุนัข นางวิมาลาจึงต้องไปอาศัยอยู่กับสองตายายที่สวนอุทยานนอกเมือง พระอินทร์ทราบเรื่องจึงรับพระโอรสไปเลี้ยงไว้จนโต เมื่ออายุได้ 16 ปี พระโอรสขอลงจากสวรรค์เพื่อมาพบมารดา พระอินทร์ได้ประทานหินวิเศษที่เวลานั่งจะกลายเป็นหงส์ทองพาหะไป พระโอรสจึงได้ชื่อว่า “หงส์หิน” นับแต่นั้นมา เมื่อมาอยู่กับมารดาหงส์หินไปเล่นกับกุมารที่ประสูติจากนางสนมทั้งหลาย วันหนึ่งเดินผ่านมาทางประตูเมืองซึ่งมียักษ์เฝ้าอยู่ หงส์หินฆ่ายักษ์ตาย กุมารทั้งหลายให้สินบนแก่หงส์หินเพื่อไม่ให้บอกใคร แล้วมากราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่าตนทั้งหลายเป็นผู้ปราบยักษ์ได้ พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเชื่อที่โหราทำนายไว้ว่าผู้ที่สามารถปราบยักษ์ตนนี้ได้ จะต้องเป็นหน่อพุทธยางกูรเท่านั้น พระองค์อยากทราบว่าพระกุมารทั้งหลายนี้ใครเป็นหน่อพุทธยางกูร จึงให้กุมารทั้งหลายไปตามหาพระมารดาของพระองค์ที่ยักษ์ลักไป กุมารทั้งหลายจึงว่าจ้างให้หงส์หินไปตามหาแทน ส่วนตนก็ตั้งค่ายรออยู่ที่ฝั่งน้ำคงคา หงส์หินนำหงส์ทองพาหะไปเมืองยักษ์ และสามารถปราบยักษ์ได้หมด ทั้งยังได้ธิดายักษ์เป็นชายา 3 คน ในที่สุดก็ตามหาพระเจ้าย่าพบแล้วพามาให้แก่พระกุมารทั้งหลาย กุมารทั้งหลายทำกลอุบายหลอกหงส์หินไปฆ่าแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง ทำให้พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างมาก ชายาทั้งสามตามมาพบศพหงส์หิน พระอินทร์มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ หงส์หินจึงพาชายาทั้งสามมาอยู่กับนางวิมาลา ส่วนพระเจ้าย่าก็คิดถึงหงส์หินจนไม่เสวยกระยาหารจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง เมื่อพระเจ้าพรหมทัตทรงทราบความจริง จึงสั่งให้ประหารสนมพร้อมทั้งกุมารทั้งหลาย แล้วยกเมืองให้หงส์หินครอง พร้อมทั้งไปรับนางวิมาลา กลับสู่พระนคร

พฤติกรรมตัวละครสำคัญ

ตัวละคร	พฤติกรรม	เหตุการณ์ในเรื่องที่แสดงพฤติกรรม
หงส์หิน	มีความกตัญญู มีน้ำใจและกล้าหาญ	ตอนขอลาจากพระอินทร์เพื่อมาอยู่ดูแลนางวิมาลา และตอนช่วยกุมารทั้งหกตามหาพระเจ้าย่าที่เมืองยักษ
พระเจ้าพรหมทัต	เป็นคนหุเบา ไม่พิจารณาเรื่องราวให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ	ตอนหลงเชื่อนางสนมทั้งหกที่กราบทูลว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัข และขับไล่นางวิมาลาออกจากเมือง
สนมทั้งหก	อิจฉาริษยา ไม่อยากให้ผู้อื่นได้ดีกว่าตน	ตอนใส่ร้ายนางวิมาลาว่าประสูติพระโอรสเป็นสุนัข เพราะกลัวว่าลูกที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมากกว่าลูกของตน
กุมารทั้งหก	ไม่มีความซื่อสัตย์ โทกเพื่อเอาความดีเข้าตัว	ตอนโกหกพระเจ้าพรหมทัตว่าเป็นผู้ปราบยักษ เพื่อให้ตนได้ความดีความชอบ และตอนหลอกหงส์หินไปฆ่าเพื่อปกปิดความจริงเรื่องไปช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ

ข้อคิดสำคัญจากเนื้อเรื่อง

ข้อคิดสำคัญ	เนื้อเรื่องตอนที่แสดงข้อคิดสำคัญ
1. คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้	ตอนหงส์หินถูกนางสนมทั้งหกนำไปทิ้ง แต่พระอินทร์ก็ช่วย รับไปเลี้ยงไว้จนโตและตอนหงส์หินถูกกุมารทั้งหกฆ่าตาย พระอินทร์ก็มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ
2. ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว	ตอนนางสนมหกใส่ร้ายนางวิมาลาและตอนกุมารทั้งหกฆ่าหงส์หินตาย แล้วโกหกพระเจ้าพรหมทัตว่าตนช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษได้ เมื่อความจริงเปิดเผยทั้งนางสนมและกุมารทั้งหกก็ถูกประหารชีวิต
3. อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน	ตอนหงส์หินช่วยตามหาพระเจ้าย่าให้กุมารทั้งหกเมื่อพบแล้วกลับถูกกุมารทั้งหกหลอกไปฆ่าจนตาย
4. ควรพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ให้รอบคอบก่อนตัดสินใจกระทำสิ่งใด	ตอนพระเจ้าพรหมทัตเชื่อเรื่องที่นางสนมทั้งหกกราบทูลโดยไม่พิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ ทำให้นางวิมาลาและหงส์หินต้องลำบาก

(นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อคิดสำคัญอื่น ๆ ได้อีกตามประสบการณ์ โดยจะต้องสามารถยกตัวอย่างเนื้อเรื่องตอนที่แสดงข้อคิดนั้นได้)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 คาบ (100 นาที)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
คาบที่ 1 ขั้นที่ 1 ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)	1.1 ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงคำวซอของศิลปินพื้นบ้านล้านนาและสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในคำวซอ (5 นาที) 1.2 ให้นักเรียนยกตัวอย่างวรรณกรรมล้านนาที่นักเรียนรู้จักและครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่อง หงส์หิน (5 นาที)
ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (30 นาที)	2.1 ครูให้นักเรียนทุกคนอ่านเอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน (10 นาที) 2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่พบในเรื่องและหาความหมายจากพจนานุกรมเล่มเล็ก (5 นาที) 2.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน ให้ทำใบงานกลุ่มเรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา” โดยเลือกเหตุการณ์ในเรื่องที่กำหนดให้มาเขียนแผนภาพโครงเรื่อง (story map) (10 นาที) 2.4 ให้ผู้แทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณา (5 นาที)
ขั้นที่ 3 ชื่นสรุป (10 นาที)	ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องย่อและตัวละครในเรื่อง
คาบที่ 2 ขั้นที่ 1 ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)	ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเนื้อเรื่องย่อ เรื่อง หงส์หิน โดยการเล่าเรื่องต่อกันทีละคน จนถึงเหตุการณ์ที่เป็นตอนจบของเรื่อง (5 นาที)
ขั้นที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ (35 นาที)	2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 8-9 คน จำนวน 4 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มตามชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นให้ผู้แทนกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อในการอภิปรายกลุ่มละ 1 หัวข้อ (5 นาที)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
	<p>2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อที่จับสลากได้ แล้วเขียนสรุปผลการอภิปรายลงในกระดาษ A4 (15 นาที)</p> <p><u>หัวข้อการอภิปราย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครสำคัญ พร้อมยกเหตุการณ์ในเรื่องประกอบ 2. วิเคราะห์จุดประสงค์และแนวคิดสำคัญของเรื่อง 3. สรุปข้อคิดสำคัญจากเรื่อง หงส์หินโดยอธิบายเหตุการณ์ในเรื่องประกอบ 4. ยกตัวอย่างสถานการณ์ในชีวิตจริงที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง <p>2.3 แต่ละกลุ่มส่งผู้แทนมานำเสนอผลงาน ครูและนักเรียนฟังการนำเสนอผลงานพร้อมทั้งอภิปรายเพิ่มเติม (15 นาที)</p>
<p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)</p>	<p>3.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ความเข้าใจหัวข้อที่อภิปราย (10 นาที)</p> <p>3.2 ให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้เป็นการบ้าน ครูตรวจแบบบันทึกการเรียนรู้และคัดเลือกมาจัดแสดงที่ป้ายนิเทศของชั้นเรียน *</p> <p><u>หมายเหตุ</u> * เป็นกิจกรรมเรียนรู้นอกชั้นเรียน</p>

สื่อ/ แหล่งเรียนรู้

1. เอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน
2. ใบงานกลุ่ม เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
3. แบบบันทึกการเรียนรู้
4. แถบบันทึกเสียง “คำวซอหงส์หิน”
5. เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับวรรณกรรมล้านนา เช่น www.lambuddhism.net,
www.lanna.mju.ac.th www.lannaworld.com www.maeyinglanan.com ฯลฯ

การวัดและการประเมินผล

พฤติกรรมที่ประเมิน

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. ทักษะการร่วมมือ

วิธีการ

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้กลุ่มแบบกลุ่ม
2. พิจารณาการนำเสนอใบงานกลุ่ม
3. ตรวจสอบบันทึกการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
2. แบบบันทึกการเรียนรู้
3. แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม

ผลงานที่ประเมิน

1. ใบงาน เรื่อง “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”
2. บันทึกการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินแผนผังโครงเรื่อง

ระดับคะแนน	4	3	2	1
ผลงานที่ประเมิน (holistic score)				
แผนผังโครงเรื่อง (story map)	เรียงลำดับเหตุการณ์ ในเรื่องถูกต้องทั้งหมด	เรียงลำดับเหตุการณ์ ในเรื่องไม่ถูกต้อง 2 เหตุการณ์	เรียงลำดับเหตุการณ์ ในเรื่องไม่ถูกต้อง 3 เหตุการณ์	เรียงลำดับเหตุการณ์ ในเรื่องไม่ถูกต้อง 4 เหตุการณ์ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินบันทึกการเรียนรู้

ระดับ คุณภาพ	4	3	2	1
เกณฑ์ที่ ประเมิน (analysis score)				
1. การวิเคราะห์ตัวละคร	อธิบายพฤติกรรมของ ตัวละครสำคัญในเรื่อง ได้ครบทุกตัว	อธิบายพฤติกรรมของ ตัวละครสำคัญในเรื่อง ขาดไป 1 ตัว	อธิบายพฤติกรรม ของตัวละครสำคัญ ในเรื่องขาดไป 2 ตัว	อธิบายพฤติกรรมของ ตัวละครสำคัญในเรื่อง ขาดไป 3 ตัว
2. การวิเคราะห์แนวคิด สำคัญ	บอกแนวคิดสำคัญ ของเรื่องได้ถูกต้อง และอธิบายเหตุผล สนับสนุนชัดเจน	บอกแนวคิดสำคัญของ เรื่องได้ถูกต้องและ อธิบายเหตุผล สนับสนุนแต่ยังไม่ ชัดเจน	บอกแนวคิดสำคัญของ เรื่องได้ แต่ อธิบายเหตุผล สนับสนุนไม่ถูกต้อง บางส่วน	บอกแนวคิดสำคัญของ เรื่องได้ แต่ไม่อธิบาย เหตุผลสนับสนุน
3. การสรุปข้อคิดสำคัญ	สรุปข้อคิดสำคัญจาก เรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้ทั้งหมดโดย อธิบายอย่างชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญจาก เรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้บางส่วนและ อธิบายได้ชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญ จากเรื่องได้ และ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ ได้บางส่วน แต่อธิบายยังไม่ ชัดเจน	สรุปข้อคิดสำคัญจาก เรื่องได้ แต่ไม่สามารถ ยกตัวอย่างเนื้อเรื่อง ตอนที่แสดงข้อคิด นั้นๆ
4. การนำข้อคิดไปใช้ใน ชีวิตจริง	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิตที่ แสดงถึงการนำข้อคิด สำคัญ จากเรื่อง ไปใช้ได้ชัดเจน ทุกประเด็น	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิตที่ แสดงถึงการนำข้อคิด สำคัญ จากเรื่อง ไปใช้ได้แต่ยังไม่ชัดเจน ทุกประเด็น	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิตที่ แสดงถึงการนำ ข้อคิดสำคัญ จากเรื่องไปใช้ได้ บางส่วน	ยกตัวอย่าง สถานการณ์ในชีวิตที่ แสดงถึงการนำข้อคิด สำคัญ จากเรื่อง ไปใช้ได้ โดยครูต้อง แนะนำเพิ่มเติม

เกณฑ์การประเมินทักษะการร่วมมือ

ระดับ คะแนน พฤติกรรม ที่ประเมิน (analysis score)	4	3	2	1
1. ทักษะการจัดตั้งกลุ่ม - เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด - ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น - ไม่เดินไปมาระหว่างอยู่ในกลุ่ม	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด และมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	เข้าประจำกลุ่มตามเวลาที่กำหนด แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	เข้าประจำกลุ่มได้ แต่ใช้เวลาเกินที่กำหนด ครูจึงต้องช่วยควบคุม
2. ทักษะการปฏิบัติหน้าที่ - สมาชิกกลุ่มปฏิบัติตามตามที่ได้รับมอบหมาย - สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น - สมาชิกกลุ่มทำงานเป็นระบบ	สมาชิกปฏิบัติตามตามที่ได้รับมอบหมายและมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามตามที่ได้รับมอบหมายแต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามตามที่ได้รับมอบหมายแต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	สมาชิกปฏิบัติตามได้ แต่ไม่ตรงตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม
3. ทักษะการคิดเชิงระบบ - อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ - เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในบทเรียน - วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ และมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	อภิปรายตรงกับหัวข้อที่ได้รับ แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	มีการอภิปราย แต่ยังไม่ตรงกับหัวข้อที่ได้รับ ครูต้องอธิบายเพิ่มเติม
4. ทักษะการสรุปความคิด - ประธานกลุ่มประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม - ประธานกลุ่มรวบรวมเหตุผลของสมาชิกทุกคนเพื่อสนับสนุนข้อสรุปของกลุ่ม - ประธานกลุ่มตรวจสอบข้อสรุปของสมาชิกทุกคน	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่มและมีประเด็นอื่นๆ ครบทุกประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 1 ประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปของสมาชิกทุกคนไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม แต่ขาดประเด็นอื่นๆ ไป 2 ประเด็น	ประธานประมวลข้อสรุปจากสมาชิกทุกคน ไปสู่ข้อสรุปของกลุ่ม โดยครูต้องอธิบายเพิ่มเติม

จอห์นสันและคณะ (Johnson and other, 1984: 45-48)

เอกสารการเรียนรู้วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา เรื่อง หงส์หิน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเมืองอยู่เมืองหนึ่งชื่อ “เมืองพาราณสี” มีกษัตริย์ชื่อพระเจ้าพรหมทัต มีมเหสีชื่อนางวิมาลาและสนมอีก 6 นาง พระองค์ไม่มีพระโอรสและพระธิดาเลย จึงทำพิธีบวงสรวงขอลูก โดยให้มเหสีและสนมทั้ง 6 ร่วมทำพิธีด้วย แล้วทุกนางก็ตั้งครรภ์ไล่เลี่ยกัน โหรทำนายว่า โอรสที่เกิดจากนางวิมาลาจะมีบุญญาธิการมาก สามารถปราบยักษ์ได้ แต่บุตรที่เกิดจากนางสนมจะเป็นมนุษย์ผู้ชายธรรมดา จากคำทำนายนี้ทำให้นางสนมทั้งหกอิจฉาและคิดกลั่นแกล้งมเหสี ดังนั้นเมื่อนางวิมาลาประสูติพระโอรส สนมทั้งหกจึงให้ทาสีไปหลอกสุนัขมาแทนพระโอรส แล้วนำพระโอรสไปทิ้งท้ายประตูวัง จากนั้นจึงไปกราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่านางวิมาลาประสูติโอรสเป็นสุนัขและช่วยกันยุแหย่ว่านางวิมาลาและพระโอรสเป็นกาลกิณีบ้านเมือง พระเจ้าพรหมทัตจึงขับไล่นางไปพร้อมกับลูกสุนัข นางวิมาลาจึงต้องเดินทางร่อนเร่ไปขออาศัยอยู่กับตายายที่กระท่อมปลายนาออกพระนคร พระอินทร์ทราบเรื่องทั้งหมดจึงมารับพระโอรสไปเลี้ยงไว้จนโต เมื่ออายุได้ 16 ปี พระอินทร์จึงเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยไม่คิดปิดบัง พอพระโอรสทราบเรื่องทั้งหมดจึงขอลงจากสวรรค์เพื่อมาตามหา มารดา พระอินทร์ได้ประทานหินวิเศษที่เวลานั่งจะกลายเป็นหงส์ทองพาเหาะไปได้ พระโอรสจึงได้ชื่อว่า “พระโอรสหงส์หิน” นับแต่นั้นมา เมื่อหามารดาจบบพบจึงได้อาศัยอยู่กับมารดาอย่างมีความสุข

ฝ่ายในพระราชวัง นางสนมทั้งหกต่างให้กำเนิดโอรสอายุไล่เลี่ยกัน พวกโอรสทั้งหกมักจะออกมาทอยสะบ้าที่ทำด้วยทองคำ โดยหงส์หินก็ชอบไปยืนดูแล้วเกิดอยากได้สะบ้าทองคำนั้นบ้าง ก็กลับไปเล่าให้มารดาฟัง นางวิมาลาจึงเข้าป่าไปหลอกสะบ้าแดงตามป่ามาให้หงส์หินเล่นแทน รุ่งขึ้นหงส์หินได้นำลูกสะบ้าแดงเข้าวังไปเล่นกับโอรสทั้งหก โดยให้เหตุผลว่า "ข้ายินดีเป็นผู้รับใช้ทุกอย่างหากข้าพเจ้าแพ้พระเจ้าข้า" ทุกครั้งที่เล่นกัน หงส์หินก็จะเป็นฝ่ายชนะทุกครั้ง ผลตอบแทน คือ การได้ข้าวห่อไปฝากแม่ทุกวัน

วันหนึ่งเดินผ่านมาทางประตูเมืองซึ่งมียักษ์เฝ้าอยู่ หงส์หินต่อสู้กับยักษ์และได้ฆ่ายักษ์จนตาย โอรสทั้งหกให้สินบนแก่หงส์หินเพื่อไม่ให้บอกใคร แล้วมากราบทูลพระเจ้าพรหมทัตว่าตนทั้งหกเป็นผู้ปราบยักษ์ได้ พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเชื่อที่โหรทำนายไว้ว่าผู้ที่สามารถปราบยักษ์ตนนี้ได้ จะต้องเป็นหน่อพุทธางกูรเท่านั้น พระองค์อยากทราบว่าหนึ่งในโอรสทั้งหกนี้ใครเป็นหน่อพุทธางกูร จึงพิสูจน์โดยให้โอรสทั้งหกไปตามหาพระมารดาของพระองค์ที่ยักษ์ลักไป โอรสทั้งหกจึงว่าจ้างให้หงส์หินไปตามหาแทน ส่วนตนก็ตั้งค่ายรออยู่ที่ฝั่งน้ำคงคา หงส์หินนั่งหงส์ทองเหาะไปเมืองยักษ์และสามารถปราบยักษ์ได้หมด ทั้งยังได้ธิดายักษ์เป็นชายา 3 คน ในที่สุดก็ตามหาพระเจ้าย่าพบแล้วพามาให้แก่พระกุมารทั้งหก แต่กุมารทั้งหกกลับทำกลอุบายหลอกหงส์หินไปฆ่าแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง ทำให้พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยเป็นอย่างมาก ชายาทั้งสามตามมาพบศพหงส์หินจึงขอให้พระอินทร์มาช่วยให้ฟื้นคืนชีพ เมื่อหงส์หินฟื้นคืนชีพจึงพาชายาทั้งสามมาอยู่กับนางวิมาลา ส่วนพระเจ้าย่าก็คิดถึงหงส์หินจนไม่เสวยกระยาหารจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้พระเจ้าพรหมทัตฟัง ฝ่ายพระเจ้าพรหมทัตนั้นได้สืบรู้อาณาจักรทุกอย่าง นับตั้งแต่แม่เหล็กกลั่นแกล้งจนถึงเรื่องช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ จึงสั่งประหารชีวิตนางสนมและโอรสทั้งหก จากนั้นจึงจัดงานสมโภชรับขวัญนางวิมาลาและพระโอรสหงส์หินผู้เปี่ยมด้วยคุณธรรม และจัดงานอภิเษกให้พระโอรสหงส์หินกับธิดายักษ์ทั้งสาม แล้วยกเมืองพาราณสีให้ครองและสืบต่อราชบัลลังก์อย่างมีความสุขตราบจนสิ้นอายุขัย

ใบงาน
ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

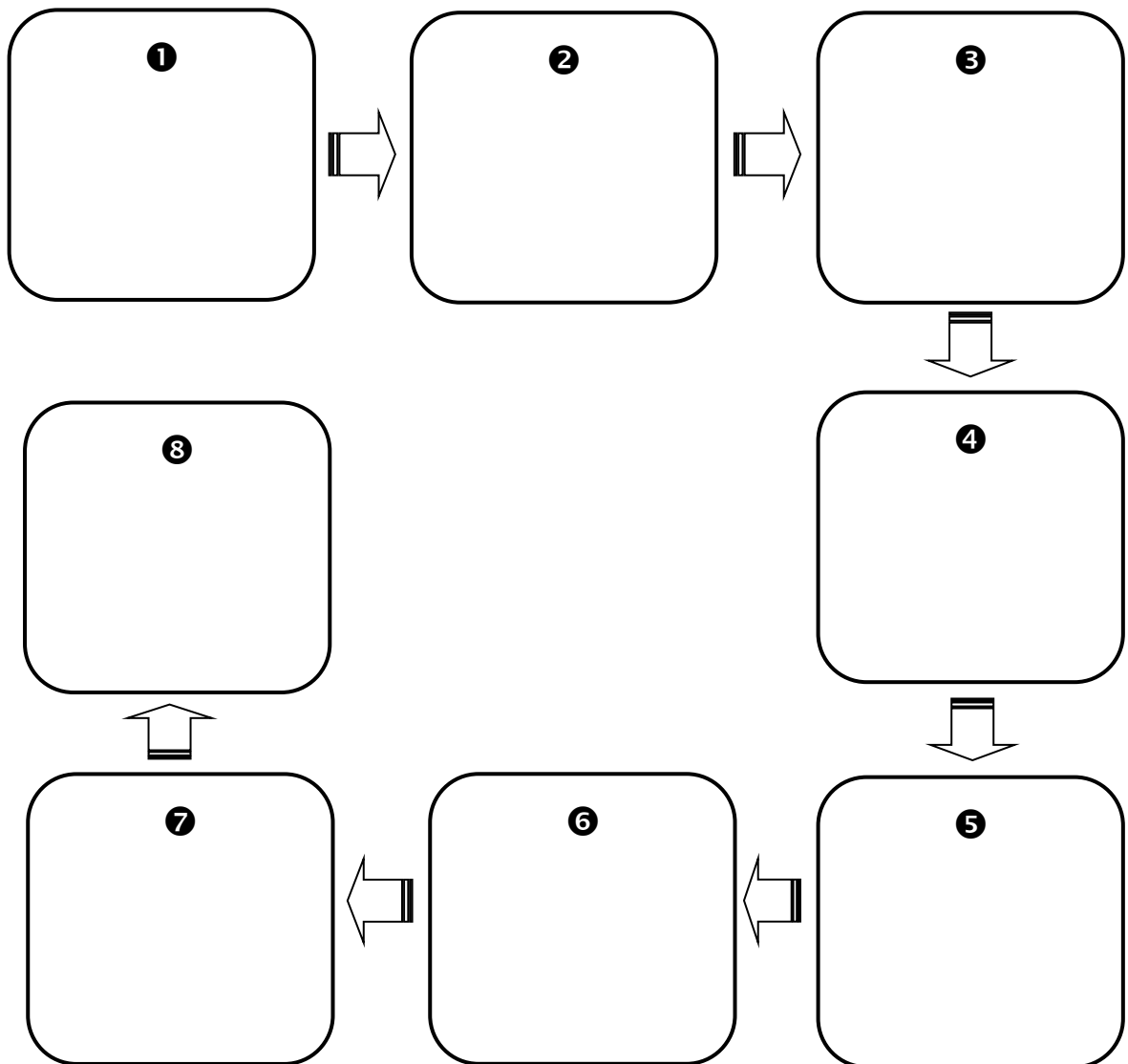
1)	2) .....
3)	4) .....
5)	6) .....

คำชี้แจง นักเรียนอ่านวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาเรื่อง หงส์หิน แล้วเลือกเหตุการณ์ในเรื่องที่กำหนดให้ จำนวน 8 เหตุการณ์ ไปสร้างแผนผังโครงเรื่อง (story map) ให้ถูกต้อง

เหตุการณ์ในเรื่อง “หงส์หิน”

1. พระอินทร์รับหงส์หินไปเลี้ยงที่สวรรค์
2. พระเจ้าพรหมตัดไถ่นางวิมาลาออกจากเมือง
3. นางสนมทั้งหกใส่ร้ายนางวิมาลาว่าประสูติโอรสเป็นสุนัข
4. นางวิมาลากลับไปสู่พระนครและหงส์หินได้ครองเมือง
5. พระอินทร์ประทานหินวิเศษแก่หงส์หินเพื่อไปต่อสู้กับยักษ์
6. พระเจ้าพรหมตัดให้กุมารทั้งหกตามหาพระเจ้าย่าที่ถูกยักษ์ลักไป
7. หงส์หินต่อสู้กับยักษ์จนตาย พระอินทร์จึงมาช่วยชุบชีวิตให้ฟื้นคืนชีพ
8. กุมารทั้งหกไปช่วยพระเจ้าย่าจากเมืองยักษ์ จึงได้ธิดายักษ์เป็นชaya
9. พระเจ้าพรหมตัดทราบเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดจึงสั่งประหารนางสนมและกุมารทั้งหก
10. หงส์หินปราบยักษ์ได้ แต่กุมารทั้งหกกลับทูลพระเจ้าพรหมตัดว่าพวกตนปราบยักษ์ได้
11. หงส์หินตามหาพระเจ้าย่า เมื่อพบแล้วกุมารทั้งหกก็ฆ่าหงส์หินแล้วพาพระเจ้าย่ากลับเมือง
12. นางสนมและกุมารทั้งหกยอมรับผิดในสิ่งที่ตนกระทำ พระเจ้าพรหมตัดจึงลงโทษโดยการเนรเทศออกนอกเมือง

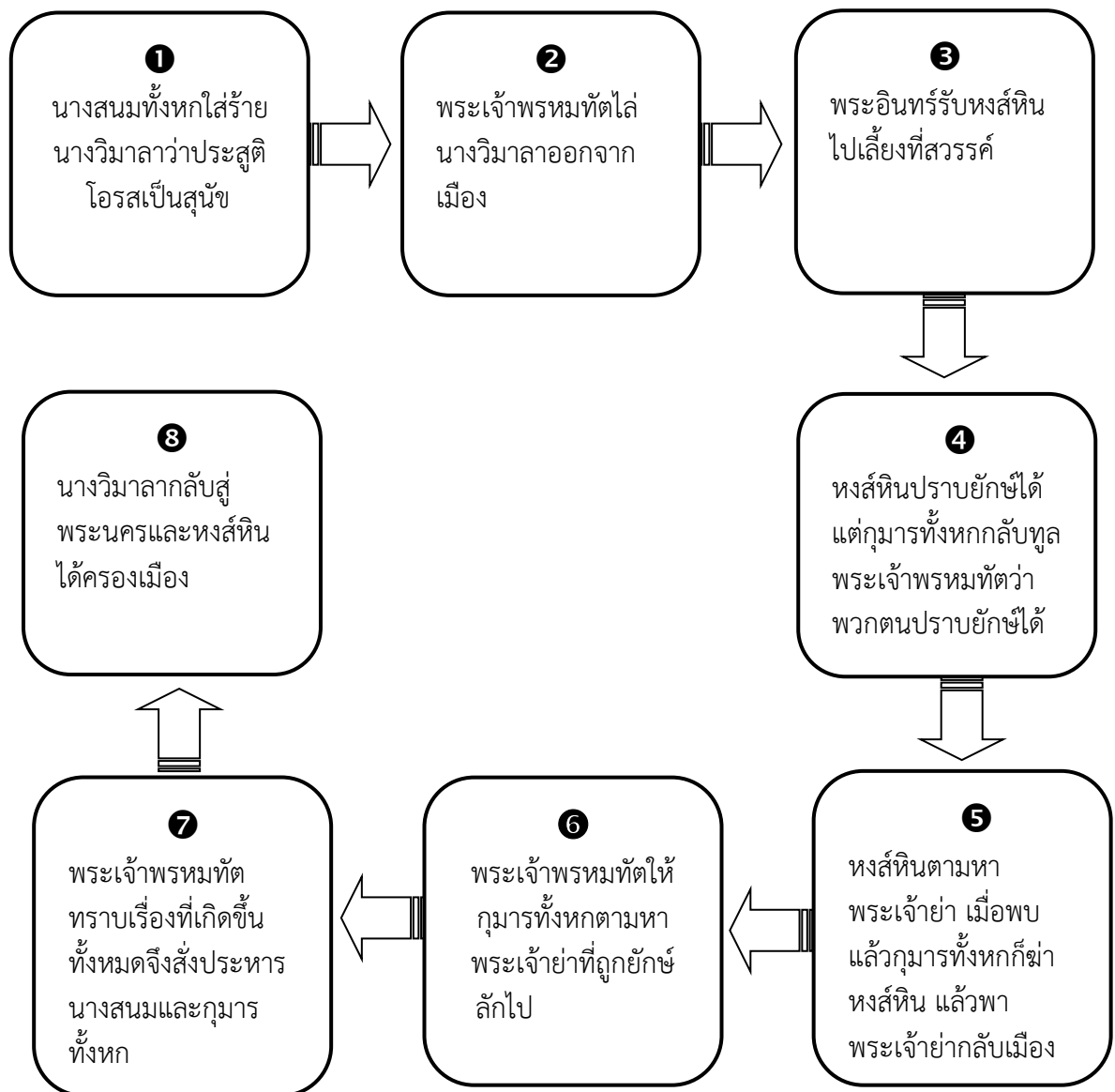
แผนผังโครงเรื่อง (story map)
เรื่อง หงส์หิน

เฉลยใบงาน “ชวนอ่านวรรณกรรมล้านนา”

แผนผังโครงเรื่อง (story map)
เรื่อง หงส์หิน

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการร่วมมือ
- ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของแบบประเมินทักษะการร่วมมือ

ตารางที่ 10 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจ

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน ($\sum R$)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	0	1	3	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 11 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการร่วมมือ

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวมของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 12 ค่า IOC ในการตรวจพิจารณาหาความตรงตามเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผน การจัด การเรียนรู้	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
แผนการจัด การเรียนรู้ โดยใช้โมเดล กราฟพิติ	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การจัดกระบวนการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน : แผนผังโครงเรื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน : บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แผนการจัด การเรียนรู้ แบบปกติ	สาระสำคัญ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	จุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สาระการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	สื่อและแหล่งการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การจัดกระบวนการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	การวัดและประเมินผล	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน : แผนผัง โครงเรื่อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
	เกณฑ์การประเมิน : บันทึกการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 13 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .764)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	ก	.07	.05	ปานกลาง จำแนกพอใช้	6	ก	.10	.20	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.30	.21			ข	.17	.19	
	ค	.52	.31			ค	.60	.40	
	ง	.10	.20			ง	.12	.20	
2	ก	.08	.18	ปานกลาง จำแนกพอใช้	7	ก	.10	.06	ปานกลาง จำแนกพอใช้
	ข	.25	.06			ข	.20	.21	
	ค	.48	.26			ค	.25	.22	
	ง	.20	.02			ง	.40	.37	
3	ก	.57	.39	ปานกลาง จำแนกพอใช้	8	ก	.42	.51	ปานกลาง จำแนกดี
	ข	.10	.10			ข	.12	.21	
	ค	.20	.19			ค	.27	.21	
	ง	.12	.09			ง	.17	.28	
4	ก	.05	.09	ปานกลาง จำแนกดี	9	ก	.05	.09	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.50	.42			ข	.10	.27	
	ค	.12	.10			ค	.72	.45	
	ง	.32	.22			ง	.12	.09	
5	ก	.05	.18	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	10	ก	.12	.36	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.07	.18			ข	.72	.42	
	ค	.20	.07			ค	.12	.36	
	ง	.67	.28			ง	.02	.05	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 13 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .764)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
11	ก	.82	.45	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี	16	ก	.07	.18	ก่อนข้างยาก จำแนกดี
	ข	.05	.18			ข	.17	.21	
	ค	.10	.27			ค	.37	.14	
	ง	.02	.05			ง	.37	.53	
12	ก	.70	.40	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี	17	ก	.12	.11	ปานกลาง จำแนกดี
	ข	.15	.25			ข	.20	.05	
	ค	.05	.05			ค	.40	.48	
	ง	.15	.05			ง	.27	.28	
13	ก	.10	.18	ก่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	18	ก	.12	.10	ก่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	ข	.72	.39			ข	.07	.09	
	ค	.10	.06			ค	.72	.30	
	ง	.07	.27			ง	.07	.10	
14	ก	.07	.09	ก่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	19	ก	.77	.36	ก่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	ข	.17	.19			ข	.15	.18	
	ค	.12	.05			ค	.07	.18	
	ง	.62	.30			ง	.05	.20	
15	ก	.02	.09	ก่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	20	ก	.10	.10	ก่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข	.70	.21			ข	.60	.55	
	ค	.20	.19			ค	.15	.09	
	ง	.07	.07			ง	.15	.36	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 13 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 30 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ KR 20 = .764)

ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
21	ก	.02	.05	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี	26	ก	.15	.02	ปานกลาง จำแนกพอใช้
	ข	.10	.10			ข	.12	.15	
	ค	.15	.36			ค	.27	.46	
	ง ☒	.75	.46			ง ☒	.45	.34	
22	ก	.05	.11	ปานกลาง จำแนกพอใช้	27	ก	.12	.19	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	ข ☒	.40	.36			ข ☒	.70	.49	
	ค	.25	.42			ค	.07	.10	
	ง	.10	.06			ง	.10	.19	
23	ก	.22	.11	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	28	ก ☒	.45	.52	ปานกลาง จำแนกดี
	ข	.30	.36			ข	.12	.19	
	ค ☒	.37	.42			ค	.12	.19	
	ง	.10	.06			ง	.30	.13	
24	ก	.15	.06	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	29	ก ☒	.40	.52	ปานกลาง จำแนกดี
	ข	.10	.18			ข	.15	.19	
	ค	.10	.19			ค	.27	.13	
	ง ☒	.65	.31			ง	.17	.19	
25	ก	.12	.10	ปานกลาง จำแนกพอใช้	30	ก	.05	.07	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	ข	.10	.10			ข ☒	.75	.30	
	ค ☒	.57	.31			ค	.15	.19	
	ง	.20	.10			ง	.05	.18	

หมายเหตุ

ตัวเลือกที่มี หมายถึง ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของแบบประเมินทักษะการร่วมมือ
(ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน = .948)

		ครูคนที่ 1	ครูคนที่ 2
ครูคนที่ 1	Pearson Correlation	1	.948 ^{**}
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	40	40
ครูคนที่ 2	Pearson Correlation	.948 ^{**}	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	40	40

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

Frequencies

	2/1	2/2	2/3	2/4	2/5	2/6	2/7	2/8	2/9	2/10	2/11	2/12	2/13
N	45	45	45	44	45	44	45	40	45	44	44	43	45
Valid													
Missing	0	0	0	1	0	1	0	5	0	1	1	2	0
Mean	80.7111	71.4444	64.8222	66.4773	68.7333	67.2955	66.8667	49.5750	55.6667	55.9318	61.0682	58.8837	58.1111
Std. Deviation	3.43526	6.81761	4.46852	5.70389	6.80040	5.93209	4.98908	4.22379	6.04152	6.19601	4.80986	5.39934	4.92315

T-Test

Group Statistics

ห้องเรียน	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ม.2/9	45	55.67	6.04152	.90062
ม.2/10	44	55.93	6.19601	.93408

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
SCORE	Equal variances assumed	.049	.825	-.204	87	.839	-.2652	1.29717	-2.843	2.3131
	Equal variances not assumed			-.204	86.800	.839	-.2652	1.29755	-2.844	2.3139

T-Test

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนการอ่านก่อนทดลอง	ทดลอง	44	17.3182	2.85928	.43105
	ควบคุม	45	16.4000	4.63975	.51089

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจ	Equal variances assumed	3.304	.073	1.371	87	.174	-.9182	.66981	-2.2494	.41313
	Equal variances not assumed			1.374	84.912	.173	-.9182	.66844	-2.2472	.41088

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนทักษะก่อนทดลอง	ทดลอง	44	55.8667	5.72276	.86274
	ควบคุม	45	55.7500	4.63975	.69165

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนนทักษะการรวมมือ	Equal variances assumed	3.78	.055	.106	87	.916	.1167	1.10316	-2.0759	2.3093
	Equal variances not assumed			.106	82.66	.916	.1167	1.10576	-2.0827	2.3161

T-Test

Paired Samples Statistics

การอ่านเพื่อความเข้าใจ		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	กลุ่มทดลองก่อน	18.8636	44	2.35847	.35555
	กลุ่มทดลองหลัง	20.2727	44	2.06142	.31077

Paired Samples Test

การอ่านเพื่อความเข้าใจ	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ก่อน - หลัง	-1.4091	2.17082	.32726	-2.0691	-.7491	-4.306	43	.000

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ทดลอง	กลุ่มทดลอง	44	20.2727	2.06142	.31077
	กลุ่มควบคุม	45	18.3556	3.07597	.45854

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังทดลอง	Equal variances assumed	7.538	.007	3.446	87	.001	1.9172	.55633	.81141	3.02293
	Equal variances not assumed			3.461	77.067	.001	1.9172	.55393	.81417	3.02017

Paired Samples Statistics

ทักษะการร่วมมือ (ทักษะย่อย 1)	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 กลุ่มทดลองก่อน	15.1591	44	2.33221	.35159
กลุ่มทดลองหลัง	23.0909	44	2.79383	.42119

Paired Samples Test

ทักษะการร่วมมือ (ทักษะย่อย 1)		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	ก่อน - หลัง	-7.931	1.59064	.23980	-8.415	-7.448	-33.07	43	.000

Paired Samples Statistics

ทักษะการร่วมมือ (ทักษะย่อย 2)	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 กลุ่มทดลองก่อน	13.7955	44	1.51856	.22893
กลุ่มทดลองหลัง	19.1136	44	1.55841	.23494

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2- tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ก่อน - หลัง	-5.318	1.34290	.20245	-5.727	-4.910	-26.27	43	.000

Paired Samples Statistics

ทักษะการร่วมมือ (ทักษะย่อย 3)	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 กลุ่มทดลองก่อน	13.2045	44	1.66467	.25096
กลุ่มทดลองหลัง	17.7045	44	1.99511	.30077

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ก่อน - หลัง	-4.500	1.43867	.21689	-4.937	-4.063	-20.75	43	.000

Paired Samples Statistics

ทักษะการร่วมมือ (ทักษะย่อย 4)	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 กลุ่มทดลองก่อน	14.6136	44	2.08222	.31391
กลุ่มทดลองหลัง	18.8864	44	2.48919	.37526

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	ก่อน - หลัง	-4.273	2.07268	.31247	-4.903	-3.643	-13.67	43	.000

Paired Samples Statistics

ทักษะการร่วมมือ (รวม 4 ทักษะ)	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 กลุ่มทดลองก่อน	56.7727	44	6.56582	.98983
กลุ่มทดลองหลัง	78.7955	44	5.45416	.82225

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2- tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ก่อน - หลัง	-22.023	2.89738	.43680	-22.904	-21.142	-50.42	43	.000

Group Statistics

ทักษะย่อย 1	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลัง	ทดลอง	44	23.0909	2.79383	.42119
ทดลอง	ควบคุม	45	19.1111	1.99114	.29682

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังทดลอง	Equal variances assumed	7.456	.008	7.752	87	.000	3.9798	.51336	2.95944	5.00016
	Equal variances not assumed			7.724	77.610	.000	3.9798	.51527	2.95390	5.00570

Group Statistics

ทักษะย่อย 2	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลังทดลอง	ทดลอง	44	19.1136	1.55841	.23494
ทดลอง	ควบคุม	45	16.8444	1.59481	.23774

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังทดลอง	Equal variances assumed	.054	.817	6.787	87	.000	2.2692	.33433	1.60468	2.93371
	Equal variances not assumed			6.789	87.000	.000	2.2692	.33424	1.60485	2.93353

Group Statistics

ทักษะย่อย 4	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลัง	ทดลอง	44	18.8864	2.48919	.37526
ทดลอง	ควบคุม	45	16.8444	1.34765	.20090

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลัง	Equal variances assumed	14.485	.000	4.827	87	.000	2.0419	.42302	1.20113	2.88271
ทดลอง	Equal variances not assumed			4.797	65.890	.000	2.0419	.42565	1.19205	2.89179

Group Statistics

ทักษะการร่วมมือ (รวม 4 ทักษะ) หลังทดลอง		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	ทดลอง	44	78.7955	5.45416	.82225
	ควบคุม	45	68.2222	3.94213	.58766

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
หลังทดลอง	Equal variances assumed	7.238	.009	10.499	87	.000	10.5732	1.00706	8.5716	12.57488
	Equal variances not assumed			10.462	78.206	.000	10.5732	1.01066	8.5613	12.58522

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวประภาสินี ปิงใจ เกิดเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2527 ณ จังหวัดแพร่ สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา 2551 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554 ปัจจุบันเป็นครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่